

انجيل لوقا

۱

مقدمه

^۱ عالیجناب تئوفیلوس، ت آلا خلی آ، اتفاق که بین ما افتید ر شروع و ن ویشت گرد^۲ دقیق آمتو که از اول ای اتفاقا، اشن که ای اتفاقا ر و چشم خا دید ن خادمن که کلام خدا ر تعلیم میدادن شرح اشن و ما رسند. ^۳ م آ ک دربارہ ام ای اتفاقا از اول و دقت بررسی گردا، صلاح بدید که اشن و ترتیب ورشما، بنویس، ^۴ ت ش ما از دوستی چیزیک یاد گرفت، مطمئن ش.

پشگویی و دنیا آمدن یحیی

^۵ در دوره هیرودیس، که پادشاه یهودیه بو، از دستہ کاهنن آبیَا که عالمین معبد بود، کاهن و اسم زکریا زندگی مک. زن زکریا، الیزابت از نسل هارون کاهن بو. ^۶ پیش خدا آر دوئش صالح بود ن امه اکما ا فرمن خداوند ب کم کسر انجام مداد. ^۷ ول اش گچ ن دشت، و خاطرک الیزابت صاب گچن مشن آر دوئش پیر بود.

^۸ یک ر ک نوبت دستہ زکریا بو که در معبد خدمت بکن ن زکریا و درگاه خدا کاهنی مک، ^۹ و رسم کاهن، قرعه رفتن و معبد خداوند سُختن بخور، و اسم زکریا بیفتی. ^{۱۰} دم که زکریا دشت بخور مسختک، ام مردم بیرو و دعا س تادد ^{۱۱} ک یگ ل، یک فرشته خداوند، آمتو که سون راست جا که بخورم سُزنده س تاده بو، ور زکریا ظاهر ش. ^{۱۲} زکریا خ دیدنی، مضطرب ش ن ترس ام وجودن بگر. ^{۱۳} ول فرشته و اب گ: «زکریا، مترس! دعائ مستجاب ش ت. زن تو الیزابت، ور تو پ س م زآ آن تو اسمن یحیی ملی. ^{۱۴} تو پر شادی خوشی

مِشِ نُ خِلِ آآ از وَدنیا اَمَدَنی شاد مِش. ۱۵ وَرایکِ اُ پِش خداوند اَدَمِ گَلنِ مِش. یحیی نبا اَد دَن خا و شراب یا عرق بَزَن. اَتی از شِ گَمِ مِکِخا، پَر روح القدس مِش. ۱۶ یحیی خِلِ آَر از قوم خدا و سَوَنِ خداوند خدائِش وِرِمِ گَرَدَن. ۱۷ اُ خِ رُوحِ قَدَرِیَتِ الیاسِ پیغمبر، پِش پِش خداوند مِ یَا اَت دِلِ پَدِرانِ و سَوَنِ قَرزِنَد وِر گَرَدَن نُو و یاغیگِ یاد دِی که مثلِ پَدِرانِ خا، خداوند دوس دِشَتِ بَشِ نُو قومِ بَشِ که خدا تَرَس. ۱۸ زکریا از فرشته پَرسِی: «مِ اینِ از اَگِجَا فَم؟ مِ پورمردِ اَسْت نُو زَن مِ اَپِز.» ۱۹ فرشته دَر جوابِ بَگ: «مِ جبرئیلِ کِ پِش خدا مِست. خدا مِ نَ رآپِی گَرَدَتِ خِ تو گَف بَزَن نُو اِی خِ وِر خوشِ و توبِ دَا. ۲۰ تو گَنگِ مِشِ نُو تَ رُزکه اِی چیزا اِنجامِ شِی، دَگِ نِ مِتنِی اَرَفِ بَ رَنی، و خا طِرِکِ اَرَفِ مِ نِ کِ و مَقِی اِتفاقِ مِ یَفَت، باوَرِ نِ گَرَدِی.»

۲۱ مَرْدَمِ مَعَطِلِ زکریا بو دِ نُو اِر مَنَدِی که زکریا وِر چه ایدقَر در معبدِ مَنَد. ۲۲ دَمِ که بیرو بَ یوم، نِ مِتنِستِکِ خِ مردمِ گَف بَ رَن. نَفِ مَرْدَمِ قَمِیدِ کِ زکریا دَر معبدِ رویا اِ دید، وِر خا طِرِکِ فِقَطِ و شِ اِشاره مِکُنِ نِ مِتنِستِ گَف بَ رَن. ۲۳ زکریا بعد از اِیکِ نوبَتِ خَدَمَتِی تمامِ شِ، و خُنِ خا وِر گِشَتِکِ. ۲۴ بعد از اُرْزَا، زَنی اِلیزابِتِ اَمَلِ شِ نُو پَنجِ ماهِ از حُنِ بیرو نَر. اِلیزابِتِ مِگَفَتِک: ۲۵ «خداوند وِرِمِ اِی کارِ گَرَد. اُدرا اِی رُزَا وِرِمِ لطفِ گَرَدَن اُچیزِ کِ پِش مردمِ وِرِمِ ما اِننگِ بو دِ، و دِشَت.»

پِشگویی و دَنیا اَمَدِنِ عِیسی

۲۶ دَمِ که اِلیزابِتِ شِیشِ ما اَمَلِ بو، جبرئیلِ فرشته، از سَوَنِ خدا و یِکِ از شَهرِ وِلايَتِ جَلیلِ و اِسْمِ ناصره رآپِی شِ ۲۷ تَ پِشِ یِکِ کِنجِ باکره و اِسْمِ مَریمِ بَ رِی. مَریمِ خُزگارِ مَرِدِ و اِسْمِ اِسْفِ بو. اِسْفِ از نَسَلِ داوودِ پادشاه بو. ۲۸ فرشته پِشِ اُ بَ زَن بَ گ: «سلام، اِی تو کِ پِشِ خدا اَزِیسی. خداوند خِ تَ ر.» ۲۹ وَلِ مَریمِ خِ اَشْنیدنِ اَرَفِ فرشته خِلِ مَضطربِ شُنِ مِخواسَتِکِ فَمِ ایدِ گِ شِ تَ سلامِ بو. ۳۰ وَلِ فرشته خِ اُ بَ گ: «مَریم، مَتَرَس! وَرایکِ پِشِ خدا اَزِیسی تَ. ۳۱ تو اَمَلِ مِ شِ، پَ سِ مِ زاپِی نُو اَسْمِنِ عِیسی مِلی. ۳۲ اُدَمِ گَلنِ مِشِ نُو اَن پَ سِ خِدا اِمتعالِ صِدا مِین. خداوند خدا تَخَتِ پادشاپِی جَدِی داوودِ پادشاهِ رَ و اَمَد. ۳۳ اُ تا ابدِ وِر قومِ خدا سُلطنتِ مِ نُو پادشاپِی اَز تَمایِ نی. ۳۴ «مَریم از فرشته پَرسِی: «شِ تَ ایتِ چیزِ مَمکن، و خا طِرِکِ مِ باکره اَسْت؟» ۳۵ فرشته و اُ جوابِ بَدَا: «روح القدس وِر تو مِ یَا اُن قَدَرِیَتِ خِدا اِمتعالِ

رو سَرْتُ سَامَ پَرْنَ. وَرَ اَمِي، اُ گُجَ رَ، مَقَدَّسَ صَدَا مِين، پَ سَ خِدا. ۳۶ اَلَا اِلِيزَابِتَ
 كِ اَز خِشْن تَ رَ، سَر پِيرِي اَمِلَ شَت نُ گُجَ دَر شَ گَمِي اَ، مَر دِينِه اَسْت. اُ كِ ن
 مِتَنِسْتَك صَابِ گُجَ بَشِي، اَلَا شَيْشَ مَا اَمَلِي. ۳۷ وَر خَا طِرِكِ پِشِ خِدا هِيچَ كَارِ
 غِرِمَكْن نِيي! ۳۸ مَرِيْمَ بَ گَ: «مَ كَنِيزِ خِداوَنُدُ. اُچِيْزِكِ دَر مَوْرِدِ مَ بَ گَفْتِي،
 اَنجَامِ شِي.» بَعْدَ فَرَشْتِه اَز پِشِي بَ رَ.

مَرِيْمَ وَ دِيْدَنِ اِلِيزَابِتِ مَر

۳۹ اُ رَزَا، مَرِيْمَ بَ شَ نُ خَ عَجَلَهَ وَ شَهْرِكِ دَر كُ اِ وِلَايَتِ يَهُودِيَهَ بُو، بَ رَ.
 ۴۰ اَو وَ حُنَ زَكْرِيَا بَ رَنَ وَ اِلِيزَابِتِ سَلَامِ كَ. ۴۱ دَمَ كِه اِلِيزَابِتِ سَلَامِ مَرِيْمَ اِ
 بَيْشِي، گُجَ دَر شَ گَمِي وَ تَكُ شَ نُ اِلِيزَابِتِ اَز رُوحِ الْقَدَسِ پَر شَ ۴۲ نُ خَ صَدَا
 اِبَ لِنْدِ بَ گَ: «دَر بِنَ زَنَكُ، خِدا وَ تَو لُطْفَ كَرْدَنُ بَر گَتَ دَا دَنُ گُجَ وَ شَكْمِ تَو اِ
 مَوْرِدِ لُطْفِ خِدا اَسْت! ۴۳ مَ كِ بَشُو كِ مَكِ خِداوَنِدِ مَ پِشِ مَ بِي يَ؟ ۴۴ دَمَ كِه
 صَدَا اِ سَلَامِ تَو وَ گُشِ مَ بَر سِي، گُجَ اَز ذَوُقِ دَر شَ گِمِ مَ وَ تَكُ شَ. ۴۵ خُوشَ وَ
 حَالِ زَنِ كِ بَاوْرَكِ، اُچِيْزِ كِه خِدا گَفْتِه وَ اَنجَامِ مَ رَس.»

مَرِيْمَ خِدا رَ سَتَايِشِ مَن

۴۶ مَرِيْمَ بَ گَ:

«جُنِ مَ خِداوَنُدِ اِ سَتَايِشِ مَ نَ
 ۴۷ وَ رُوحِ مَ وَر خَا طِرِ خِدا اِ كِه مَ نَ نَجَاتِ مِدَ، شَادِي مِين،
 ۴۸ وَرَايِكِ اُ وَ كَنِيزِ نَاچِيْزَا لُطْفَ كَرْدَ.

اَز اَلَا وَ بَعْدَ، اَمَّ نَسَلَا وَ مَ خُوشْبَخْتِ مِگِ،
 ۴۹ وَرَايِكِه اُ گَسِي كِه پَر قَدْرَتِ، وَرِ مَ كَارِ كَلْنِ كَرْدَنُ
 اِسْمِيُو قُدُوسَ.

۵۰ رَحْمَتِي، نَسَلِ اَنْدَر نَسَلِ،

شَا مِلِ اَمِ اُ شُنِ مِشُ كِه اَز اَمِ تَرَسِ.

۵۱ خِداوَنُدِ خَ بَا زَلِ خَا، كَارِ قَدْرَتْمَنْدِ كَرْدَنُ

اُ شُنِ كِ دَر نِيَّتِ قَلْبِي خَا مَغْرُورَه، تَ نُو كِ كَرْدَه؛

۵۲ اَدْمَنِ زُورْگُ رَا زِ تَخْتِشُ پَا يِ كَشِيْدَ

نُ اَدْمَنِ سَرُو زَرِ سَرَبِ لِي كَرْدَ؛

۵۳ گُشَنْگَنَ خَ چِيْزِ خُوبِ بِيْرِ كَرْدَ

وَ لِي ثَرُومَنْدَنَ دَسِ خَالِي رَا يِ كَرْدَ.

^{۵۴} أَرْحَمْتَ خَا وَيَاد آرد
 نَ وَ خَادِمِ خَا يَعْنِ قَوْمِ خَا كَمَكِ كَرْدَ،
^{۵۵} آمَتوكِ وَ جَدُّ مَا بَرَأِ اِمِ پيغمبرُ نسلِ
 وَعَدَّ بَدَا كِه تَا اَبِدِ اَيكَا رَ بَكْنِ. «
^{۵۶} مريم حدود سَن ماه، پيشِ اِلِيزَابِتِ مُنَدَكُ بَعْدِي خُنِ خَابِ رَ.

وَ دُنْيَا اَمَدِنِ يَحِييِ

^{۵۷} مَلِ زَايِيدِنِ اِلِيزَابِتِ بَشَنُ اُ پِ سِ وَ دُنْيَا بِ يَاوِ. ^{۵۸} اَمَسْگُ نُ خِشْنِي دَمِ كِه
 بِ يَشْنِيدِي، خَدَاوَنَدِ چِه رَحْمَتِ كَلْنِ دَرِ حَقِي كَرْدَ، دَرِ شَادِي شَرِيكِ شَدِي.
^{۵۹} دَرَرَزِ اَشْتَمِ، بِ يَوْمَدِ تَ گِجِ رَ خَتْنَه بَكْنِ نُ مِخَوَاسِتِ اِسْمِ يِي زَكْرِيَا رَ رَوِي
 بِلِ. ^{۶۰} وَلِ مَكِي بَ هَ گَ: «نَه! اِسْمِي بَا اَدِ يَحِييِ بَشَنِ.» ^{۶۱} اَشُّ بِ گَفْتِ: «اَزِ قَوْمِ
 خِشْنِ تُو كَسِي اَيْتِ اِسْمِ نِ دَا رَه.» ^{۶۲} بَعْدِ خِ اِشَارَه، اَزِ بَبِ گِجِ پَرَسِيدِ كِمِ خَا
 اِسْمِنِ چِزِ بِلِ. ^{۶۳} زَكْرِيَا تَخْتَه بِ خَا سَتَكُ رَوِي بَنُو يَشْتَكِ: «اِسْمِ اِي گِجِ يَحِييِ
 اَسْت!» وَ اَمَّ تَعَجَبِ كَرْدِ. ^{۶۴} اَمِ دَمِ، زِ بُونِي وَ اَشْنِ نُ شَرُوعِ كَ وَ سَتَايِشِ خَدَا.
^{۶۵} اَمَّ اَمَسْگُ بِ تَرَسِيدِ نُ مَرْدَمِ دَرِ سَرْتَا سَرِ كُ اِلِ وَا لَايَتِ يَهُودِيَه دَرِ اِي مَوْرَدِ كُفِ
 مِزْدِ. ^{۶۶} اَرَكِه اِي اَرْفَا رَمِ يَشْنِي، دَرِ دَلِ خَا فِكِ مِكِ كِ: «اِي گِجِ شَتِ اَدَمِ
 مِشُ؟» وَ خَا طِرِكِ دَسِ خَدَاوَنَدِ خِ اُبُو.

زَكْرِيَا پِشْگُوِيِ مِّنْ

^{۶۷} زَكْرِيَا، بَبِ گِجِ، اَزِ رُوحِ الْقَدَسِ پَرِ شَنُ اَيْتِ پِشْگُوِيِ كِ:
^{۶۸} «سَتَايِشِ وَرِ خَدَاوَنَدِ خَدَا اِلِ قَوْمِ مَا،
 وَرِ خَا طِرِكِه اُ وَ كَمَكِ قَوْمِ خَا اَمَدِنُ اَشْنِ اَزَادِ كَرْدَ.
^{۶۹} اُ اَزِ نَسْلِ خَادِمِ خَا، دَاوُودِ پَادِشَاهِ،
 اُ كَسِ رَكِ نَجَاتِ مَدِنِ نُ پَرِ قُوْتِ، وَرِ مَا رَا يِي كَرْدَ.
^{۷۰} اَمْتُ كِ اَزِ قَدِيمِ
 اَزِ زُبْنِ پيغمبرِنِ مَقْدَسِ خَا وَعَدَّ دَا دَ بُو كِ،
^{۷۱} مَا رَ اَزِ دَسِ دَشْمُنُ مَا نَجَاتِ مَدِ
 نُ اَزِ اَمَّهْ اَشْنِ كِ اَزِ مَا بَدِ بَرِي دَارِ،
^{۷۲} تَ اَرْحَمَتِ كِه وَعَدِنَ وَ اَجْدَادِ مَا دَا دَ، شُونِي بِ دِي
 نُ عَدِ مَقْدَسِ خَا وَيَادِ بِ يَرِ؛
^{۷۳} وَ اَقْسَمِ كِ

وَرَجَدَ مَا بَرَأَ إِمَّ بِعَمَّ بَرَبٍ °خا
 ۷۴ كِ مَا رَاز دَس دَشْمَنُ مَا آزَادِ مِّنْ، عَمَلِ بُكْنِ
 تَ مَا أَنْ بِ تَرَسُ وَالْمَهْ خَدَمَتِ بُكْنِ،
 ۷۵ أَمِ رُزِ عَمْرِخَا وَدَرِغَاهِي، خِ قَدُوسِيَّتْ صَالِحِ بُوَدِ.
 ۷۶ وَتَو، اِي قَرَزِنْدِ، پِيغَمْبِرِ خَدَايِ مَتَعَالِ خُونَدِ مِشْ؛
 وَرَخَاطِرِكِ پِشِ پِشِ خَدَاوَنْدِ آرَكْتِ مِ نِي تَ رِنَ وَرَأِ آمَادَ بُكْنِي
 ۷۷ نُ وَ قَوْمِ يُوَايِنَ فَمْنِي
 كِي خِ بَخْشِيدَشِ دَنِ گِنَا إِشْ، أَشْ نَجَاتِ مِّنِ.
 ۷۸ وَخَاطِرِكِ خَدَا إِ مَا، دَلِ دَارَ كِه پَرِ رَحْمَتِ
 نُ وَ إِمِ خَاطِرِ، أَفْتُوِ صُبْحِ از آسَمِ وَرِ مَا مِ تَاوَ
 ۷۹ تَ وَ أَشْنِ كِي دَرِ تَارِيكِي أُرِزِ سَايَهْ مَرِگِ مِرْشِينِ، نُورِ بِ دِي
 نُنْ قِ دَمِ مَا رَوَرِ صُلْحِ أَسْلَامَتِي بَرِ.
 ۸۰ أَ گِجِ دِشْتِ كَلِ مِشْنُ دَرِ رُوحِ پَرِ قَدْرَتِ مِشْنِ، أَ تَ رُزِكِه خُودِخَا وَ قَوْمِ خَدَا
 شُونِي بِ دِي، دَرِ بِيَابِ زَنْدِگِي مِكِ.

۲

وَ دُنْيَا أَمْدِنِ عَيْسَى مَسِيحِ

۱ در آَمُ رُزَا، امپراطور روم، آگوستوس، دستور ب دا تَ آَمُ مَرْدِمِ كِه دَر
 امپراطوري روم بود، سرشماری ب ش. ۲ ای اولین سرشماری بو ن دَرِ دورِه
 كورينيوس كِه فرمُندارِ سوريه بو، انجام مِشْن. ۳ نَف، آر كَ وَ شَهْرِ خَا بَ رَ تَ
 إِسْمِ خَا بَنُويِس. ۴ إِسْفَ از شهر ناصره كِه دَرِ ولايتِ جليل بو وَ ولايتِ يهوديه،
 بِيْتِ لِحْمِ كِه شَرِ داودِ پادشاه بو ب يَم، وَ خَاطِرِكِ إِسْفِ از نَسْلِ داوودِ پادشاه
 بو. ۵ إِسْفَ اُنْجَا بَ رَ تَ خِ خُزْگَارِخَا مَرِيْمِ كِي زَايْمَانِيُو نَزْدِيكِ بو، إِسْمِ نُويسِي
 بُكْن. ۶ دَمِ كِي اُنْجَا بُوَدِ، مَلِ زَايْمَانِ مَرِيْمِ ش. ۷ مَرِيْمِ گِجِ اَوَّلِ خَا كِي مَرْدِينِه بو وَ
 دُنْيَا بِ يَاوَ. اُنْ دَرِ قِنْدَاقِي پِچِيدَكِ اُ دَرِ اُخُورِ خُ كَ، وَ خَاطِرِكِ دَرِ مِمْنَسْرَا جَا إِ
 وَرَشُ نَبُو.

چُونِ نَ فَرِشْتِگُو

۱ دَرِ صَحْرَا إِ مَنظَقَه، چُونِ بُوَدِ كِي شُوا مَواظِبِ گلِه خَا بُوَدِ ۹ كِه يَكِ فَرِشْتَهْ

خداوند وَر شُ ظاهر شَ ن نور شکوه جلال خداوند دورشُ ب تاوی. چُپُنِ خِلِ ب تَرسید. ۱۰ وَلِ فرشته وَ شُ ب °گ: «مترس، وَخاطِرِکِ مِ خِ وَرِ خوشِ وَرِشما آردا، خِ وَرِ خوشی کَلْنِ کِ وَرِ آمِ مَرْدُم: ۱۱ اِمْرُ دَرِ سَرِ داوودِ پادشاه، گسِ که شِ مَارِ نجاتِ مَدِّ وَ دُنیا ب °یوم. اُ مَسِیحِ موعود وَ خداوند. ۱۲ نِ شُونِی، وَرِ شُ مَ اِینِ که، گِجِ رَ که دَرِ بَنَدِکِ دَرِ اُخوَرِ خُو، مِ بَین. ۱۳ یِگِ لِ لَشکَرِ کَلْنِ از فرشتگانِ آسَمُ دیدِ شِ کِ خِ اُ فرشته، خدَا رِ ستایشِ مِکَرِدِ نِ مِ گَفْتِ:

۱۴ «دَرِ بِ لِنْدَتَرینِ جَا اِ آسَمُ، شکوه جلالِ وَرِ خدَا،

وَ رُوزِ مِی، صُلُحِ سلامتی، بِنِ مَرْدَمِ کِ خدَا اِز شُ راضی.»

۱۵ بَعْدِ از ایکه فرشتگانِ از پِشِ شُ وَ آسَمُ بِ رَفْتِ، چُپُنِ خِ یِکَدِگِ خَا بِ گَفْتِ: «بِ یِ اِ وَ بَیتِ لِحْمِ بِ رَ نِ اُچِیزِکِ اِتْفاقِ اَفْتِیدِ نِ خدَاوندِ مِشما رَ از اُخِ وَرِ کَرْدِ، بَین.» ۱۶ نَفِ خِ عَجَلِه بِ رَفْتِ نِ مَریمِ اِسْفِ گِجِ که دَرِ اُخوَرِ خِ بُو، وَدِیِ گَرْدِ. ۱۷ دَمِ که گِجِ رَ بِ دیدِ، اَرِجِیِ کِ دَرِ بارِه اُ گِجِ وَ شُ گَفْتِه شِ دَبُو، اَمِّ جَابِ گَفْتِ. ۱۸ اَرگِه مِ بَیشنی، از اَرَفِ چُپُنِ اِز مِشَن. ۱۹ وَلِ مَریمِ، تَمَامِ ای اِتْفاقارِ دَرِ یَادِ خَانِ گِ مَدِشْتِکِ دَرِ دِلِ خَا وَ شُ فِکِ مِکِ. ۲۰ بَعْدِ چُپُنِ وَرِگِشْتِ نِ وَرِ اَرِجِیِ کِ دیدِنِ اَشْنِیدِنِ، خدَا رِ شُکَرِ ستایشِ مِکَرْدِ، وَرِخاطِرِکِه اَرِجِیِ که وَ شُ گَفْتِه شِ دَبُو، اِتْفاقِ اَفْتِیدِ بُو.

۲۱ اَخِرِ رُزِ اَشْتُم، دَمِ که گِجِ خَتْنِه شِ، اِسْمِ نِ عِیسیِ بَیْشْتِ. ای اَمِّ اِسْمِ بُو کِ پِشِ از ایکه مَریمِ اَمَلِ شِی، از طَرِیقِ فرشته دَا دَشْتِ بُو.

عِیسی دَرِ مَعْبَدِ وَ قَفِ مِشُ

۲۲ طَبَقِ توراتِ موسی، بَعْدِ از ایکه رُزِ پاکِ شَدَنِشُ تَمَامِ شِ، اِسْفِ مَریمِ، گِجِ رَ وَ مَعْبَدِ که، دَرِ سَرِ اورشلیمِ بُو، بَرْدِ ۲۳ تِ اَمْتو که دَرِ شَرِیعتِ خداوندِ نِ وِیْشْتِ شْتِ که: «اَوَلینِ نَرِ اَرِشِ گِمْ که چِه از اِنسانُ چِه از حیوُ زاییدِ مِشُ، با اَدِ وَ قَفِ خداوندِ بِ شِی.»؛ گِجِ رَ وَ خداوندِ تَقْدِیمِ بُکِنِ ۲۴ نِ اُ قَرِیْبِیِ که دَرِ شَرِیعتِ خداوندِ گَفْتِ شْتِ بُو، تَقْدِیمِ بُکِنِ، یَعْنِ «یِکِ جَفْتِ قَمَرِیِ یا دوتا چوچِ کَفْتَر.»

۲۵ اُ زَمَانِ دَرِ اورشلیمِ، مَرْدِ وَ اِسْمِ شَمْعونِ، زَنْدِگِیِ مِکِ که صَالِحِ دیندارِ بُو نِ، مَنْتَظَرِ گَسِ بُو که قَوْمِ خدَا رِ نجاتِ مَدِّ. رُوحِ القُدسِ خِ شَمْعونِ بُو. ۲۶ رُوحِ القُدسِ وَ اُ شُونِیِ دَا دَبُو کِ تِ دَمِ که مَسِیحِ خداوندِ نِ بَینِ، از ای دُنیا نِ مَرِی. ۲۷ رُوحِ القُدسِ شَمْعونِ هِدَايَتِ کِ نِ اُنِ وَ مَعْبَدِ بِ یَاوُنِ دَمِ که مِکِ اُ

بَبِ گِجَ أَنْ بَ يَارِدِ تَ رَسِمِ شَرِيعَتِ وَرَ أَنْجَامِ بَ دَ،^{۲۸} شَمْعُونِ گِجَ رَ دَرِ كَلِّ خَا
بَكْرُنْ أَمْتُو كِه خدَا رَ سَتَايشِ مِكَبَ بَ گَ:
۲۹ «ای خداوند، آلا اَمْتُو كِه وَعَدَه دَا دَدِي،

خَادِمِخَا وَ سَلَامَتِ مَرخَصِ كُ.

۳۰ وَ خَا طِرِكِ چَشِ مِ نَجَاتِ تَ رَ دِيدِ آ،

۳۱ نَجَاتِ كِه تُو پِشِ چَشِ اَمِ مَرْدُمِ اَمَادَ كَرِدِ،

۳۲ نُوْرِ مِشُ وَرَ اِدَايَتِ بَقِيَه قُوْمَا

نُ شَكُوَه جَلَالِ وَرَ قُوْمِ تُو.»

۳۳ بَبُنْ مِكِ عِيسِي اَز اَرَفِ كِ دَر بَارِي گُفْتِه شَن، اِزْ مُنْدِ. ۳۴ بَعْدِي شَمْعُونِ وَرَشُ
دَعَا خِر بَكَنْ خُ مِكِ گِجَ، مَرِيْمِ، بَ گَ: «سِ كُ، اِي گِجَ وَرَأْفَتِيْدُ نُ پُشْتَنِ خِلِ
آ دَر قُوْمِ خدَا تَعْيِيْنِ شَت. اُنْ شُوْنِي كِه وَرَ ضِدِّي گُفَمِ زَن، ۳۵ تَ فِكْرِ دِلِ خِلِ آ
مَعْلُوْمِ شَيِ نُ عَمِّ غَصَبِه مِثْلِ شَمَشِرِ دَر قَلْبِ تُو تَه مِر.»

۳۶ دَر اُنْجَا پُوْرزَالِ كِه پِيغَمْبَرِ بُو زَنْدِگِي مِكَبَ كِه اَز طَائِفَه اَشِيْرِ بُو. اِسْمِي حَتَا،
كِنِجِ فَنُوْئِيْلِ بُو. شُوْئِي اَفِ سَالِ بَعْدِ اَز عَرُوْسِي، مَرْدِ بُو ۳۷ نُ تَا هَشْتَادِ وَ چِهَارِ
سَالْگِي بِيُو مُنْدِ بُو. اُ هِيْجِ دَمِ اَز مَعْبَدِ بُوْر نِ مِشَنُ نُ شُوْرُزُ، خُ رُزَا دَعَا خدَا رَ
پَرَسْتَشِ مِكَب. ۳۸ حَتَا اَدْر اَمِ دَمِ پِشِ بَ يَوْمِ نُ خدَا رَ شَكْرِ كَنْ نُ خِ اَمَّه اُشْنِ كِ
مَنْتَظِرِ اَكْسِ بُوْدِ كِه اُوْرشَلِيْمَ اَزَادِ مِْن، دَر بَارَه عِيسِي اَرَفِ بَ رَ.

۳۹ بَعْدِ اَز اِيَكِ اِسْفِ اُ مَرِيْمِ اَمِ چِي رَ بِنَاوَرِ شَرِيعَتِ خدَا وَنْدِ اَنْجَامِ بَ دَا دِ، وَ
جَلِيْلِ وَ شَرِّ خُوْد خَا نَا صِرَ وَرْگِشْتِ. ۴۰ اُ گِجَ كَلْنُ قُوِي مِشَن. اُ پَرِ حَكْمَتِ بُو نُ
لَطْفِ خدَا خِ اُ بُو.

عِيسِي دَر مَعْبَدِ خدَا

۴۱ بَبُنْ مِكِ عِيسِي اَرِ سَالِ وَرَ عِيْدِ پِسَخِ وَ اُوْرشَلِيْمِ مَرَفْتِ. ۴۲ دَمِ كِه عِيسِي دِ
وَازْدَه سَالَه شَن، وَ رَسْمِ عِيْدِ وَ اُوْرشَلِيْمِ بَ رَفْتِ. ۴۳ بَعْدِ اَز اِيَكِه رُزِ عِيْدِ تَمَامِ شَن،
دَمِ كِه بَبُنْ مِكِي مِخُوَاسَتِ وَرْگِرْدَه، عِيسِي دَر اُوْرشَلِيْمِ مُنْدَكِ. وَ لِ اُشُ اَز اِي
مَوْضُوْعِ خِ وَ نِ دِشْتِ، ۴۴ اُشُ فِكِ مِكِرْدِ عِيسِي اَدْرِ كَارُوَانِ نُ بَعْدِ اَز اِيَكِ يَكِ
رُوْزِ كَامَلِ رَ بَ رَفْتِ، وَرْدِ عِيسِي دَرِ بِنِ خِشُ نُ قُوْمُنِ خَا شَرُوْعِ وَ گِشْتِ كَرْدِ.
۴۵ وَ لِ دَمِ كِه اُنْ پِدَانِ كَرْدِ، وَرْدِي وَ اُوْرشَلِيْمِ وَرْگِشْتِ. ۴۶ بَعْدِ اَز سَنِ رُزِ، اُنْ دَرِ
مَعْبَدِ پِيْدَا كَرْدِ. اُدْرِ بِنِ مَعْلَمِ شِ نَسْتَه بُو نُ وَ اَرَفِشُ گُشِ مِكَبِ نُ اَز اُشُ سُوَالِ مِ
پَرَسِي. ۴۷ اَرَكِه اَرَفِ نِ مِ يَشْنِي، اَز فُهْمِي نُ جَوَابِ كِ مِدَا، اِزْ مِشَن. ۴۸ دَمِ كِه بَبُنْ

مُكِّي أُنْ ب دِيدِ، تَعَجِبْ كَرِدْ. مُكِّيُو وَ أ ب °گ: «پ سِم، وَرِجْ خِ مَا اِيْتُو ب كَرْدِي؟ مِنْ بَبِ تُو خِ دِلْوَاپْسِي وَرْدِ تُو مِگَشْتِ.»^۹ وَلِ أ دَرِ جَوَابِ ب °گ: «وَ رِجْ وَرْدِ مِ مِگَشْتِ؟ مَكْ نِ مِمْمِيدِ كِ مِ بَا أَدِ دَرِ خُنِ پَدْرَخَا بَشُو؟»^{۱۰} وَلِ أ شُ نِ قَمِيدِ عَيْسِي چَزِ مِگْ.^{۱۱} بَعْدِيُو عَيْسِي خِشْ وَ شَرِنَا صَرِهْ ب °ر نِ گُشْ وَ أ رِفْشُ بُو. وَلِ مُكِّيُو أ مِ اِي اِتْفَا قَا رِ دَرِ دِلْ خَا نِ گِ مِدِشْتِ.
^{۱۲} عَيْسِي كَلْ مِشْ نِ اِكْتَمِي اَزِيادِمِشْ. أ مِ پِشْ خُدا اَزِيزِ بُو نِ أ مِ پِشْ مَرْدُمِ.

يحيى، رَزَّ وَرَمَسِيحِ مَوْعُودِ أَمُورِ مِّنْ

^۱ دَرَسَالِ پَزْدَامِ اَكُومَتِ تَيِرِيُوسِ اِمِپْرَاطُورِ رُومِ، زَمَانِ كِ پُنْتِيُوسِ پِيلاَتُسِ فَرْمُنْدَارِ يَهُودِيَهْ بُو، هِيرُودِيَسِ اَكِيمِ وَلايَتِ جَلِيلِ بُو نِ ب رِ نَانْتِي كِه اَسْمِي فِيلِيُوسِ بُو، اَكِيمِ وَلايَتِ اِيْتُورِي اُتْرَاخُونِيَتِسِ بُو نِ لِيَسَانِيُوسِ اَكِيمِ وَلايَتِ آيِبِلِينِي بُو^۲ نَحْتَا اُ قِيَا فَا كَاهِنُنْ اعْظَمِ بُو، كَلَامِ خُدا دَرِ بِيَابِ وَرِيحِي، پ °سِ زَكْرِيَا، نَا زَلِ شْ.^۳ نَفْ يَحِي وَ اَمِ مَنْطَقَهْ اِ دُرُورِ رُ دِ اَرْدَنْ مَرْفَتَكُ وَ مَرْدَمِ اِعْلَامِ مِكْ كِ وَرِ بَخْشِيدِ شَتْنِ گَنَا اِخَا تُوْبَهْ بُكْنِ نِ غُسْلِ تَعْمِيدِ بِ گِيَرِ.^۴ اَمْتُو كِه دَرِ كِتَابِ اَرَفِ اِشْعِيَايِ پِيغْمَبَرِ نِ وِيشْتِ شِ تْ كِ:

«صدا اِكِ دَرِ بِيَابِ جَارِ مِ زَنْ كِه:

”رِ خُدا وَنَدِ اَمَا دِ بُكْنِ،

مَسِيرِ نِ رَا سْتِ بُكْنِ!

^۵ اَمَّ دَرَا اَپَرِ مِشْ نِ اَمَّهْ كُ اَأْتَبِ اَصَافِ مِشْ؛

رَا كِجِ، رَا سْتِ مِشْ نِ مَسِيرِ نَا اَمُورِ، اَمُورِ مِ شُ

^۶ نِ اَمِ مَرْدُمِ نَجَاتِ خُدا رِ مِ بَيْنِ»

^۷ نَفْ يَحِي وَ اَمِ اُشْنِ كِ پِشِي مِ يَوْمِدِ تِ غَسْلِ تَعْمِيدِ بَگِيَرِ مِگَفْتَكِ: «اِي اَفِي زَا دَگِ، كِه وَ شِ مَا اِخْطَارِ ب °دَا تِ اَزِ غَضَبِ كِ دَا رَمِ يَا اَفْرَارِ بُكْنِ؟^۸ نَفْ خِ رِفْتَارِ خَا ثَابِتِ بُكْنِ كِه تُوْبَهْ كَرْدَنْ خِ خُودِ خَا مِگِ كِه: ”مَا اَزِ نَسْلِ بَرَا اِمِ پِيغْمَبَرِ.“ وَ خَا طَرِكِ وَ شِ مَا مِگِ، خُدا مِتَنْ اَزِ اِي سِنِگَا وَرِ بَرَا اِمِ گُجِ دَرُ سِ بُكْنِ.^۹ اَتِي اَلَا، تِشْ وَرِ شِ دَرِ خَتَا اِشْتِ شِ تِ. اَرِ دَرِ خَتِ كِ مِيُوَهْ خُوبِ نِ دِي، بُرِيْدِمِشْ نِ دَرِ اَتِشِ پَرُزَنْدِ مِ شِ.»

^{۱۰} مَرْدُمِ اَزِ يَحِي پَرَسِيدِ: «نَفْ مَا چَكَارِ بُكْنِ؟»^{۱۱} يَحِي دَرِ جَوَابِ ب °گ: «أ

کِ دُونَا پَتْرَ دَارِ، یَکَّ رَ وَ اُکِ نِ دَارَ بِ دَی، وَ اُکِ غِذَا دَارَ اَ اَمْتُو بُکَنَ.»
 ۱۲ خراجگیرُ آ که ب یومَدِ که غَسَلِ تَعْمِیدِ بِ گِیر، از اُ پَرَسِیدِ: «اُستاد، ما چکار
 بُکِنِ؟» ۱۳ وَ شُ بَ گَ: «بِشْتَرُ از چِیزِ که وَرِشِ ما مَقْرَرِ شَت، خِرَاجِ نِ گِیر.»
 ۱۴ سَرِیازُ آ از اُ پَرَسِیدِ: «ما چکار بُکِنِ؟» بَ گَ: «وَ زُرُ از گِیِ پُولِ نَسْتِنِ نُ وَ
 هِیچِ کِ تُمَتِ نَزِنِ نُ وَ مَزِدِ خَا قَانِعِ بَشِ.»

۱۵ مردم چش وَ رَ بُوِدِ نُ دَرِ دِلِ خَا مِگَفَتِ تَوَارِ یَحِیِ اُمِّ مَسِیحِ مَوْعُوْدِ؟
 ۱۶ یَحِیِ وَ اَمَشُ جَوَابِ بَدَا: «م، شَ مَ رَ خَ اُ غَسَلِ تَعْمِیدِ مِدا، وَ لِ گِیِ دَارَمِ یَا
 که از مِ بِلَاتَرُنُ مِ اَتِی لَایقِ نِیُّ بِنِدِ کُشِنَ وَ اَ کُنُ. اُ شَ مَ رَ خَ رُوحِ الْقَدَسِ اُ اَتِشِ
 تَعْمِیدِ مِ دَ. ۱۷ اُ اِشْتِنِ خَا وَ دَسِ خَا دَارَتِ خَرْمَنِ خَا کِکِی بُکَنُ نُ گَنْدَمِ دَرِ اِنْبَارِ خَا
 جَمِ بُکَنُ، وَ لِ کِ رَ دَرِ اَتِشِ کِ از خَا مَشِی نِ مِ سُرُنُ.»

۱۸ نَفِ یَحِیِ خِ نَصِیحَتِ زِیادِ، اِی خِ وَرِ خَوْشِ وَ مَرْدَمِ مِداذِکِ. ۱۹ وَ لِ
 هِیروُدِیسی حاکمِ کِه، خِ زِنِ بَرِ خَا، هِیروُدِیا، بُو نُ وَ خَا طِرِ کَارِ بَدِ دِگِ آ که کَرْدَه
 بُو، از سَوِنِ یَحِیِ مَلامَتِ شِ تِ بُو، ۲۰ وَرِ اَمِ اِی خَطَاآ، خَطَا اِدِگِ اِاضافِ کِ
 نُ یَحِیِ رَ وَ زِنْدُ پَزِنْدِکِ.

عیسی غَسَلِ تَعْمِیدِ مِ گِیر

۲۱ دَمِ کِ اَمِ مَرْدَمِ غَسَلِ تَعْمِیدِ مِگَرَفَتِ، عِیسی اَتَعْمِیدِ گِ رَفَتِ بُو نُ دَعَا مِکَ
 کِ، اَسْمُنَا وَ اَشَدِ ۲۲ نُ رُوحِ الْقَدَسِ وَ شِکْلِ کَفَتَرِ رُوعِیسی بَشَنِ نُ صِداا از اَسْمِ
 بِ یَمِ کِ «تو پَسِ اَزِیزِ مِ اَسْتِی، از تُو خِلِ راضِی.»

شَجَرَتُمِ عِیسی

۲۳ عِیسی حُدُودِ سی سالِ بُو کِ شَرُوعِ وَ خِدمَتِ کِ. وَ گَمُنِ مَرْدَمِ، اُ پَسِ
 اِسْفِ بُو نُ اِسْفِ پَسِ هِلی، ۲۴ هِلی پَسِ مَتَاتِ، مَتَاتِ پَسِ لَوی، لَوی
 پَسِ مِلْکی، مِلْکی پَسِ یَتَا، یَتَا پَسِ اِسْفِ، ۲۵ اِسْفِ پَسِ مَتَاتِیا، مَتَاتِیا
 پَسِ عَامُوسِ، عَامُوسِ پَسِ نَاحُومِ، نَاحُومِ پَسِ حِسْلِی، حِسْلِی پَسِ
 نَجْجِ، ۲۶ نَجْجِ پَسِ مَعَتِ، مَعَتِ پَسِ مَتَاتِیا، مَتَاتِیا پَسِ سِمْعِینِ، سِمْعِینِ
 پَسِ یُسِیکِ، یُسِیکِ پَسِ یَهُودَا، ۲۷ یَهُودَا پَسِ یُوخَنانِ، یُوخَنانِ پَسِ
 رِیسا، رِیسا پَسِ زِروبا بِلِ، زِروبا بِلِ پَسِ شِئَلْتِئِیلِ، شِئَلْتِئِیلِ پَسِ نِیری،
 ۲۸ نِیری پَسِ مِلْکی، مِلْکی پَسِ اَدِی، اَدِی پَسِ قُوصامِ، قُوصامِ پَسِ
 المادامِ، المادامِ پَسِ عِیرِ، ۲۹ عِیرِ پَسِ یُوشَعِ، یُوشَعِ پَسِ اِلْعازارِ، اِلْعازارِ
 پَسِ یُورِیمِ، یُورِیمِ پَسِ مَتَاتِ، مَتَاتِ پَسِ لَوی، ۳۰ لَوی پَسِ

شَمْعون، شَمْعون پ°س يهودا، يهودا پ°س اِسْف، اِسْف پ°س يونان، يونان پ°س اِلياقيم، ^{٣١} اِلياقيم پ°س مِليا، مِليا پ°س مِئا، مِئا پ°س مَتَّاتا، مَتَّاتا پ°س ناتان، ناتان پ°س داوود، ^{٣٢} داوود پ°س يِسا، يِسا پ°س عوبيد، عوبيد پ°س بوَعز، بوَعز پ°س سَلْمون، سَلْمون پ°س نَحْشون، ^{٣٣} نَحْشون پ°س عَمِّيناداب، عَمِّيناداب پ°س رام، رام پ°س حِضْرُون، حِضْرُون پ°س فِرِص، فِرِص پ°س يهودا، ^{٣٤} يهودا پ°س يعقوب، يعقوب پ°س اسحاق، اسحاق پ°س بَرَأ اِم، بَرَأ اِم پ°س تَارِح، تَارِح پ°س نَاحور، ^{٣٥} نَاحور پ°س سِرِج، سِرِج پ°س رَعو، رَعو پ°س فِلِج، فِلِج پ°س عِير، عِير پ°س شِلْخ، ^{٣٦} شِلْخ پ°س قِينان، قِينان پ°س اَزْفَكْشاد، اَزْفَكْشاد پ°س سَام، سَام پ°س نوح، نوح پ°س لِمِك، ^{٣٧} لِمِك پ°س مَتوشالِح، مَتوشالِح پ°س خَنوخ، خَنوخ پ°س يارِد، يارِد پ°س مَهَلْئِيل، مَهَلْئِيل پ°س قِينان، ^{٣٨} قِينان پ°س اَنوش، اَنوش پ°س شِيث، شِيث پ°س اَدَم وَ اَدَم پ°س خدا بو.

٤

اِبليس عيسى رَ امتحان مَن

١ عيسى پَر از روح القدس، از رُذ اِردن وَرگِشْتَكُ رُوح، اُن وَ بِيابُ بَرْدَك. ٢ اُنجا اِبليس چَل رُز عيسى رَ امتحان مِك. عيسى دَر اُرْزَا چيزِ نَخا نُ دَم كه مدتِ روزه تمام شَ، عيسى گُشَن بو. ٣ نَفَ اِبليس وَ اَبْگ: «اگ پ°س خدای، وَ اى سِنِگ دستوريدِ كِ نُب شى.» ٤ عيسى بْگ: «دَر تورات ن وِيشَت شَت كه "اَدَم فقط خ نُ زنده نَبِي."»

٥ بعد اِبليس عيسى رَ وَ جَا اِبلنِدِ بَرْدَك اُيْگ لَظَه اَمَّ مَمْلِكَتِ دُنْيا رَ وَ اُ شُونِى بْدا ٦ نُ وَ اَبْگ: «م اَمَّه قدرتِ اى مَمْلِكَتانُ شِكوه جَلالِشَن وَ تومِدا، وَ رَاى كِ اِختيارِ اِم ايشُ وَ م دَا دَش تَ نُ اُشَن وَ اَر گَه بخوا اُ مِدا. ٧ اگ م نَ پَرستش بُكْنى اَمِشُ مالِ تو مِش.» ٨ عيسى جواب بْدا: «در تورات ن وِيشَت ش ت كه:

”خداوند خدای خود خا پرستش كُ

نُ فقط اُن عبادت كُ.”

٩ بعد اِبليس عيسى رَ وَ شَهْر اورشليم بَرْدَك، رُو بِلْتَرين جَا اِمعبدِ بَشْتَكُ وَ اَبْگ: «اگ پ°س خدای، خودخا از اينجا پايِ پَر. ١٠ وَ خَاطِرِكِ دَر رُبورِ داوود

ن ویشَتَ که:

” اَوْ فَرَشْتَنُّنْ خَا دَرِبَارَه تُو دَسْتورِمَدَ

تَ از تُو مَحَافِظَت بُکِنِ.

۱۱ ن ” اَشُّ تَ رَو دَسِخَام گِیرِ

نَوْدَا پُتَ وَ سِنِگِ بَ حَرِّ.

۱۲ عیسی جواب ب^د: «دَرْتورات ن ویشَتَ شتَ که: ” خداوند خدای خودخا امتحان مَکْ.”» ۱۳ دَم که اِبلیس اَمَّ ای وِسْوَسَ آر تَمَام کَ، عیسی رَتَ فَرِصَتِ دِگِ وِل کَ.

شروع خَدَمَتِ عیسی

۱۴ عیسی خِ قَدْرَتِ رُوحِ الْقَدْسِ وَ وِلَايَتِ جَلِيلِ وَرَگَشْتَكُ دَر تَمَامِ اُ مَنْطَقَه صَحْبَتِ از عیسی بو. ۱۵ اُ دَر عِبَادَتِگَاهِ يَهُودِيْگِ وَشُ تَعْلِيْمِ مِدَادَكُ، اَمَّ اَزَا تَعْرِيفِ مِگَرِدِ.

مردم ناصِرَ عیسی رَ قَبول نَگَرِدِ

۱۶ عیسی وَ شَرِ ناصِرِ کِ دَر اُ کَلَش تَ بُو بَیْمَ نَ ، وَ رَسِمِ اَمَشِگِی خَا دَر رُزِ شَنبِه مَقْدَسِ يَهُودِيْگِ وَ عِبَادَتِگَا بَر نَ پُ شَن تَ کَلَامِ خَدَا رَبِّ حُنِّ. ۱۷ طومار اِشْعِيَايِ پِیغمبَرِ رَو اُ بَ دَادِ. دَم کِه اُن وَاکَ، جَا اِر پِدَاکَ دَرِی نَ ویشَتَ شتَ:

۱۸ «رُوحِ خَدَاوندِ وَرِمِ اسْتِ،

وَ خَا طِرِ کِ اُم نَ تَعْيِيْنِ کَرْدِ

تَ وَ فِقْرُ خِ وَرِ خُوشِ بَدَا

نُ م نَ رَايِ کَرْدَتَ آزَادِي رَو اَسِيْرُ

نُ بِيْنَايِ رَو کُر اِعْلَامِ بُکُنُ،

نُ مَظْلُومُنْ آزَادِ بُکُنُ،

۱۹ تَ اِعْلَامِ بُکُنُ کِه اُ سَالِ رَسِيْدَ کِه خَدَاوندِ اِنْسَانِ مَوْرِدِ لَطْفِ خَا قَرَارِ

دِی.»

۲۰ بَعْدِ طومارِ اِپْچِيْدِکُ وَ خَادِمِ عِبَادَتِگَاهِ بَدَاکُ بَشَنَسْتِکِ. دَر عِبَادَتِگَاهِ چَشِ اَمَّ وَ اُ بُو. ۲۱ عیسی وَ شُ بَ گَ: «اَمْرُزِ اِي نَ ویشَتَ، دَم کِ وَ اُ گَش مِدَادِ، اِتْفَاقِ بَ يَفْتِی.» ۲۲ اَمَّ اَز اُ خُوبِ مِ گَفْتِ نَ اَز اَرَفِ پَرْفِيْضِ کِه مَرِّ، اِر مُنْدِ. اَشُّ مِ گَفْتِ: «مَگَ اِي پَ سِ اِسْفِ نِيْتِ؟» ۲۳ عیسی وَ شُ بَ گَ: «الْبَتَّه شَ مَا اِي مَثَلِ وَرِمِ مِيَاْرَه کِه: ” اِ طَبِيْبِ خُودِخَا شَفَا بَ دِ! ” مَا دَرِبَارَه کَارِ کِه دَر شَرِّ کَفَرِنَا حُومِ کَرْدِ،

آشنید، اشنَ اینجا در شَر خود خا ا انجام ب د. «^{۲۴} بعد ب گ: «أَفَقَتَ وَ ش° ما مگ کِ هچ پیغمبر ر در شَر خودی قبول ن مین. ^{۲۵} مطمئن بش که در زمان الیاس پیغمبر که آسمنّا سَ سالُ نیم بست ش ن قَطی سخت تمام ا منطقه ر بگر، بیوه زنی زیاد در بین قوم خدا بود. ^{۲۶} ول الیاس پش هیچ ک از ش رایی نَش غِراز بیوه زنی که در شهر صرِفَه در ملک صیدون بو. ^{۲۷} در زمانِ اِلیشع پیغمبر، در قوم خدا خِل جذامی بود، ول هیچ ک غر از نَعمانِ سُرِیانی از جذام خا شفا پدا نک.» ^{۲۸} اَم اشن کِ در عبادتگاه بود، دم که ای آرَفار ب یشنید، غَضَب ب گرد. ^{۲۹} اُنْش پُ شِد، عیسی ر از شهر بیرو گردن اَن لَب کُ ا کِ شَر روی د رُس ش° د بو، بَرِد، ت عیسی ر از صخره پای پرن. ^{۳۰} ول ا از پِنشُ گرا ش ن ب°.

عیسی مرد رکی روح شیطانی دار شفا مد

^{۳۱} عیسی و شَرگفرناحوم، که در ولایتِ جلیل بو، ب رَن در رُز شنبه و مردم تعلیم ب دا. ^{۳۲} اُنْش از تعلیمی اُر مُنِد، و رایکه خ قدرت ارف مَر. ^{۳۳} در عبادتگاه مرد بو که یک روح نَجسِ شیطانی اَن اسیر کرده بو. ا خ صدا ا بلند ش رَنگ م گشی که: ^{۳۴} «ای عیسی ناصری، ت ر خ ما چ کار؟ امد ما ر نابود بکنی؟ میت ر مِشناس؛ تو اَم قدوس خدای!» ^{۳۵} ول عیسی اَن نِیب ب رَن ب° گ: «ساکت ش ن از ا بیرو بیا!» روح شیطانی، ا مرد پش همگی ور زمی ب رَن ب ا ک لِطِیه و ا ب رَن، از ا بیرو ب° یوم. ^{۳۶} اَم مردم اُر مُنَد ن و اَم دِگ خا م گفَت: «ای چه کلامی؟ ا خ اقتدار قدرت و ارواح پلید دستور م د ن اُنْش ا از آدم بورمِش!» ^{۳۷} و ای جور خ وِر کار عیسی در سراسر ا منطقه پچی.

عیسی خلی آر شفا مد

^{۳۸} عیسی پُش از عبادتگاه یهودیگ بیرو ب رَن و خُن شَمعون بیَم. خُش شَمعون سُرْخ تو بو. نَف، اُنْش از عیسی خواش گرد وَا کَمک بکن. ^{۳۹} عیسی بالِ سَری بستان و نُوی ن نِیب ب رَ، ن نُوی قطع ش. بعد خُش شَمعون فوری پُش ن مشغول پذیرایی از ش ب° ش.

^{۴۰} دم بگ، اَم اشن کِ مَرَض جورواجور دِشت، پش عیسی ب یارد ن عیسی ا یَک یَک روش دس بگشی ن اشن شفا ب° دا. ^{۴۱} ارواح شیطانی از خلی ا بیرو م یومد ن ا متو که ش رَنگ م گشید، م گفَت: «تو پ° س خدای!» ول عیسی و ش نِیب مَر ن ن مِشتک ارف ب رَن، وَاخاطِرِک اُنْش م فَمید عیسی اَم مسیح

عیسی در عبادتگاه تعلیم مد

٤٢ صُب پگ، عیسی وَ جا خلوتِ بَر. مردمَ وَرْدی مِگشتِ نُ دم که وَ جا اِ
 کِ بو ب رَسید، ن مِخواستِ بِلِ عیسی از پِش ب ری. ٤٣ ولِ عیسی وَش
 ب گ: «م با آد خ وَر خوش پادشایی خدا ر وَ شهرِ دَگ آ ب رَسُن، وَرِج که م
 وَر اِم خاطرایی ش تآ.» ٤٤ اَ دَر عبادتگاهِ یهودیّه تعلیمِ مِدادک.

۵

عیسی اولین شاگردنِ خا دَعَوَت مِ ن

١ یِک رُ کِ عیسی دُو دریاچه جَنیسارتِ س تادّه بو ن مردم از آرسو وَر ا فشار
 مآرد، ت کلامِ خدا ر ب یَشِن، ٢ دُو دریاچه دوتا قائق ب دی کِ ص اذ ازش بیرو
 امد د، ن مشغول شستن دُمخا بود. ٣ عیسی رو یک از افاقا کِ مالِ شمعون بو
 سوار ش ن از ا ب خواستک قائق آ گم کِ از ساحل دور بُکن. بعد عیسی رو
 قائق بَشَن ن از امجا وَ مردم تعلیمِ مدا. ٤ دم گه آرِفِی تمام ش، وَ شمعون ب
 ب گ: «قائِق وَ جا اِ رُو بَرک، دوما ر وَر صید ماهی دَر او پَرِن.» ٥ شمعون ب
 گ: «استاد، تمام ش وَ خِل رَمَت کشیدن چیز نگرفت. ولِ وَر خاطرِک تو مِگی،
 دوما ر دَر او م پَرِن.» ٦ دم که ایکار ب گرد، اذقر ماهی بگرفت کِ چیز ن مند بو
 دُمش پار شی! ٧ وَر ا می، خ اشاره از رَفیقن خا دَر قائق دَگ ب خاستِ ت وَ
 کمک ش ب ی ا. ا ش ب یومد ن آر دوتا قائق اذقر از ماهی پَر گرد کِ چیز ن
 مند بو دَر ا ک ت ب ر. ٨ دم کِ شمعون پَطرس این آ ب دی، وَ پ ا عیسی
 بیفتی ن ب گ: «ای خداوند، از م دور شو، وَ خاطرِک م مردِ گنه کار اَسْت!»
 ٩ شمعون اَم اَمرا اُنِی از ای صید مایی اِز مَنَدَد. ١٠ یعقوب اِ یوحنا، پ سَرِن زیدِی
 کِ اَمکارِ شمعون بود، ا می حالِ دِشَت. عیسی وَ شمعون ب گ: «مترس، از ای
 وَ بعد مردم صید م نی.» ١١ نَف ا ش قایقِ خا وَ ساحل بَرِد ن اَم چی ر بَشَت ن،
 وَر دِ عیسی ب رَفَت.

عیسی یک جذامی ر شفا مِد

١٢ دم کِ عیسی دَر یک از سَرا بو، مردِ ب یومِ کِ جذام تمام بدن گ رفت بو.
 دم که عیسی ر ب دی، رو خا روخاک بَشَتک خ التماس ب گ: «آقا، آگ

بخواهی متنی مَن شفا بَدِ.»^{۱۳} عیسی دس خا دراز کَن رُوئِ بَشْتِکُ بَگَ: «مَ خَا! شفا پِدا کُ!» دَر اَمُ دم، جذامی خوب شَن. ^{۱۴} عیسی وَ اَمَر کَ کِ: وَ کَسِ چِیزِ نَگَ، وَلِ وَ اَبَ گَ: «بَرُ نُو خودخا وَ کَاهِنِ مَعْبَدِ شَوْنِی بَ دِنُ وَرِ پَاکِ شَدَن خَا اَمُ قَرُبُنِی کِ مَوْسِی پِیَعْمَبَرِ، اَمَر کَرْدَ، پِشْگِش کُ تَ وَرِشُ گَوَا اِبَشَن.»^{۱۵} وَلِ، خَ وَرِ کَارِ اُ اَتِی بِشْتَرِ پَخِش مِشَن، جَوْرِ کِه جَمَاعَتِ زِیَادِ اَن دَوْرَه مَکَرْدَت اَرْفَن بَ یِشِنِ نُو از مَرَضِ خَا شفا پِدا بُکِن. ^{۱۶} وَلِ عِیْسِی وَ جَا اِخْلَوْتِ مَرَفْتِکُ یِکَ دَعَا مِکَ.

عیسی یِکَ فَلَجِ شفا مِدَ

^{۱۷} یِکَ از اُرْزَا که عیسی تعلیم مِداک، عَالِمُن فرقه قَرِیْسِی مَعْلَمُن تورات از اَمُ دِهَاتِ وِلَايَتِ جَلِیلُ یَهُودِیَه اُ از شَرَاوَرِشَلِیْم اَمَدِ نُو اَنجَا شَ نَسْتَدِ. قدرت خداوند خَ عیسی بَو تَ مَرَضُنْ شَفَا بَدِی. ^{۱۸} اِم دَم چِنْدَتَا مَرْدِ، مَفْلُوج رَ رُو نَالِیْنِی بَ یَاَرِدِ نُو مِخَوَاسَتِ اَن دَاخِل بَ یِرِ نُو پِش عِیْسِی بِلْ. ^{۱۹} وَلِ وَخَاطِرِ شُ لُغِی جَمْعِیْتِ رَ اِپَدَانِ کَرْدِ. اَشُ رُو سَرِ حُنْ بَ رَفْتِ نُو اَفْلَجِ از بِنِ سَفَالِ سَقْفِ خَ نَالِیْنِی پَاپی رَاپی کَرْدِ نُو وَسَطِ جَمْعِیْتِ، پِش عِیْسِی بِشْتِ. ^{۲۰} دَم که عیسی اِیْمَانِش نَ بَ دِی، بَگَ: «ای مَرْدِ، گَنَا اِتْ بَخْشِیْدَ شَن!»^{۲۱} وَلِ عَالِمُن فرقه قَرِیْسِی مَعْلَمُن تورات خَ خَا مِگَفْتِ: «ای مَرْدِ کِ نَ کِ دَاَرَه کَفْرِمَ گَ؟ چِه کَسِ غِر از خَدَا مَ تَ نَ گَنَا رَ بَخْشَن؟»^{۲۲} عِیْسِی فِکْرِشَن فَمِی وَ شُ بَگَ: «وَرِچَ دَر دِلْخَا اِی تُو فِک مِیْنِ؟»^{۲۳} گَفْتَن کَ دَک اَسُ تَر: "گَنَا اِتْ بَخْشِیْدَ شَن" یا اِیکَه "پُ شُ نُو رَ بَرُ"؟^{۲۴} وَلِ وَرِ اِیکِ فَمِ کِ پَ سِ اِنْسَانِ رُو زِمِ اِقْتِدَارِ اَمْرِزِش گَنَا رَ دَاَر_ وَ مَرْدِ مَفْلُوجِ بَگَ - «وَ تُو مِگَ: پُ شُ، نَالِیْنِ خَا وَدَا نُو، حُنْ بَرُ!»^{۲۵} دَر دَم، اُ مَرْدِ پِش شُ بَسْتَاکُ نَالِیْنِ کِ رُوئِ دَرَازِ گَشِیْدَ بُو وَرْدِشْتِکُ اُ اَمْتُو که خَدَا رَ سَتَایِش مِکَ، حُنْ بَ رَ. ^{۲۶} اَمُ از اِی اِتْفَاقِ اِرُ مُنَدِیْدِ، خَدَا رَ سَتَایِش مِکَرْدِ نُو اَمْتُو کِ تَرَسِ اَمِ وَجُوْدِش نَ گَ رَفْتِ بُو، مَ گَفْتِ: «اَمْرُزِ چِیزِ خِلِ عَجِیْبِ بَ دِیْدِ.»

عیسی لَوی رَ دَعْوَتِ مِیْنِ

^{۲۷} بَعْدِ عِیْسِی از اُ حُنْ بِیْرُو بَ یَوْمِ نُو خَرَاجْگِیْرِ رَ بَ دِی، وَ اِسْمِ لَوی، کِ دَر دَگَه که خَرَاجِ مِگَرَفْتِ، شَ نَسْتِ بُو. عِیْسِی وَ اَبَ گَ: «وَرْدِ مَ بِیَا.»^{۲۸} لَوی پُ شَن، اَمُ چِیزِ بَشْتِکُ وَرْدِ عِیْسِی بَ رَ.
^{۲۹} اُ دَر حُنْ خَا وَ خَاطِرِ عِیْسِی مِموْنِی کَلْنِ بَگَرْنُ جَمْعِ کَلْنِ از خَرَاجْگِیْرُنُ بَقِیَه

مردم، خ اش سر سفره بشنست. ۳۰ ول فریسیگن معلمن توراتش، و شاگردن عیسی خ غرغرب گفیت: «ورچ ش ما خ خراجگیرن گنه کارن م شم؟» ۳۱ عیسی ب گ: «مروض است ک و طبیب نیاز دار، نه سالم. ۳۲ م ن یمدات صالحن و توبه دعوت بکن، م امدات گنه کارن و توبه دعوت بکن.»

سؤال درباره رز

۳۳ و عیسی ب گفیت: «شاگردن یحیی بشر وقتا رزم گیرن دعای ن؛ شاگردن فریسی گ آ امت است، ول شاگردن تو امش دارم خارنم شم.» ۳۴ عیسی وش ب گ: «مگ میش ممن عروسی رت دم ک دما د خشن، بگ رز ب گیره؟» ۳۵ ول رزم م رس ک دما د از ش گ رفت م ش. در آرزای رزم گیر.» ۳۶ عیسی ای مثل ورش ب یاو: «ایچ ک تک از لباس نون م برت آن و لباس کن وصل بکن. آگ ای کار بکن، ام لباس نو پار کردن ام پارچه نو، ور لباس کن وصل ناجر میش.» ۳۷ گس شراب نو در مشک کن ن م رز. آگ ای کار بکن، شراب نو مشکار م ترکن ن شراب م رز ن مشکا آ از بن م ر. ۳۸ و جای شراب نو در مشک نو با آد ب رز. ۳۹ و ایچ ک بعد از خاردن شراب کن ن میخا شراب نو ب خر، ور ایچ مگ: «شراب کن بهتر.»

۶

عیسی صاب رز شنبه مقدس

۱ در یک از رز شنبه مقدس یهودیگ، عیسی از بن زمین گندم گرا میش، شاگردن خ ش ا گندم م چیندن گف مال مگردن م خارد. ۲ ول چند تا از عالمن فرقه فریسی پرسید: «ورچ کار م ن ک انجامیو در رز شنبه مقدس جائز نی؟» ۳ عیسی ب گ: «مگ ن خند ک داوود پادشاه دم ک خودیو ن یارن گشن بود چکار ک؟ ۴ که ا شط و خن خدا در ش ن ن مقدس وردشتک ب خاردک و اشن ک خ ا بود آ ب داء، ن ک خاردن فقط ور کاهن معبد جائز بو؟» ۵ بعد عیسی وش ب گ: «پ س انسان صاب رز شنبه مقدس.»

عیسی در رز شنبه مقدس شفا مد

۶ یک شنبه د گ، عیسی و عبادتگاه یهودیگ ب ر ن تعلیم مدا. مرد آنجا بو ک دس راستیو خشک ش ت بو. ۷ معلمن تورات فریسیگ، عیسی رز ن ظر

دِشْتِ تَ بَيْنَ دَرُوزِ شَنْبِه، كَسِ رَ شَفَا مَدَا يَ نَه؛ وَخَاطِرِ كِي وَرَدِ بُنِ بُوَدِ تَ وَ أَ
 نُمَّتَ بَ رَازِ. ^۸ وَلَ عَيْسَى كِي فِكْرِشَن مَقْمِي، وَ مَرِدِ كِه دَسِي خَشَكِ شَتِ بُو
 بَ گَ: «پُشُ نُ اِينجَا بَسْتَك.» أَ أَ پُ شَ نُ بَسْتَاذَك. ^۹ عَيْسَى وَ شُ بَ گَ:
 «از شِ مَ مَ پَرَسُ، كَ دَكِ دَرُوزِ شَنْبِه جَائَزِ: خُوْبِي گَرَدَا يَ بَدِي گَرَدَا، جُنِ آدَمِ رَ
 نَجَاتِ دَا دَا يَ اَن نَابُوَدِ كَرَدَا؟» ^{۱۰} عَيْسَى وَ اَمِ اَشُنِ كِه دَوْرِي سْتَاذَدِ سِي كَ نُ بَعْدِ
 وَ اَمَرِدِ بَ گَ: «دَسِ خَا دَرَا زِ كُ!» أَ اَمَتُو بَ كَ نُ دَسِيُو سَالَمِ شَن. ^{۱۱} وَلِ اَشُ
 خَلِ عَصْبَانِي شَدِ نُ خِ يَكْدِگِ خَا بَحْثِ مِگَرَدِ كِه چِه بِلَا اِسْرِ عَيْسَى بَ يَرِ.

د وازده حواری

^{۱۲} دَرُ اُرُزَا، عَيْسَى وَرِ دَعَاگَرَدَ وَ كُ اِبَرِ نُ شُ وَ تَ صُوبِ وَ دَرگَاهِ خُدا دَعَا
 كَ. ^{۱۳} صُوبِ كِه بَ شَ شَاگِرْدُنِ خَا صَدَاكَ، نُ اَزِ بِنِ شُ دِ وَازْدِه نَفَرِ اِنْتِخَابِ كَ
 نُ اِسْمِشَن حَوَارِي بَسْتَك: ^{۱۴} شَمْعُونِ كِي اِسْمِنِ پَطْرُسِ بَسْتِ، اَنْدَرِيَاَسِ بَ رِ
 پَطْرُسِ، يَعْقُوْبِ وَ يُوْحَنَّا، فِيلِيْپُّسِ وَ بَرْتُوْلَمَّا، ^{۱۵} مَتِّي، تُوْمَا، يَعْقُوْبِ پَ سِ
 خَلْفَايِ وَ شَمْعُونِ مَعْرُوْفِ وَ وَطَنِ پَرَسْتِ، ^{۱۶} يَهُودَا پَ سِ يَعْقُوْبِ وَ
 يَهُودَا اَسْخَرِيُوْطِ كِي وَ عَيْسَى خِيَاْنَتِ كَ.

«خوش وَ حَالِ شِ مَ»

^{۱۷} عَيْسَى خِشُ اَزِ كُ پَايِي بَ يَوْمِ نُ دَرِ جَا اِمُوَارِ بَسْتَا. خَلِ آ اَزِ شَاگِرْدُنِي نُ
 دَسْتِه گَلَنِ اَزِ مَرْدَمِ اَزِ اَمِ جَا اِ وِلَايَتِ يَهُودِيَه اِ شَهْرَاوَرِشَلِيْمِ شَهْرِ سَاْحَلِي صُوْرُ
 صِيْدُونِ، اَنجَا بُوَدِ. ^{۱۸} اَشُ اَمَدِ دِ تَ اَرَفِ عَيْسَى رَ بَ يَشِنِ نُ اَزِ مَرَضِ خَا شَفَا
 پِدَا بُكُنِ؛ اَشُنِ كِي اَزِ اَرُوَاحِ پَلِيْدِ دَرِ عَذَاْبِ بُوَدِ، شَفَا پِدَا مِگَرَدِ. ^{۱۹} اَمِ مَرْدَمِ تَ
 لَاشِ مِگَرَدِ دَسِ خَا وَ اَبِ رَازِنِ، وَخَاطِرِ كِي اَزِ اَقُوْتِ بِيروْمِ يُمِ نُ اَمَّگِي رَ شَفَا مِدا.
^{۲۰} بَعْدِ عَيْسَى وَ شَاگِرْدُنِ خَا سِي كَ نُ بَ گَ:

«خوش وَ حَالِ شِ مَ كِي فَقْرِ،

وَخَاطِرِ كِي پَادِشَايِي خُدا مَالِ شِ مَ اَسْتِ.

^{۲۱} خُوشِ وَ حَالِ شِ مَ كِي اَلَاگُشَنِ اَسْتِ،

وَخَاطِرِ كِي بِيْرِمِ شِ.

خُوشِ وَ حَالِ شِ مَ كِي اَلَاگَرِيَهِ مِيْنِ،

وَخَاطِرِ كِي مِ خَنْدِ.

^{۲۲} «خُوشِ وَ حَالِ شِ مَ دَمِ كِي مَرْدَمِ وَخَاطِرِ پَ سِي اِنْسَانِ، اَزِ شِ مَ بَدْبَرِي
 دِشْتِ بَشِ نُ شِ مَ رَ اَزِ جَمْعِ خَا بِيروْمِ پَرِنِ نُ دُبِ دَنِ بَدْنَامِ بُكُنِ. ^{۲۳} دَرُ اُرُزَا،

شاد بشی ن از شادی ب رقصی، و خاطریک آجرش ما در آسم گن. و رچ که آجدادِ ش آخ پیغمبرُ امت بگرد.

^{۴۴} «وای وای و ر ش ما کی ثروتمندی،

و خاطریک رز خوش خاک رفت.

^{۲۵} وای و ر ش ما کی آلا سیر،

و خاطریک گشنگی م گش.

وای و ر ش ما کی آلا م خندی،

و خاطریک ماتم مگیر ن گیری م ن.

^{۲۶} وای و ر ش ما دم کی امگی از ش ما تعریف بکن، و خاطریک آجدادِ ش آخ

پیغمبرن و درغ امتوب گرد.

و دشمنن خا محبت بکن

^{۲۷} «وای و ش ما کی آرفمن م یشین مگ کی و دشمنن خا محبت بکن ن و اش

کی از ش ما بد بری دار، خوبی بکن. ^{۲۸} و ر آر که ش ما ر نفری بکن دعای برگت

بکن، ن و ر آر کی ش ما ر اذیت من دعا خیر بکن. ^{۲۹} آگ گس و یک نیم رو

تو چت ب زن، انیم رو خا آب گردت ب زن. آگ گس قبات راز تو بستندک،

بلت پنت ر بز. ^{۳۰} آگ گس و ر چیز و تو التماس ک و آبد ن آگ گس مال ت ر

دارم بز، از ا پس مست. ^{۳۱} خ مردم امتورفتار بکن کی دس دار اش خ ش ما

رفتار بکن.

^{۳۲} «آگ فقط و گسان محبت بکن کی ش ما ر محبت م ن، چه برتری دار؟

و ر خاطریکه آتی گنه کار ا دستدارن خا محبت م ن. ^{۳۳} و آگ فقط و گسان خوبی

بکن کی و ش ما خوبی م ن، چه برتری دار؟ و ر خاطریکه آتی گنه کار ا امتوم م ن.

^{۳۴} و آگ فقط و اش قرض ب د کی امید پس گ رفت از ش دار، چه برتری دار؟

و ر خاطریکه آتی گنه کار ا و گنکار قرض م دت یک رز قرض خا از ش پس ب گیر.

^{۳۵} وای و ش ما و دشمنن خا محبت بکن ن و ش خوبی بکن ن ب توقع پس

گرفت، و ش قرض ب د ن آجرش ما گل مشن ن گچگن خدای متعال م ش، و رچ

کی آخ ناشکر ن بدکار مربن. ^{۳۶} نف رحم بکن، امتو کی پدر آسمنی ش ما رحم

من.

گس قضاوت نکن

^{۳۷} «قضاوت م کن، ش ما آ قضاوت نمش. مکوم ن کن، ش ما آ مکوم نمش.

بَخَشِي، ش° ما اَبْخَشِيْدَه مِشَن. ۳۸ ب دَا، وَ ش° ما دَا دَ مِشُ. كِلِ پَر، فِشَار دَا دَش ت، تَك دَا دَش دَنْ لَب رِز دَر دُمْنِ ش ما رِخْت مِ شُ! وَ خَا طِرِ كِ خِ اَر كِلِ كِ ب دَ، خِ اَمُ كِلِ وَ ش° ما دَا دَ مِ شُ.»

۳۹ وَاي مَثَلِ وَرَشُ ب يَاو: «كُ اُ اَدَمِ كُورِ مِ ت نَ عِصَاگِشِ كُورِ دَگِ ب شِ؟ مَكَّ اَر دُوئِشُ دَر چِ ن مِ يَفْتِ؟» ۴۰ شاگرد، بالاتر از معلمِ خا نِيّ، وَلِ اَرگِه تَعْلِيْمُ تَرِيْتِي تَمَامِ شِي، مَثَلِ مَعْلَمِ خَا مِ شُ.

۴۱ «وَ رِچِ پَرِكِ رَ دَر چَشِ ب رِخَا مِ بِيْنِي، وَلِ كُنْدِه دَر رِخْتِ كِ دَر چَشِ خُودِخَا دَارِي ن مِ بِيْنِي؟» ۴۲ دَم كِه كُنْدِه دَر رِخْتِ دَر چَشِ خُودِخَا مِ بِيْنِي شُ ت مِ تَنِي وَ ب رِخَا بُگِي: «ب رَا دَر، بَلَكِ پَرِكِ رَ اَز چَشِ تُو دَر ب يَزُ؟» اِي دُور دُورَنگِ اَوَّلِ كُنْدِه دَر رِخْتِ اَز چَشِ خَا دَر ب يَارَكِ، بَعْدِ بَتَرِ مِ تَنِي بِيْنِي شُ طُ پَرِكِ رَ اَز چَشِ ب رِخَا دَر بِيْرِي.

د رِخْتِ اُمِيُوِه يُو

۴۳ «اِيچِ دَر رِخْتِ خُوبِ، مِيُوِه بَدِ ن مِ دِي ن اِيچِ دَر رِخْتِ بَدِي مِيُوِه خُوبِ ن مِدِي.» ۴۴ اَر دَرِخْتِ رَ اَز مِيُوِه يُو مِ تَنِ بَشْنَا سِ. نِه اَز بُتِ خَا ر مِ تَنِ اَنْجِيْرِ ب چِيْنِ ن نِه اَز بُتِ تَمَشِكِ، اَنْگُور! ۴۵ اَدَمِ خُوبِ اَز خُزْنَه خُوبِ دَلِ خَا خُوبِي بِيْرُو مِيَا رَ، ن اَدَمِ بَدِ اَز خُزْنَه بَدِ دَلِ خَا، بَدِي. وَ رِخَا طِرِ كِ زَبُ اَز اُچِيْزِ گُف مِ رَن كِه دَلِ اَز اُ پَر.

مَعْمَارِ دَا نَا اُ مَعْمَارِ نَا دُ

۴۶ «وَ رِچِه مِ نَ «اَقَا، اَقَا» صَدَا مِ نِ، وَلِ وَ اَرْفِمِ گُشِ ن مِدَ؟» ۴۷ وَ ش° ما شُوْنِي مِدَا اُ كِ پِشِ مِ مِ يَايِ ن اَرْفِ مِ ن مِ يِشَن ن وَ شُ عَمَلِ مِ ن، مِثَلِ كِيْن. ۴۸ اُ گَسِ رَ مَن كِ وَ رِ سَاخْتَنِ خُنِ، زَمِي نَ خُوبِ گُودِ كُنُ پِي خُنِ رَ رُو سِنِگِ بَشْتِكِ. دَم كِه سِيْلِ ب° يَوْمِ كِه اُ خُنِ رَ بَرِ، نِتَنَسْتِ اُن تَكُ ب دِي، وَ خَا طِرِ كِ مَكَمِ سَاخْتِ شُ د° بُو. ۴۹ وَلِ اُ كِ اَرْفِمِ نَ مِ يِشَن وَلِ وَ اُ عَمَلِ ن مِ ن، گَسِ رَ مَن كِ خُنِ بِ پِي، رُو خَا كِ ب سَاخْتِكِ. دَم كِه سِيْلِ بِيْمِ ت اُ خُنِ رَ بَرِ، دَر دَمِ ب لَمِيْدَكُ خِرَابِي خِلِ گَلُ بُو.»

^۱ دَم که عیسی آرفی خ مردم تمام ش، وَ شَرِ کَفَرناحوم بیَم. ^۲ آنجا یک افسر رومی بو کی خادمِ آریز دِشت. خادمی مریض بو ن دِشت مِمردک. ^۳ افسر دَم که درباره عیسی بیثنی، چند تا از شِخُن قوم یهود پش عیسی رای ک ت از ا ب خا ا ب ی ی ن خادمین شفا ب دی. ^۴ اَش پش عیسی ب یومد ن خ التماس و ا ب گفَت: «ای مرد لایق که ای لطف در حق بکنی، ^۵ وَخاطِرکِ مِلتِ مَر دُس دار ن ای مرد اُم گسی که عبادتگاه ورماد دُرس گرد.» ^۶ نَف عیسی خَش ب ر. نزدیک حُن ک بزی، افسر چن تا از رفیقن خا پش عیسی رای ک، ت و ا بگ: «آقا، خود خا زَمَت مده، وَخاطِرکِ م لایق نی، تو زِر سَقف م ب ی. ^۷ ورامی، آئی خود خا لایق ن دید پش تو ب یا. فقط آرف ب گگ کی خادمیم شفا پدا م ن. ^۸ وَخاطِرکِ م خودم ا مامور است که فرم بَر ن سربازن ا دار که از م فرم بَر. ویک م گ، «ب ر»، م ر؛ و د گ ر م گ، «بیا»، م یا آ. وَ خادمِ خام گ، «ای کار بکنک»، م ن.» ^۹ عیسی دَم که ای آرفا ر بیثنی، از ا مرد تعجب ک ن رو ک وَ جمعیت ک و ردی م یومد ب گ: «و ش ما مگ، ایت ایمان ر آئی درین قوم خدا ن دیدا.» ^{۱۰} دَم که اشن که افسر پش عیسی رای کرده بو وَ حُن و رگشت، بدیده ا خادمِ سالم سلامت.

عیسی پ س یک بیوه زن ر زنده م ن

^{۱۱} بعد از ا رزا، عیسی وَ شَرِ وَ اسم نائین ب ر. شاگردن جماعت زیاد ا خ ا بود. ^{۱۲} و درواز شهر ک نزدیک ش، ب دی، داره یک مرده ر م برکه تنها پ س یک بیوه زن بو. جمعیت زیاد از مردم شهر خ ا ر مرفِت. ^{۱۳} دَم که خداوند عیسی ا زن ب دی، دلی و ر ا ب سختک و ا ب گ: «گریه مک.» ^{۱۴} بعد عیسی نزدیک ب ر ن دس خا رو تابوت پشتک. اشن ک دِشت تابوت مبرد، بستاد. عیسی ب گ: «ای جوان، و تو مگ، پ ش!» ^{۱۵} مرد صاف بشن ن شروع ک و ارفز د! عیسی ا ن وَ مکی و رگردند. ^{۱۶} ام مردم ب ترسید ن ا متو ک خدا ر ستایش مگرد، م گفَت: «پیغمبر گلن بن مُشما ظهور کرد. خدا امدت و قوم خا کمک بکن.» ^{۱۷} خ و ر ای کار عیسی در تمام ولایت یهودیه ا ام مناطقی دوروری پچیدک.

یحیی چندتا قاصد پش عیسی رای م ن

^{۱۸} شاگردن یحیی ا ن از ام ای اتفاقا خ و ر گرد. نَف ا دوتا از شاگردن خا صدا ک، ^{۱۹} ن اشن خ ای پغم پش خداوند عیسی رای ک ت و ا بگ: «تو ام استی

کِ با آد ب ی ی، یا منتظر گسی د گِ ب ش؟»^{۲۰} دَم که ا دوتا مرد پشِ عیسی
 ب یَمِد، ب گُفِت: «یحیی که تعمید مَد ما ر پش تور آپی گرد که از تو پرسی تو اُم
 آستی کِ با آد ب ی ی، یا منتظر گسی د گِ ب ش؟»^{۲۱} اُم دَم، عیسی، خِل آراز
 مَرَضُ در دُ ارواح پلید، شفا ب د ا ن و خِل از گَزَن بینا ک. ^{۲۲} عیسی و ا قاصِدُ ب
 گ: «ب ر ن ا رچی کِ دید ن ا شنیِد و یحیی بُگ، کِ کور بینا م ش، لَنگ ر م ر،
 جذامیگُ شفا پدا م ن، کو تُ مَیْشِن، مَر دِگُ زنده م ش ن و فِقْرُ خ وِر خوش
 داد مِش. ^{۲۳} حُش و حال گسی کِ و م شَک نَکَن.»

^{۲۴} دَم که قاصِدُن یحیی ب رَفِت، عیسی درباره یحیی و جماعت ب ه گ: «وَر
 دیدن چِز و بیاب ب رَفِت؟ وَر دیدن نی ا کِ از باد و تَگَن؟ ^{۲۵} وَر دیدن چِز بیرو
 ب رَفِت؟ وَر دیدن مرد کِ جُل نَرُم ج لاف بَرخا دار؟ ا ش کِ جُل اعینی م پُش ن
 خ دبدبَه ا کبکبَه زندگی م ن، دَر قَصِر پادشاهن. ^{۲۶} نَف وَر دیدن چِز بیرو
 ب رَفِت؟ وَر دیدن پیغمبر؟ بله، و ش م مِگُ ا از یک پیغمبر گُلتَر. ^{۲۷} یحیی اُم
 مردی کِ در کتاب ملاکی پیغمبر درباری ن ویشَت ش ت که:

«پش از تو قاصد خا رآپی مَن،

ا رت ر ورتُ آماده م ن.»

^{۲۸} و ش م مِگُ کِ گسی گُلتَر از یحیی از مادر زایید نَشت؛ و ل دَر پادشایی خدا
 ا کِ از ا م خور دتَر، از یحیی گُلتَر.»

^{۲۹} دَم که اُم مَر دُم ا تِ خراجگیر ا ا ر فِ عیسی ر ب یَشنیِد، اعلام گرد کِ خدا
 عادِل، و رایک و دَس یحیی غسلِ تعمید گ رَفِت د. ^{۳۰} و لِ عَالِمِن فرقه فَریسی
 عَالِمِن شریعت، خواست کِه خدا و ر ش دِشت، رد گرد و ر ایکه قبول ن گرد
 و دَس یحیی تعمید ب گیره.

^{۳۱} و عیسی ب ه گ: «مردم ای نسل خ چِز مقایسه بُکن؟ ا ش مِثِل چِز
 آست؟ ^{۳۲} ا ش مِثِل گُچَگَن آست کِ دَر بازار مِرشین ن ا مِدگِ خا صدا مین ن
 مِگ:

«وَر ش م ا نی ب ر د، ن ر قَصید؛

نوحه ب حُنِد، گریه ن گرد.»

^{۳۳} وَا خَاطِرِکِ یحیی که تعمید مَد ب یوم، نه ن مِخارد کُ نه شراب؛ ب گُفِت،
 «روح شیطانی دار.» ^{۳۴} پ س اِنسان ا م د کِ ا م م خا ر ن ا م شَم؛ ش ما م گ،
 «این س ک، ا م ر د ش گمی عرقخور ن، رَفِقِ خراجگیر ن گُنه کار.» ^{۳۵} و لِ د رُستی
 ا ر ا کَمَتِ ر ن نتیجه ی شونی مَد.»

عیسی یک زن گناکارم بخش

۳۶ روز یک از عالمین فرقه فریسی، عیسی ر ور خارَدَن غذا دعوت ک. نَف و خُن افریسی ب ر ن سرفره بَشَن. ۳۷ در ا شهر، زن گنه کار زندگی مِک. دَم که ا بَشَنی عیسی در خُن افریسی مِهْمَن، ظرف مرمری، پراز عطر، خ خا ب یاو. ۳۸ ا ر خ گری پَشْت سر عیسی، پش پ ا ا بَسْتادک. بَعْد قَطْر ا اشکی رو پ ا عیسی مِرْخَتک خ مو خا اَشَن خَشک ک. بَعْد پ ا ن بوسیدک عطر ب ر. ۳۹ دَم که فریسی صاب مجلس این اب دی، خ خا ب گ: «اگ ای مرد وراستی پیغمبر بو، م فمی ای رَن ک دازه دَسْخا و اَم رَن، ک ن ن ش ت زنی. ا یک رَن گنه کار.» ۴۰ عیسی و ا ب گ: «ای شمعون، م خا ا چیز و توب گ.» ب گ: «بفرما، اُستادا!» ۴۱ عیسی ب گ: «شخص از دو نفر ط لب دِشت: از یک پُنْصَد دینارکه مِش دَسْمَزِد هِیژده ماه یک کارگر از د گر پنجاه دینارکه مِش دَسْمَزِد یک ماه نیم یک کارگر. ۴۲ و ل و خا طِرِک ا دوتان مِتنَسِت قرض خا پَس ب د، ا ط لِبْکار قرض ا ر دُوْتَشَن بَخْشی. ا ل و گَمِن تو از ا دوتا ک د ک ا ن بَشْتَر دَس داز؟» ۴۳ شمعون ب گ: «و گ مِئِم ا ک بدهی بَشْتَر دِشت ا بَخْشید ش.» عیسی ب گ: «د رُس ب گفتی.» ۴۴ بَعْد رُوخا و سون ا ر ب ک ن و شمعون ب گ: «ای زن م بینی؟ م و خِنْت ب یْمَد، تو و ر شَشْتِن پ ا م او ن یاردی، و ل ای ر خ اشک خا پ ا م ن ب شَشْتک خ مو خا خَشک ک! ۴۵ تو م ن بوس ن کردی، و ل از دَم که م در شتا، ای ر دِم از بوس گردن پ ا م دَس و ن دِشت. ۴۶ تو و سر م روع نَزْدی، و ل ا پ ا م ن عطر ب ر. ۴۷ نَف و تو مِگ، محبت زیاد ا و راین ک گنا زیادئ بَخْشید ش ت. و ل ا ک کَمْتَر بَخْشید ب ش، کَمْتَر محبت م ن.» ۴۸ و عیسی و ا ر ب گ: «گنا ا ت بَخْشید ش!» ۴۹ اَشَن که سرفره ش نَسْتِد خ یَکْدِگ خا مِگْفِت: «ای ک ن ک ا ت گنا ا ر م بَخْش؟» ۵۰ عیسی و ا ر ب گ: «ایمانِت ر نجات داده، و سلامت بَر!»

۸

زَنگن که خ عیسی مِرْفِت

۱ بَعْدی، عیسی شهر و شهر دِه و دِه م گَشْتک خ و ر خوش پادشایی خدا ر اعلام مِک. ا د وازده شاگرد خ ا بود. ۲ چندان از زَنگن ک از ارواح شیطانی مریضی آ شفا پدا گردد ا خ عیسی مِرْفِت: مریم که و ا مَجْدَلِیَه مِگْفِت ک از ا

هفت تا روح شیطانی پورش^۵ ت بو،^۳ یوآنا زَن خوزا. خوزا مباشر هیرودیس آیم بو. سوسنُ خِلِ از زَنگِنِ ده گ. ای زَنکِ خِ دارایی خا، ورعیسی اُ شاگردنُ غذا آماده مگرد.

مَثَلِ گِشْتِگَر

۴ دَم که مردم از شهر زیادِ وَ دیدن عیسی م یومَد نِ جمعیتِ زیادِ جَمع ش، عیسی ای مَثَلِ بِ یاو: ۵ «رُزِ گِشْتِگَرِ وَرِ پاشیدن دُنِ اِ خا بیروب ز. دَمِ کِ دُنِ مِ پاشی، چُکِ از دُنِ آدِرِ رِ بَیْفَتِی نِ لَعْمالِ شَن نِ مَرَعِنِ اَسْمُ اُشَن بِ خارِد. ۶ چُکِ ده گِ اِ دَرِ زمینِ سِنِگِلاخِ بَیْفَتِی نِ دَمِ کِ سُرِ کِ، حُشِ شَن، وَرِخاطِرِ که نِمِ نَیْدِشْت. ۷ چُکِ اِ بِنِ خارا بَیْفَتِی خارا خِ دُنِ آسُرِ کِ نِ اُشَن حَفَه ک. ۸ چُکِ از دُنِ آدِرِ زمینِ خوبِ بَیْفَتِی نِ سُرِکِ نِ صَد بِ رَاوَرِ بار بِ یاردِک.» عیسی خِ صَد اِ بِ لِ بِ ده گ: «اَرکِ گُشِ شنوا دار، بِ یِشَن!»

۹ شاگردنِ عیسی معنی ای مَثَلِ از اُ پَرسید. ۱۰ عیسی بِ ده گ: «فَمیدِنِ رازِ پادشاییِ خدایِ وَ شِ ما داده شِ ت، وَ لِ وَرِ بَقِیَه خِ مَثَلًا گُفْتِ مِشُ ت:

«سِ گِنِ، وَ لِ نِ بِنِ؛

بِ یِشَن، وَ لِ نِ فَهَم.»

۱۱ «معنی مَثَلِ این: دُن، کلامِ خدا آست. ۱۲ دُنِ اِ کِ دَرِ رَمِ یَفْتِ، آدَمِنِ اَسِتِ کِ کلامِ مِ یِشَن، وَ لِ اِبلیسِ مِ یا اُنِ کلامِ از دِلِ شِ مِ دَوَرَه، تِ نَکَنِ اِیمانِ بِ یِرِ نِ نجاتِ پِدا بَکِن. ۱۳ دُنِ اِ کِ رُوزِ زمینِ سِنِگی مِ یَفْتِ آدَمِنِ اَسِتِ کِ دَمِ که کلامِ خدا رَمِ یِشَن، اُنِ خِ شادیِ قَبولِ مِینِ، وَ لِ کلامِ دَرِشُ رِشَن نِ مِینِ. اُشِ یِگِ مَدَّتِ اِیمانِ دارِ، وَ لِ دَمِ امتحانِ کِمِ رَسِ، از اِیمانِ خا مِ یَفْتِ. ۱۴ دُنِ اِ کِ دَرِ بِنِ خارا مِ یَفْتِ، آدَمِنِ اَسِتِ کِ کلامِ خدازمِ یِشَن، وَ لِ اَمَتو که دارِه زندگی مِینِ، دِلوایسی مالِ دنیا اُ خوشی اِ زندگی، کلامِ خدا رِ دَرِشُ حَفَ مِینِ نِ بارنِ مِد. ۱۵ وَ لِ دُنِ اِ کِ رُوزِ زمینِ خوبِ مِ یَفْتِ، آدَمِنِ اَسِتِ کِ کلامِ خدازمِ یِشَن نِ خِ دِلِ صافُ صادقِ اُنِ مَگَمِ نِ گَمِ دارِ نِ خِ صَبْرُ تَحْمَلِ وَ بارِ مِرِشِنِ.

مَثَلِ چِراغِ دَرِ چِراغِدُ

۱۶ «هیچ کِ چِراغِ رُشَن مِینِ تِ رُونِ پُشِ یا اُنِ زِرِ تَخْتِ بِل! وَ جَائِ، چِراغِ دَرِ چِراغِدُ مِلِ تِ اَرکِ دَرِ شِ، نُورِ نِ بِنِ. ۱۷ وَرِخاطِرِکِ هیچ چیزِ زِرِ نِیِ کِ پِدا نِ شِ نِ هیچِ سِرِ نِیِ کِ وَرِمَلَا نَشِی نِ اَمَنِ قِم. ۱۸ نَفِ مواظِبِ بَیْشِ که شِ ت مِ یِشَن، وَخاطِرِکِ وَ اِ کِ دارِ بَیْشَرِ دادِ مِ شِ نِ از اِ کِ نِ دارِ، اُمِ اِ کِ گَمِ مِ نِ دارِ،

از آگ رَفَت م شُ.»

مُکْ اَب رَادَرْنِ عِیسی

^{۱۹} اِم دَم، مُکْ اَب رَادَرْنِ عِیسی ب یومَدِ ت اَن بِن، وَلِ اِزْبَسَتِ جَمْعِیَتِ زِیادِ بُو، نِتِنَسِتِ وَ اَنزِیْدِکِ ش. ^{۲۰} نَف وَرِ عِیسی خ وَر ب یارِدِ کِ: «مُکْتُ نُ بَرَادَرْنِ تْ بِیرو س تاد نُ م خا ا ت ر بِن.» ^{۲۱} عِیسی دَر جَوابِ ب هُگ: «مُکْ اَب رَادَرْنِ م اَشْنِ اَسْتِ کِ کلامِ خدَا ر م یَشْنِ نُ وَ اَعْمَلِ م ن.»

عِیسی توفانِ دریاچه ر آرم مَن

^{۲۲} رُوزِ عِیسی خ شاگَرْدُنْ خا س وارِ قَائِقِ ب ش. اَوْشُ ب هُگ: «بِی ت، ا دَسِ دریاچه ب ر.» اَشُ اَب رَفَتِ. ^{۲۳} دَم که مِرَفَتِ، عِیسی خُ ش. یِگ لِ با دُ طوفانِ دَر دریاچه پُشَن جُورِ که قَائِقِ دِشْتِ پَرَا مِشَن نُ اَشُ دَر خَطَرِ بُو د. ^{۲۴} شاگَرْدُ پُش عِیسی ب رَفَتِ نُ اَن بَدارِ کَرْدِه، نُ ب گُفَتِ: «اُسْتاد، اُسْتاد، چِیزِ ن مَنَدِ غَرَقِ ش!» عِیسی بَدارِ شَن نُ وَرِ با دُ مِوجا نِهبِ ب ر. طوفانِ بَسْتا نُ اَمَجا اَرْم ش. ^{۲۵} بَعْدِ وَ شُ ب هُگ: «ایمانِش ما اَگِجِی؟» شاگَرْدُ خ تَعَجَبُ تَرَس، اِز یَکْدِگِ خا م پَرَسِیْدِ: «ای کِ ن کِ اَتِی وَ با دُ ا دَسْتورِ م دِ نُ اَشُ ا ا ز ا ا طاعَتِ مَن.»

عِیسی مَرِدِ ر که رُوحِ شِیْطانی دَا ر شِفا مَد

^{۲۶} بَعْدِ وَ مَنطِقِه جَدْرِیْگِ ب رَسِیْدِ کِ ا دَسِ دریاچه، رُووَرِوِ وِلايَتِ جَلِیلِ بُو. ^{۲۷} دَم که عِیسی اِز قَائِقِ ت ش، مَرِدِ که گَرَفْتارِ ارواحِ شِیْطانی بُو نُ اِز مَرْدَمِ ا شَهرِ بُو، خ عِیسی رُووَرِوِ ش. ا مَرْدِ مَدتِ زِیادِ بُو که نِه جُلِّ بَر خا گَرْدِ بُو نُ ن دَر خُنِ زَنْدِگِی گَرْدِه بُو، ا دَر قَبْرِسْتُ زَنْدِگِی مِک. ^{۲۸} دَم که ا عِیسی ر ب دِی، شَرَنْگِ بَگِشِی نُ وَ پُ عِیسی بِیْفَتِیْدِکُ خ فَرِیادِ ب گ: «ای عِیسی، پ سِ خدَا! مَتَعال، خ م چه کار داری؟ وَ تُو التماسِ مَن م ن عذابِ ن د!» ^{۲۹} وَ خا طِرِکِ عِیسی وَ ا رُوحِ پَلِیدِ دَسْتورِ دادِ بُو ا ز ا مَرْدِ بِیرو پِی ی. ا رُوحِ پَلِیدِ چِن لِ ا مَرْدِ اَسِیرِ گَرْدِ بُو نُ خ ای که مَرْدُمِ دَسِ پُ ا مَرْدِ خِ غُلُّ زَنْجِیرِ بَسْتَدِ نُ ا ز ا نَگْهَبانی مِگَرْدِ، وَ لِ ا مَرْدِ ا ر لِ زَنْجِیرا رِ پارِ مِک نُ ا رُوحِ شِیْطانی اَن وَ بِیابِ م ب. ^{۳۰} عِیسی ا ز ا پَرَسِی: «اِسْمِتُ چِزِی؟» جَوابِ ب دَا: «قَشون»، وَ خا طِرِکِ ارواحِ شِیْطانی زِیادِ دَر وِجودِی رَفَتِ دِ. ^{۳۱} ارواحِ شِیْطانی وَ عِیسی التماسِ گَرْدِ کِ اَشْنِ وَ جَهَنَّمِ رَایِ نَکَن.

۳۲ دَرُ اُ نَزْدِيكِي آ، گله گَلْنِ خوكِ رُو تَبِّ مَشْغُولِ چَرِيْدَ بُوْدِ. ارواحِ شَيْطَانِي وَ عَيْسِي التَّماسِ گَرْدَتِ اِجازه ب دِي اَشُ دَرِ خوكُ ب ر. عَيْسِي اِ اجازه ب° دا. ۳۳ نَفِ ارواحِ شَيْطَانِي اَ از اُ مَرْدِ بِيرو ب يَوْمِدِ نُ دَرِ خوكُ ب رَفْتِ نُ خوكُ از سَرَازَرِي تَبِّ وَ سَوْنِ دَرِيَاچِه اُجوم بَرْدِ نُ غَرَقِ شَدِ.

۳۴ دَمِ كه خوكِ چَرْنُ اِي ن ب دِيْدِ، فَرارِ گَرْدِ نُ دَرِ شَهْرِ اُ دِه، مَاجِرَا رَ تَعْرِيفِ گَرْدِ. ۳۵ نَفِ مَرْدِمِ بِيرو ب يَوْمِدِ تِ اُچِيْزِ كِ اِتْفَاقِ اَفْتِيْدَ بُو بِيْنِ نُ دَمِ كِه پِشِ عَيْسِي ب رَسِيْدِ نُ ب دِيْدِ اُ مَرْدِ كِ ارواحِ شَيْطَانِي از اُ بُوْرشِ تِ دِ، جُلِ پُوْشِيْدِ نُ شِيَارِ پِشِ پُ اِ عَيْسِي شِ نَسْتِ، ب تَرَسِيْدِ. ۳۶ اَشُنِ كِ مَاجِرَا رَ وُجْشِ دِيْدِيْدِ، وَ مَرْدُمِ بِ گُفْتِ كِ، اِي مَرْدِ كه گَرَفْتَارِ رُوْحِ شَيْطَانِي بُو، شِ تِ شَفَا پِدا گَرْدِ. ۳۷ نَفِ اُمِّ مَرْدِمِ مَنطَقَه جَدْرِيْگِ از عَيْسِي ب خَاسَتِ از پِشِشِ ب رِپِي، وَ خَاطِرِ كِ اَشُ خِلِ تَرَسِيْدِيْدِ. عَيْسِي اَسْوَارِ قَالِقِ شِ نُ وَ اُدَسِ دَرِيَاچِه وَرْگِشْتِكِ. ۳۸ مَرْدِ كِ ارواحِ شَيْطَانِي از اُ بُوْر شَتِيْدِ، از عَيْسِي خَوااَشِ كِ بِلِّ كِ خِ اُ ب رِي، وَ لِ عَيْسِي اُنْ رَاپِي كِ نُ وَ اُ ب گ: ۳۹ «وَ خُنِ خَا وَرْگَرْدِكُ اِعْلَامِ كِ كِ خِدا چِه كَارِ گَلْنِ وَرْتِ كَرْدِ.» نَفِ ب رِ نُ دَرِ اَمِ جَا اِ شَرِ اِعْلَامِ كِ كِ عَيْسِي وَر اُ چِ كَارِ گَلْنِ كَرْدِ.

عَيْسِي كِنْجِ يايروسِ وَ يَكِ زَنْدِگِ رَ شَفَا مَدِ

۴۰ دَمِ كه عَيْسِي وَرْگِشْتِكِ، مَرْدِمِ وَگَرْمِي وَ پِشِوَازِي ب يُمِدِ، وَرْخَاطِرِ كِ اُمِّ چَشِ وَ رِي بُوْدِ. ۴۱ دَرِ اِي دَمِ، مَرْدِ وَ اِسْمِ يايروسِ، كِ رَيْسِ عِبَادَتْگَاهِ يَهُودِيْگُو بُو، ب يَوْمِ نُ وَ پُ عَيْسِي ب يَفْتِي، نُ وَ عَيْسِي التَّماسِ كِ كِ وَ خُنِي ب رِپِي، ۴۲ وَ خَاطِرِ كِ يايروسِ فَقَطِ يَكِ كِنْجِ دِشْتِ. اُ كِنْجِ حُدُودِ دِوَازِدِ سَالِ بُونُ نَزْدِيكِ بُو مِيَرِ.

دَمِ كِ عَيْسِي دَرِ رِ بُو، جَمْعِيْتِ زِيَادِ چَارْدُوْگَرْدِنِ گِ رَفْتِيْدِ. ۴۳ دَرِ بِنِ جَمْعِيْتِ، زِنِ بُو كِ دِوَازِدِ سَالِ خُونِرِيْزِي دِشْتِ. اِي رَ تَمَامِ دَارايِ خَا خَرَجِ دَكْتَرِ كَرْدِ بُوْتِ اُنْ دَرْمُ بَكْنِ وَ لِ كَسِ نِتَنِسْتِ بُو دَرْدِنِ دِوَا گُن. ۴۴ اَزْ پِشِ سَرِ عَيْسِي ب يَمِ نُ دَسِ خَا وَ گَشِ قَبَائِ ب رِ. اُمِ دَمِ خُونِرِيْزِي قَطْعِ شِ. ۴۵ عَيْسِي پَرَسِيْدِكِ: «كه دَسِ خَا وَ مِبِ رِ؟» اُمِّ اَشَا گَرْدِ، پَطْرُسِ ب گ: «اُسْتَا، مَرْدِمِ دُورِ تُو جَمِ شِ تَنُ از اَرَسُو وَ تُو فِشَارِ مِ يَارِ!» ۴۶ وَ لِ عَيْسِي ب گ: «يَكِ وَ مِ دَسِ ب رِ! وَرْخَاطِرِ كِ فَمِيْدِ قُوْتِ از مِ بِيرو شِ!» ۴۷ اَزْ دَمِ كه ب دِي نِ مِتَنِ خُوْدخَا زِرِ بَكْنِ، خِ تَرَسُ لَرِزِ پِشِ ب يَوْمِ نُ وَ پُ عَيْسِي بِيْفْتِيْدِكُ پِشِ چَشِ اُمِّ ب گ وَرْچِ دَسِ خَا وَ اُزْدِ

نُ ش تْ آم دَم شفا گ رَفْت. ^{۴۸} عیسی وَ اُب بَ گ: «ای کِنج، ایمانِت ر شفا داد. وَ سلامت بَر.» ^{۴۹} عیسی هِنو اَرَف مَر کِ گسِ از حُن یایروس، ب یومِ نُ بَ گ: «کِنجُتْ مَر دَک، دَ گ اُسْتادَ رَمَت مَدَه.» ^{۵۰} عیسی دَم که اِین بَیشنی، وَ یایروس بَ گ: «مترس! فقط ایمان دِشْت باش! کِنجُتْ خوب مِش.» ^{۵۱} دَم کِ وَ حُن یایروس بَرسِ، نِشْتکِ گسِ غِر از پَطْرُسُ یوحنا ا یَعقوبُ بُبُ نُ مُکِ کِنجِ خ اُ دَر ش. ^{۵۲} اَمَّ مَر دَم وَر کِنجِ گری اُ زاری مِکَر د. عیسی بَ گ: «گری نکن، وَ خا طِر کِ ن مَر د، اُ ح وَ.» ^{۵۳} اَشُ عیسی رَ رُوش خُن د گِر د، وَر چ که م فَمیدِ کِنجِ مَر د. ^{۵۴} وَ ل عیسی دس کِنجِکَ ر بَگَر نُ بَ گ: «ای کِنج، پُش!» ^{۵۵} رُوح کِنجِ وَر گِشْتکِ اَم دَم پُ ش. عیسی بَ گ وَ اُ غِذا ب د. ^{۵۶} بُبُ نُ مُکِ کِنجِ خِلِ تَعجَب گَر د د، وَ ل عیسی وَ ش ا م ر کَ م ا ج ر ا وَر کِ سِ تَعْرِیْف ن ک ن.

۹

ماموریت د وازد حواری

۱ عیسی ا د وازد شاگردِ دُور اَم جَم کَ نُ وَ ش قَدْر تْ ا قْتَدار ب د ا ت اَمَّ ا ر و ا ح شیطانی ر از مردم بیرو بُکن نُ مَر ضا ر شفا ب د؛ ^۲ عیسی ا شُن ر ا بِی کَ تْ پادشایی خدای اعلیام بُکن نُ بَیمارُ ن شفا ب د. ^۳ عیسی وَ ش بَ گ: «وَ ر س ف ر هِیچِ وَ ن دَر، نِه چُو دَسِ، نِه بَغجِه، نِه نُ، نِه پُولُ نِه پِن ا ضا فَه.» ^۴ دَر ا ر حُن کِ ش م ا ر قَبول بُکن، تْ دَم کِه از اُن ج ا ب ر دَر ا مُ حُن مِ ن. ^۵ ا گ م ر د م ش م ا ر قَبول ن گِر د، دَم که از ا شَر مِر، خا ک پُ ا خ ا ب ت کُن تْ ش ه ا د تْ وَر ض د شُ بَ ش که غَضَبِ خدای وَر شُ مِی ا. ^۶ نَف وَ ر ب ی ف تِ د، از د ا وَ د دَ گ مِر ف تِ نُ ا ر ج ا م ر س ی د، خ وَر خَوش پادشاهی خدای اعلیام مِکَر د نُ مَرِضُ ن شفا م د ا د. ^۷ وَ ل خ وَر اَمَّ ا ی ا ت ف ا ق ا وَ گَوش هِی ر و د ی س ح ا ک م بَرسِ. هِی ر و د ی س ا ر مَند بو، وَر چ که بعض مِ گ ف تِ عیسی ا م یحیی ا س ت کِ ز ن د ه ش ت. ^۸ ب ع ض دَ گ مِ گ ف تِ ا ی ل ی ا ی پ ی غ م ب ر ظ ه و ر کَر د نُ ب ع ض ا مِ گ ف تِ ی کِ از پ ی غ م ب ر ن ق د ی م ز ن د ه ش ت. ^۹ وَ ل هِی ر و د ی س بَ گ: «مِ خَودِم دِستور دادا س ر یحیی ر بَر. نَف ا ی کِ ن کِ ا ی چِی ز ا ر د ر ب ا ر ی م ی ش ن؟» اُ خِل مِ خَوا س ت ک عیسی ر بَی ن.

عیسی وَ پَنج ه ز ا ر نَفَر غِذا مَد

۱۰ دَم که حواریگ وَر گِش ت، ا ر ک ا ر که کَر د دِ وَ عیسی ب گ ف ت. بَع د عیسی ا شُن

خِ خَا وَ شَرِّ وَ إِسْمِ بَيْتِ صَيْدَا بَرْدَكِ تَ أَنْجَا تَنْهَا بَشِ. ^{۱۱} دَمِ كِه مَرْدَمِ اِي نَ قَمِيدِ، وَرَدِ عَيْسِي وَرَبِّ يَفْتِيدِ. عَيْسِي أَشْنِ قَبُولِ كَنْ خِ شِ اَزِ پَادِشَايِي خِدا اَرَفِ بَرَنْ اَشْنِ كِ نِيَازِ وَ شِفا دِشْتِ، شِفا بِ دَادَكِ.

^{۱۲} نَزْدِيكَ بِ كِ، اُدِ وَازْدِه شَاكَرْدِ، پِشِ عَيْسِي بِ يَوْمِدِ نُنْ بِ كُفْتِ: «اِي مَرْدَمِ مَرخِصِ كُتِ وَ دِ اَنُ زِ مِيْنِ دُوْرُوْرِ بَرْتِ وَرَخَا غِذَا اُ سَرِيْنَا اِ پِدا بُكِنِ، وَرَخَا طِرِ كِه اِيْنجا جَا اِ پَرْتِي.» ^{۱۳} وَلِ عَيْسِي وَشُ بِ كِ: «خودِ شُ مَ وَشُ غِذَا بِ د.» بِ كُفْتِ: «مَ اِزِ پِنجِ تا نُنْ دُوْتَا مَايِ چِيْزِ نِ دَارِ، مَگِ اِيْكَ بِ رَنْ وَرَا مِ اِي مَرْدَمِ غِذَا بَسْتُن.» ^{۱۴} اَنْجا حُدُوْدِ پِنجِ هِزارِ مَرْدِ بُوْدِ. عَيْسِي وَ شَاكَرْدُنْ خَا بِ كِ: «مَرْدَمِ دَرِ دِستِ اِ پِنجا هِ نَفَرِي بَرِشُن.» ^{۱۵} شَاكَرْدِ اِمِ كَارِ بِ كَرْدِ نُنْ اَمِ رَ بَرِشُنِدِ. ^{۱۶} عَيْسِي پِنجِ تا نُنْ دُو مَهِ رَ وَ دِشْتِكِ، وَ اَسْمِ سِ كَنْ مَايِ اِ اَنْنَا رِ بَرِگَتِ بِ دَا، اَشْنِ تَكْ تَكْ كَنْ وَ شَاكَرْدِ بِ دَا تِ پِشِ مَرْدَمِ بِلِ. ^{۱۷} نَفْتِ اَمِ بِ خَا رِدِ نُنْ سِرِ شِدِ نُنْ دِ وَازْدِه سِ وَ دِ اَزِ تَكْ اِ كِه مُنْدِ بُو جَمِ كَرْدِ.

پِطْرُسِ اَقْرَارِ مَنِ كِه عَيْسِي مَسِيْحِ مَوْعُوْدِ

^{۱۸} رُوْزِ عَيْسِي يَكْ دِعا مِيَكْ نُنْ شَاكَرْدُنِيْ خِ اَبُوْدِ. اَزِ شُ پَرِسِي: «مَرْدَمِ مِگِ مِ كِ نُنْ؟» ^{۱۹} جِوابِ بِ دَادِ: «بَعْضِ مِگِ اُمِ يَحْيَايِ اِ كِه تَعْمِيْدِ مِدا، اَسْتِي، بَعْضِ دِ كِ مِگِ اِيْلِيَا اِ پِيْغْمَبَرِي، نُنْ بَعْضِ اَتِ رِيْكَ اِزِ پِيْغْمَبَرُنْ قَدِيْمِ مِ دُنِ كِ زَنْدِه شِ ت.» ^{۲۰} عَيْسِي اِزِ شَاكَرْدُنْ خَا پَرِسِي: «شُ مَ چِ زِ مِگِ؟ وَ نَظَرِ شُ مَ مِ كِه اَسْتِ؟» پِطْرُسِ بِ كِ: «تُو مَسِيْحِ مَوْعُوْدِ خِدا اَسْتِي.»

عَيْسِي مَرِگِ خَا پِشْكَوِي مَنِ

^{۲۱} بَعْدِ عَيْسِي اَشْنِ قَدِغْنِ كَنْ دِستورِ بِ دَا اِيْنِ وَ كَسِي نِ كِ كِه عَيْسِي اَمِ مَسِيْحِ مَوْعُوْدِ، ^{۲۲} وَ بِ كِ: «پِ سِ اِنْسَانِ، بَا اَدِ خِلِ زَجْرِ بِ كَشِنِ. شِخْ، كَلْنُنِ كَاهِنُنْ مَعْبُدِ مَعْلَمُنْ تُوْرَاتِ بَا اَدِ اَنْ رَدِ بُكِنِ، اَنْ بُكَشِ نُنْ اَدِرُزِ سَوْمِ زَنْدِه شِي.» ^{۲۳} بَعْدِ وَ اَمِ بِ كِ: «اِگِ كَسِي بِ خِوا اَوْرَدِ مِ تِي، بَا اَدِ اِزِ خِودِ خَا بَگْدَرِه، اَرُزُ صَلِيْبِ خَا وَ دَرِ نُنْ وَرَدِ مِ بِ تِي.» ^{۲۴} وَ خَا طِرِ كِ اَرَكِ بِ خِوا اَجُنْ خَا نِجَاتِ بِ دِي، اَنْ اِزِ دَسِ مِ دِ؛ وَلِ اَرِ كِه وَ خَا طِرِ مِ جُنْ خَا اِزِ دَسِ بِ دِي، اَنْ نِجَاتِ مِ دِ. ^{۲۵} وَرِ اَدَمِ چِه فَا اِدِه كِ تَمَامِ دِنِيَا رِ وَ دَسِ بِ يَرِ، وَلِ جُنْ خَا اِزِ دَسِ بَدِي يَا وَ اِ ضَرَرِ بِ رَنْ. ^{۲۶} وَرِ اِيْكَ اَرَكِه اِزِ مِ نُنْ اَرِفِمِ عَارِ دِشْتِ بَشِ، پِ سِ اِنْسَانِ دَمِ كِ دَرِ شِكُوْهُ جِلالِ خِودِخَا نُنْ شِكُوْهُ جِلالِ پِدِرْخَا نُنْ فَرِشْتِگِنِ مَقْدَسِ بِي تِي، اِزِ اِ عَارِ دَارِ. ^{۲۷} وَرِ اسْتِي وَ شُ مَ مِگِ، چِنِ نَفَرِ اِيْنجا سِ تا دِ كِ تِ پَادِشَايِي خِدا رَنْ بِيْنِ،

تغییر ظاہر عیسیٰ

۲۸ حدود ہش رُز بعد از ای آرفا، عیسیٰ پطرسُ یوحنا اِیعقوبَ خِ خا بالِ کِ اِ
 بَرَدکِ تِ دعا بُکَن۔ ۲۹ دَر اَمُ حالِ کِ دعا مِک، چہرِی عِوضِ شِ نُ لَباسِی سِ فِدُ
 نورانی ش۔ ۳۰ اَم دَم دُو تا مردخِ عیسیٰ گف مِرَد۔ اَشُ موسیٰ پیغمبرُ ایلِیا اِ پیغمبر
 بود۔ ۳۱ اَشُ خِ شکوہُ جلالِ ظَا اِر شِدِ نُ دربارہ رھایی انسانِ کہ خِ مرگِ عیسیٰ وَ
 اَنجامِ مِ رسی نُ باآدِ وَ اَمی زودی دَر شَر اورشلیمِ اتفاقِ مِیفتی، اَرَفِ مِرَد۔ ۳۲ اَم
 دَم پطرسُ اَمرا اُنِی اِز خُ چَششُ سِنگی شِت بو، وَ لِ دَمِ کہ خوبِ بدارُ شیار شِدِ،
 شکوہُ جلالِ عیسیٰ اِ دُو تا مردِ کِ خِ اُ سِ تادہ دِ بِ دید۔ ۳۳ دَم کِ اِ دُو تا مردِ،
 دِشتِ از پشِ عیسیٰ مِرَفَتِ، پطرسُ وَ عیسیٰ بِ گ: «اُستاد، چِنْدِ خوبِ کہ ما
 اینجا اَسِت! بَلکِ سَن تا سا اَبُ بِ رَن، یِکِ وَر تو، یِکِ وَر موسیٰ اِ یِکِ اِ وَر
 ایلِیا.» وَ لِ پطرسِ نِ مَقَمی دَارِ چِ رِمِ گ۔ ۳۴ ای اَرَفِ اَنو وَ ز بِنِ پطرسُ بو کِ اِبِرِ
 بِ یَمِ نُ رو سَرشُ سا اِ پَرَنَدکِ۔ دَم کہ اَشُ دِشتِ دَر اِبِرِ مِرَفَتِ، شاگردُ بَتَرسید۔
 ۳۵ بعدِ صَدَا اِز دَر اِبِرِ بَرسی کِ مِگفت: «ای پَسِ مِ اَسِت کِ اُنِ اِنخابِ
 کرد؛ وَ اَرَفِی گُش کُن!» ۳۶ دَم کِ صَدَا قَطعِ شِ، اَشُ عیسیٰ رِ یِکِ بَدید۔ اُسَن تا
 شاگردِ، اِرچی کہ دیدد، اُرزا، پشِ خانِ گِ دِشتِ نُ وَ اِیچِ کِ اِیچی نِ گُفت۔

عیسیٰ پِ سَرکِ کِ گرفتارِ روحِ پلید، شفا مَد

۳۷ روز بعد، دَم کہ از کِ پاپی بِ یَمِد، جمعیتِ زیادِ وَ دیدنِ عیسیٰ بِ رَفَت۔
 ۳۸ یِگِ لِ مردِ از بِنِ جمعیتِ فریادِ بِ گشتی: «اُستاد، وَ تو التماسِ مِ نُ وَ پِ سِ
 مِ نِ ظَرِ لَطِفِ پَرنی، وَ رِخاطِرِ کِ اَمی یِگِ گُجَرِ دَار۔ ۳۹ یِگِ رُوحِ پَلید، پِ سِمِ نِ
 مَکیرِ نُ اِ یِگِ لِ شروعِ مِ نِ وَ غارِ کَشید، غشِ مِ نِ دَنی کَفِ مِ نِ۔ ای رُوحِ پَلیدِ پِ
 سِمِ نِ تَبُ تَلَمِ رَن نُ خِلِ سَخْتِ اُنِ وَ لِ مِ نِ۔ ۴۰ وَ شاگردُن تِ التماسِ کَرْدِ کہ اِ
 رُوحِ از گُجِمِ بیرو بُکَن، وَ لِ نِتَنِسِت.» ۴۱ عیسیٰ بِ گ: «اِ نَسَلِ بِ اِیمانِ
 نَاخَلَف، تا کِی خِ شِ مَما بَشو نُ شِ مَما رَتَحَمَلِ بُکَن؟ پِ سِ خا اینجا بِ یازک.»
 ۴۲ دَم کِ پِ سَرکِ دِشتِ پشِ عیسیٰ مِ یَمِ، اِ رُوحِ شیطانی پِ سَرکِ وَ زِی بِ رِ
 نُ وَ تَشَنجِ پَرَنَدکِ۔ وَ لِ عیسیٰ وَ اِ رُوحِ پَلیدِ نِھبِ بِ رِ نُ پِ سَرکِ شفا
 بِ دَادکِ وَ یَبی بَدَا۔ ۴۳ مردمِ اَمگی از عَظمتِ خِدا اِر شَتَد۔

اَمتو کِ همگی از کارِ عیسیٰ دَر تعجبِ بود، اِ وَ شاگردُن خا بِ گ: ۴۴ «وَ چِیزِ
 کِ مِ خَا وَ شِ مَما بُ گ، دَقَتِ کُن: پِ سِ اِنسانِ وَ اَمی زودی وَ دَسِ اَدَمِ دادہ مِ

ش.» ٤٥ «وَلِ أَشُّ مِنْظُورِ عِيسَى رَنْ فَمِيدُ نٌ مَعْنَى اِى اَرَفَا اَزْشُ زِرْ مُنْدَكَ تَ اُنْ
نَ فِيمَ؛ وَ مَ تَرَسِيدِ دَرْبَارِ اِى اَرَفِ اَزْ عِيسَى چِيزِ پَرِسِ.

گَلْنِ وَ چِزِى؟

٤٦ رُوزِ بَيْنِ شَاغَرْدُ بَحْثِ بَ شِ كِ كَ دَكِشُ اَزْ اَمَّ كَلْتَرِ. ٤٧ عِيسَى كِ اَزْ دِلِ شُ
خَ وَ دِشْتِ، گُچِ رُورِدِشْتِ كُ پِشِ خَا بَرِشْنَدَكُ، ٤٨ وَشُ بَ گَ: «اَرَكَا اِى گُچِ رَ
دَرِ نُمِ مَ قَبُولِ بُكَنْ، مَ نَ قَبُولِ كَرْدَنُ اَرَكَمَ مَ نَ قَبُولِ بُكَنْ، اَكِ مَ نَ رَايِ كَرْدَ
قَبُولِ كَرْدَ. وَخَاطِرِكِ دَرِ بَيْنِ شِ مَ اَ گَسِ كَلْتَرِكِ اَزْ اَمَّ خُورِدَتَرِ بَشِ.»

٤٩ يُوْحَنَّا بَ گَ: «اُسْتَادِ، شَخْصِ رَبِ دِيدِ كِ خِ گُفْتَنِ نُمِ تُو اُرُوَاحِ شَيْطَانِي رَ
بِيروِ مَكِ، وَلِ وَخَاطِرِكِ اَزْ مُشْمَا نَبُو، مَا تَلَّاشِ كَرْدِ پِشِ نَ بَكِيرِ كِه اِى كَارَ نَكَنْ.»
٥٠ عِيسَى وَ اَبَ گَ: «پِشِ نَ مَكِيرِ، وَرِ اِيكِ اَرَكِه وَرَضَدُ شِ مَ نِ يَ، خِ شِ مَا
اَسْت.»

مَرْدَمِ يَكِ دِ دَرِ سَامِرَه عِيسَى رَرْدِ مِ

٥١ دَمِ كِه مَلِ وَ اَسْمُ بَرْدَه شِ تِنِ عِيسَى نَزْدِيكَ مِشِ، تَصْمِيمِ بَكْرَ وَ شَرِ
اُورِشَلِيمِ بَ رِى. ٥٢ عِيسَى پِشِ اَزْ خَا چِنْدَتَا قَاوِدِ رَايِ كَ. اَشُّ وَ يَكِ اَزْ دِه اِ
مَنْطَقَه سَامِرَه بَ رَفْتِ تَ يَكِ چِيزَا اِ رَ وَرِ عِيسَى اَمَادَه بُكَنْ. ٥٣ وَلِ مَرْدَمِ اُنْجَا اِ
نَ قَبُولِ نَ كَرْدِ، وَخَاطِرِكِ مَعْلُومِ بُو عِيسَى دَازَه وَ سُونِ شَرِ اُورِشَلِيمِ مِرَ. ٥٤ دَمِ
كِه شَاغَرْدِنِ عِيسَى، يَعْقُوبُ يُوْحَنَّا، اَيْنَ بَ دِيدِ، بَ گُفْتِ: «اِى اَقَا، مَ خَا اِي
بُگِ اَزْ اَسْمُ اَيْشِ بَارَ نَ اَمَّ شِ نَ بَ سَرِّ نَ خَاكْسَتَرِ بُكَنْ. ٥٥ وَلِ عِيسَى
وَ رَغْشَتَكُ، خِ تَشَرِ وَشُ [بَ گَ: «شِ مَ نَ مَقَمِ اَزْ كَ اُ رُوحِ اَسْتِ!
٥٦ وَخَاطِرِكِ پِ سِ اِنْسَانِ، نَ يُمَدَتِ جِنِ مَرْدَمِ بَ گِيرِ، اُ اَمَدَتِ اَشْنِ نَجَاتِ بَ
دِى.»] بَعْدِ وَدِه دِ گِ بَ رَفْتِ.

بِهَا اِ پُرُوى اَزْ عِيسَى

٥٧ دَرِ رَ، شَخْصِ وَ عِيسَى بَ گَ: «اَرَجَا بَ رِ، وَرَدَتُ مَ يَا ا.» ٥٨ عِيسَى
بَ گَ: «رَبِّگِ اَلِ دَارِ نَ مَرْعَنِ اَوَا لَنَ، وَلِ پِ سِ اِنْسَانِ، جَا اِنِ دَارِ كِه سَرِ خَا
بَلَّ.» ٥٩ عِيسَى وَ شَخْصِ دِ گِ بَ گَ: «وَ رَدِ مِ بَ يَا.» وَلِ اَبَ گَ: «اَقَا، اَوَّلِ
بَلَكِ تَ مَ بَرَا نَ دَمِ كِه بَبِيمِ مَرْدَكِ، اُنْ خَاكِ بُكَنْ، بَعْدِ وَرَدَتُ مَ يَا ا.» ٦٠ عِيسَى وَ
اَبَ گَ: «بَلَكِ مَرْدَكِ، مَرْدَكُنْ خَا خَاكِ بُكَنْ؛ تُو بَرُنْ خِ وَرِ خُوشِ پَادِشَايِ خُدَا
رَا اَعْلَامِ كُ.» ٦١ دِ گِ بَ گَ: «اَقَا، مِ وَرَدَتُ مَ يَا ا، وَلِ اَوَّلِ بَلَكِ تَ وَرْگَرْدُنْ خِ

آلِ حُنْ خَا خَدَافِظِي بُكُنْ.»^{۱۲} عیسی در جواب ب°گ: «گسی کی شروع م ن زمین گورنی بُکن ن پش سرخا سی گن، لاقی پادشایی خدا نی.»

۱۰

عیسی هفتاد تا شاگرد رآبی مَن

۱ بعد از ا، خداوند عیسی، هفتاد نفر د°گ از شاگردن انتخاب ک ن اشن دوتا دوتا پش از خودخا و آر شهرُ جاا که خودی مخواستک اُنجا ب ری رآبی ک. ۲ و ش ب°گ: «محصول زیاده، ول کارگر کم. نف، از صاب محصول خواهش گن، ور در گردن محصول خا کارگر رآبی بُکن. ۳ ب رآ! م ش ما ر مثل بر آبن گرگ رآبی من. ۴ خ خانه کیسه پول ودر نه بغچه نه گش. در ر ور سلام اوالپرسی کرد وقتخا تلف مکن. ۵ و آر حُن کی و ادر م ش، اول بُگ: «در ای حُن صلح ا سلامتی بَش.» ۶ آگ در ا حُن گسی آل صلح ا سلامتی بَش، برگت سلام ش ما روی مَن؛ وگرنه، و خود ش ما ور م گرد. ۷ در ا حُن مَن ن آرچی و ش ما ب داد، ب حَر ن ب شَم، و خاطر کی مزد کارگر حَقن. از ای حُن و ا حُن مَر. ۸ آردم که و ش ب رفت ن ش ما ر قبول گرد، آر چی پش ش ما بشت، ب حَر. ۹ مَرِضَن اُنجا ر شفا ب د ن و ش بُگ: «پادشایی خدا و ش ما نزدیک ش ت.» ۱۰ دَم که و ش ب رفت ول ش ما ر قبول ن گرد، در کوچ ا شهر ب ر ن بُگ: ۱۱ «ما آتی خاک رکی از شَر ش ما رو پ ا ما ش نست، ور ضدش ما م تگن. ول این ف م کی پادشایی خدا و ش ما نزدیک ش ت.» ۱۲ مطمئن بَش در رز قیامت، تحمل جزا ور مردم شَر سُدوم آس تَر ت ور مردم ا شهر.

۱۳ «وای ور ش ما، ای مردم خورزین! وای ور ش ما، ای مردم بیت صیدا! و خاطر کی آگ معجزه ا کی در شَر ش ما انجام ش در شَر صور ا صیدون مَش، مردم اُنجا خِل پشتر از ای، پلاس بر خا مگرد، در خاکستر مشست ن توبه مگرد. ۱۴ ول در رز قیامت، تحمل جزا ور مردم صور صیدون آس تَر ت ور ش ما. ۱۵ و تو ای شَر گفرناحوم، ت آسَم خودخا ب ل مینی؟، نه ت قعر جهنم پای گشیده مَش.

۱۶ «آرک و آرفش ما گش بُکن، و م گش داد ن آرک ش ما ر قبول نکن، م ن قبول ن گرد؛ و آرک م ن قبول نکن، اکم ن رآبی گرد ر، قبول ن کرد.»

ورگست ا هفتاد نفر

۱۷ ا هفتاد نَفَر خ خوشحالی و رگشت ن ب گفَت: «آقا، آتی ارواح شیطانی خ گفتنِ نِم تو از ما اطاعت م ن.» ۱۸ عیسی وَ ش ب گ: «مِ شَطْن ب دِید کِ شَطْ مِثْلِ پا آ از آسَم ب یَفَتی. ۱۹ مِ ش ما ر قدرت دادا کِ مار ن عَزوم ن تمام قدرت دشَم ن زِر پ بِل ن ایچ چی وَ ش ما ضرر ن م رَن. ۲۰ وِل از ای خوشحال ن بَش کِ ارواح پلید از ش ما اطاعت م ن، شادی ش ما از ای بَش کِ نِمِش ما دَر آسَم ن ویشَت ش ت.»

۲۱ اَم دَم، روح القدس وَ عیسی شادی زیاد ب دا ن عیسی ب گ: «ای پدر، مالک آسَم ن زَمی، ت ر شکر مِ ن کِ ای حقایق از اُنْشَن که عاقِل فَمیدَه آسَت زِر گرد وِل وَر اُنْشَن که مِثْلِ گَجْگَن خورد، وَر ملا کرد. بله، ای پدر، وَخاطِر کِ خوشنودی تو دَرای بو. ۲۲ پدر م، اَم چیَز وَ اختیار مِ اِشَت. ایچ ک پ سَر ن مِشَناس غِر پَدَر، ایچ ک پَدَر ن مِشَناس غِر پَسَر آرک کِ پ سَر ب خوا آ پَدَر وَش بَشَناسَن.»

۲۳ بعد دَر خِلوت، رو وَ شاگرد ب ک ن ب گ: «خوش وَ حال چَش کِ اُچیز کِ ش ما م بین، م بین. ۲۴ وَخاطِر کِ وَش ما مِگ خِل از پیغمبر ن پادشاه آرزو دِشَت اُچیز کِ ش ما م بین، بین ن ن دید، وَ اُچیز کِ ش ما م یَشَن، ب یَشَن ن ن یَشَنید.»

مَثَل سامری خوب

۲۵ روز یگ از عالِمِن شریعت پُش ن وَر امتحان کردنِ عیسی از اُپرسی: «ای اُستاد، چکار بکن ت زندگی ابدی ر وَ اِرت بَر؟» ۲۶ عیسی دَر جواب ب گ: «دَر تورات چ ز ن ویشَت ی؟ از اُچ ز م فَمی؟» ۲۷ اُ عالِم جواب ب دا: «"خداوند خدا ا خود خا خ تمام دِل خ تمام جُن خ تمام قوَت خ تمام فکر خا محبت ک"؛ ن "اَمسَاه خا ا مِثْلِ خودخا محبت ک." ۲۸ عیسی ب گ: «جواب دُزَس ب دادی. ای کار بکنک که زندگی مِنی.»

۲۹ وِل اُ وِرایکه خودخا توجیه بکن از عیسی پَرسیدک: «اَمسَاه م کِ ن؟» ۳۰ عیسی دَر جواب ای ت ب گ: «مرد از شَر اورشَلیم وَ شَر اریحا م رفتک. دَر ر وَدَس دوز بَیفتی. اُش ا ن لیسک گرد، چو ب رَد، ن نِیمَه ج ا ن وِل گرد ن ب رَفَت. ۳۱ از قضا یگ کاهِن معبد که دِشَت از اَم ر گ ر ا مِشَن، دَم که چَشی وَ ا مردک بَیفتی، ر خا کج ک ن از سون دِگ جَد ب ر. ۳۲ یگ از لایوِگ که ا ا خادم معبد بو، دَم که وَ اُنجا بَرسی ن ا مردک ب دی، ر خا کج ک ن از سون

دِهْ گِ جَدَبْ ر. ۳۳ وَلِ يَكِ مَسَافِرِ سَامِرِي دَمِ كِه وَانْجَا بَرَسِي نُو اُمَرْدَكْ ب دِي، دَلِي وَرُ ب سَخْتَك. ۳۴ نَفَ پِشِ يُو ب ر نُو رُو رَحْمِ يُو شَرَابِ ب رِخْتَك، رُوغِ مَالِينُ بَسْتَك. بَعْدُ اَنْ رُو خَرِ خَا بِشْتَكْ وَ كَارَوَانَسَرَا اِ بَرْدَكْ اَز اُ پَرَسْتَارِي ك. ۳۵ رُزُ بَعْدِ، دُو دِينَارِ وَ صَابِ كَارَوَانَسَرَا ب دَادَكْ ب گ: "از ای مرد پرستاری ب كُنْ اَكْ بِشْتَرِ اَز اِي خَرَجِ كَرْدِي، دَمِ كِه وَرْگَرْدُو وَ تُو مِ دَا." ۳۶ اَلَا وَنَ ظَرِ تُو كَ دَكِ اَز اِي سَنَ نَفَرِ، اَمَسَا اِ اُمَرْدِ بُو كِ وَدَسِ دُو زُ بِيَفْتِي؟" ۳۷ عَالِمِ جَوَابِ ب دَا: «كَسِي كِ وَ اُ اَدَمِ رَحْمِ ك.» عَيْسِي وَ اُ ب گ: «بَرُنْ تُو اِمِ كَارَبِ ك.»

دَرِ حُنِ مَرِيْمِ اُ مَارْتَا

۳۸ دَمِ كِه دَرِ رِ مِرْفَتِ، وَ دِهِ وَاِرْدِ ش. اُنْجَا زَيْنِ وَ اِسْمِ مَارْتَا عَيْسِي رِ وَ حُنِ خَا دَعُوْتِ ك. ۳۹ مَارْتَا خُوَارِ رِ دِشْتِ وَ اِسْمِ مَرِيْمِ. مَرِيْمِ پِشِ پُ اِ خُدَاوَنْدِ عَيْسِي شِ نَسْتِ بُونُ وَ اَرْفِيْ گُشِ مِك. ۴۰ وَلِ مَارْتَا كِ بِشْتَرِ خِ كَارِ پَذِيرَايِي مَشْغُولِ بُو، پِشِ عَيْسِي ب يَوْمِ نُو ب گ: «آقا، وَر تُو مَهْمِ نِيِي كِ خُوَارِيْمِ مِ نُو وَلِ كَرْدَتِ يَكْ اَزِ مِمْنُ پَذِيرَايِي بُكُنْ؟ وَ اُ بُگْ كِ يِي، مِ نُو كَمَكِ بُكُنْ!» ۴۱ وَلِ خُدَاوَنْدِ عَيْسِي جَوَابِ ب دَا: «مَارْتَا! مَارْتَا! تِ رِ خَلِ چِيژَا نَغْرَانُ دِلْوَاپِسِ مِ نُو، ۴۲ وَلِ فِقْطِ يَكِ چِيژِ لَزَمِ؛ مَرِيْمِ اُسَهْمِ خُوْبِ اَنْتَخَابِ كَرْدِ، كِ اَز اُ دَكِ گِ رَفْتِ نِ مِ ش.»

۱۱

دَعَا اِ خُدَاوَنْدِ

۱ رُو زِ عَيْسِي، يَكِ جَا دَعَا مِك. دَمِ كِه دَعَايِ تَمَامِ ش، يَكِ اَزِ شَاگَرْدُو وَ اُ ب گ: «آقا، اَمْتُو كِ يَحِي وَ شَاگَرْدُنْ خَا دَعَا كَرْدَنِ يَادِ بَدَا، تُو اُ وَ مَا دَعَا كَرْدَنِ يَادِ د.» ۲ عَيْسِي وَ شُ ب گ: «دَمِ كِه دَعَا مِ نُو، بُگِ: "اي پدر،

نُم تُو مَقْدَسِ بَش،

پادشايي تُو ب يِ ي،

۳ نُنْ رُزَانِ مَارِ اَر رُزِ وَ مَابِ دِه.

۴ گَنَا اِ مَارِ بَخَشَك،

وَ خَا طِرِ كِ مَا اَهَمُّ اَشْنِ كِه وَ مَا مَدِيونِ رَمِ بَخَشِ.

وَ مَارِ وَ اَمْتَحَانِ مَكَش."»

بَعْدَ وَشْ بَ°گ: «گَدَکِش مَارَفِیقِ دَارَکِه نِصْفِ شْ پِشِی بَ°رِی نْ بَگ: ای رَفِیق، سَ تَا نْ وَ مَ قَرَضِ بَدِ،^۱ وَ خَاطِرِ کِ یَکَ از رَفِیقِ نِمِ از سَفَرِ رَسِیدَ نْ چِیزِ نِ دَارُ کِه پِشِی بِلْ،»^۷ وَ آازِ دَرِ حُنَّ جَوَابِ بَدِی: «مَ نَ رَمَتِ مَدِه. دَرِ قَفَلِ نْ گَچَگَنِ مَ خِ مَ رُو نَالِینِ، نِ مِثُنْ از جَاخَا پُ شَا نْ چِیزِ وَ تَو بِ دَا.»^۸ وَ شْ مَ مَگْ، آتِ آگِ وَ خَاطِرِ رَفَاقَتِ، پُ نِ شِی نْ وَ آچِیزِ نِ دِی، وَ لِ وَ خَاطِرِ سَمَاجَتِی پُ مِ شْ نْ آرِجِی لَازِمِ دَارِ وَ آ مِ دَ.

^۹ «نَفَ وَ شْ مَ مَگْ، بَ خَا اِکِ وَ شْ مَ دَا دَ مِ شْ؛ بَ گَرِ دِ کِ پِدا مِ نْ؛ بَ زَ نِ کِ دَرِ وَرِ شْ مَ وَا مِ شْ. ^{۱۰} وَ خَاطِرِ کِ آرَکِه بَ خَوَا آ، وَ دَسَ مِ یَا رَ؛ نْ آرَکِه بَ گَرِ دَ، پِدا مِ نْ؛ نْ آرَکِه بَ زَ N، دَرِ وَرِ وَا مِ شْ. ^{۱۱} دَرِ پِ نِشْمَا پِ دَرِ آسْتِ کِه، آگِ پَ سِ یَ ازِ آ مَایِی بَ خَوَا آ، مَارِ دَرِ دَسِ پِ سِ خَا بِلْ؟ ^{۱۲} یَا آگِ تَرْمُغِ بَ خَوَا آ، غَزُومِ دَرِ دَسِی بِلْ؟ ^{۱۳} آلا آگِ شْ مَ خِ هَمَّ بَدِی خَا مِ قَمِ کِ بَا آدِ وَ گَچَگَنِ خَا چِیزِ خَوَبِ بَ دِ، چِندِ پِشْتَرِ پِ دَرِ آسْمَنِی شْ مَ رُو حِ الْقَدَسِ وَ آرَ کِه ازِ آ بَ خَوَا آ، مَ بَخَشْ.»

عیسی و بعلزبول

^{۱۴} عیسی یَکِ رُو حِ شَیْطَانِی کِه بَاعْثِ گُنْگِی مَرِ دِشْ تَ بُو، ازِ آ بِیرو مِک. دَمَ کِه رُو حِ شَیْطَانِی بِیرو بَ°رَ، اُ گُنْگِ شُرُوعِ کَ وَ آرِفِ زَ دَ نْ آَمَّ مَرْدَمِ تَعَجَبِ گَرِ D. ^{۱۵} وَ لِ بَضِیا بَ گُفْتِ: «عیسی ارواحِ شَیْطَانِی رَ خِ کَمِکِ بَعلزبول کِه رِئِیسِ ارواحِ شَیْطَانِی، بِیرو مِ نْ.» ^{۱۶} بَقِیَه آ وَرِ اَمْتِحَانِ گَرِ Dِ نِ عِیسی، هِیَ ازِ عِیسی مِخَوَاسْتِ، نِ شُنْ آسْمَنِی وَ شْ شَوْنِی بَ دِی. ^{۱۷} وَ لِ عِیسی کِه ازِ فِکْرِ شْ خِ وَ دِشْتِ وَ شْ بَ°گ: «آرِ مَمَلِکَتِ کِ وَرِضَدِّ خَا تَقْسِیمِ شِی، وَرِ مِ شْ نْ آرِ حُنِ کِ وَرِضَدِّ خَا تَقْسِیمِ شِی، مَ لَمَّ. ^{۱۸} آگِ شَطْنِ وَرِضَدِّ خَا تَقْسِیمِ شِی، نَفَ شْ تْ پِدا شَایِی وَرِ قَرَارِ مِ نْ؟ وَرِ اِیکِه شْ مَ مَگِ مِ خِ کَمِکِ بَعلزبول کِه رِئِیسِ ارواحِ شَیْطَانِی، ارواحِ شَیْطَانِی رَ بِیرو مِ N. ^{۱۹} آگِ مِ خِ کَمِکِ بَعلزبول کِه رِئِیسِ ارواحِ شَیْطَانِی، ارواحِ شَیْطَانِی رَ بِیرو مِ N، شَاگَرِ Dُنْ شْ مَ خِ کَمِکِ کِ اُشْ نَ بِیرو مِ N؟ نَفَ شَاگَرِ Dُنْ خَوِ Dِشْمَا، شْ مَ رَ قَضَاوَتِ مِ N. ^{۲۰} وَ لِ آگِ مِ خِ قَدْرَتِ خُدا ارواحِ شَیْطَانِی رَ بِیرو مِ N، مَطْمِئِنِ بَشِ کِ پِدا شَایِی خُدا وَرِ شْ مَ آ مَدَ. ^{۲۱} دَمَ کِه مَرِ Dِ پَرُورِ کِه کَامِلِ مُسَلَّحِ ازِ حُنِ خَا نَگَبَانِی مَدَ، مَالُ مَنَالِی دَرِ اَمَانِ. ^{۲۲} وَ لِ دَمَ کِه یَکِ قَوِیْتَرِ ازِ آ وَ آ مَلِ بُکَنِ، اُنْ شَکَسْتِ مَدَ، سَلا حِ کِ آ مَرِ Dِ وَ آ تَوکلِ گَرِ Dَ ازِ اَمِسْتَنِ نْ غَنِیمَتَا رَ قَسْمَتِ مِ N. ^{۲۳} آرَکِ خِ مِ نِی، وَرِضَدِّ مِ Nْ آرَکِ خِ مِ جَمْعِ نَکَنِ، ت

نُوكِ مِّنْ.

وَرِغَشْتَنِ رُوحِ پَلِيدِ

۲۴ «دَمِ كِ رُوحِ پَلِيدِ از كَسِي بِيرومِ يَا، وَ جَا حُشَكُ بِ اُمِّ رَتِ جَا اِوَرِ استراحتِ پِدَا كُنْ. وَ لِ دَمِ كِه پِدَا نِ مِّنْ خِ خَامِ كِ: ” وَ حُنِ كِ اِزْ اُ اُمْدَا، وَ رِمِ گَرْدُ. ” ۲۵ دَمِ كِه وَ رِمِ گَرْدِ، حُنِ رِ تَمِيژُ مَرْتَبِ مِ بِيِنِ. ۲۶ نَفِ مِ رَنْ هَفْتِ رُوحِ بَدْتَرِ از خُودخَا اُمِ يَارَنْ اُمَكِي دَرِ مِ شَنْ دَرِ اُ حُنِ جَاگِيرِمِشَنْ. بَعْدِ اَخْرِ عَاقِبَتِ اُ شَخْصِ از اوْلِي اُ بَدْتَرِ مِشُ. »

۲۷ دَمِ كِ عِيسِي اِي اَرَفَا رِ مَرِّ، اُرْتِيِنِه از بِيِنِ جَمْعِيَتِ خِ صَدَا بَلَنْدِ بِ كِ: «خُوشِ وَ اَلِ زِنِ كِ تِ رِ بِ زَايِي نِ وَ تُو شِيَرِ بِ دَا. ۲۸ وَ لِ عِيسِي بِ كِ: «وَرِعَكْسِ، خُوشِ وَ حَالِ اَشُ كِ كَلَامِ خُدَا رِ مِ يِشِنِ نِ وَ اُ عَمَلِ مِ. »

نِ شُونِي يُونَسِ بَعْمَبَرِ

۲۹ دَمِ كِه جَمْعِيَتِ دُورِ عِيسِي جَمِ مِشَدِ، عِيسِي بِ كِ: «اِي نَسَلِ چِ نَسَلِ بَدِي! اَشُ اَمَشِ نِ شُونِي مِ خَا، وَ لِ نِ شُونِي وَ شُ دَا دَنْ مِ شُ غِرِ از نِ شُونِي يُونَسِ پِغَمَبَرِ. ۳۰ وَ رِخَاطِرِكِ اَمْتُو كِ يُونَسِ وَ رِ مَرْدَمِ شَرِ نِينُوا نِ شُونِي بِ شَنْ، اَمْتُو اُ پِ سِ اِنْسَانِ وَ رِ اِي نَسَلِ، نِ شُونِي مِشُ. ۳۱ دَرِ رُزِ دَاوَرِي، مَلَكَةُ صَبَا، خِ مَرْدَمِ اِي نَسَلِ زَنْدِه مِ شَنْ اَشَنْ مَكُومِ مِ نِ. وَ خَاطِرِكِ اُ از اَسَرِ دُنْيَا بِ يَوْمِ تِ اِكْمَتِ سَلِيمَانِ بِ يِشَنْ، وَ اَلَا سِ كُنْ، كَسِي كَلْتَرِ از سَلِيمَانِ اِينجِي. ۳۲ دَرِ رُزِ دَاوَرِي مَرْدَمِ نِينُوا خِ مَرْدَمِ اِي نَسَلِ زَنْدِه مِ شَنْ اَشَنْ مَكُومِ مِ نِ، وَ رَايَكِه مَرْدَمِ نِينُوا بَعْدِ اَشْنِيدَنْ اَرَفِ يُونَسِ، تُوْبِه گَرْدِ، وَ اَلَا سِ كُنْ، كَسِي كَلْتَرِ از يُونَسِ اِينجِي.

چِرَاغِ بَدَنِ

۳۳ «اِيچَكِ چِرَاغِ رُشَنِ مِّنْ تَا اَنْ زِرِ بُكَنْ يَا زِرِ سَوَدِ بِلْ، وَ جَايِ چِرَاغِ رُو چِرَاغْدِ مَلِّ تَا اَرَكِ دَرِ شِي نُورِ نِ بِيِنِ. ۳۴ چَشِ تُو، چِرَاغِ بَدَنِ تُو اَسْتِ. اَكْ چَشِ تُو سَالَمِ بَشَنْ، اُمِ وَ جُودِ پَرِ نُورِ مِشُ. وَ لِ اَكْ چَشِ تُو فَايَسِدِ بَشَنْ، اُمِ وَ جُودِ پَرِ تَارِيكِي مِشُ. ۳۵ نَفِ وَ هُشِ بَاشِ نُوْدَا نُورِ كِ دَرِ تُو اَسْتِ، تَارِيكِي بَشَنْ. ۳۶ اَكْ تَمَامِ وَ جُودِ پَرِ نُورِ بَشَنْ اِيچِ كُشِ از اُ تَارِيكِ نِ بَشَنْ، وَ جُودِ اَذَقَرِ نُورَانِي مِشُ كِه مِگِي وَ لَكِه چِرَاغِ دَا رِ وَ تُو نُورِ مِدْ. »

وَايِ وَ حَالِشْمَا اِي فَرِيَسِي سِگِ نِ عَالِمِنِ شَرِيَعَتِ

۳۷ دَم که عیسی آرفِ خا تمام ک، یگ از عالِمَن فرقه فریسی، عیسی رَ وَر غذا خارَدَ دعوت ک. نَف عیسی اَ وِ حُئی بَ رَ نَ سَر سفرَه بَشَن. ۳۸ وِل دَم که ا فریسی ب دی کِ عیسی وَ رَسَمِ یهودیگ، دَسِ خا پش از غذا خارَدَ، ن شُست، تعجب ک. ۳۹ وِل خداوند عیسی، وَ اَبَ گ: «ش ما فریسی گ بورونِ پیاله ا دوزی رَ تمیز م ن، وِل دَرخودش ما از ط مَع بدی پَرَ! ۴۰ اِنَاقَم، مَگ ا کِ بیرون د رُس گردَ، دَرِن د رُس ن گردَ؟ ۴۱ وِل از اُچیز کِ دَرِ خا دارِ، صَدَق ب د، ت اَم چی وَرِشما پاک بَشَن.

۴۲ «وای وَ حالِ ش ما ای فریسیگ! ش ما اَکِم دَه یک دادَن وَر نَعناع ا پونَه ا آر جَر سبزی انجام مَد، وِل عدالت نَدید م گیرَه ن از دوس دِشَن خدا گت ای مِی. واجِب که اَکِم دَه یک دادَن وَجا ب یَرَه ن در عدالت ا دوس دِشَن خدا ا، گت ای نَکن. ۴۳ وای وَر ش ما ای فریسیگ! وَخاطِرِکِ دُس دارِ دَر بَترین جا عبادتگاه ا بَرشِین ن مردم دَر کوچه ا بازار وَش ما سلام بکن. ۴۴ وای وَر ش ما! وَخاطِرِکِ ش ما مثلِ قَبَرِ مُمِنِ که معلوم نِ ن مردم ب اَکه فِیم از روش گَرآمَشَن ن نَجس مِشَن.»

۴۵ یگ از عالِمَن شریعت دَر جواب عیسی ب گ: استاد! تو خ ای آرفا وَ ما ا توهین مِی.» ۴۶ عیسی ب گ: «وای وَر ش ما ا، ای عالِمَن شریعت، کِ بارِ سِنگی رو پَشَتِ مردم مِل، وِل خُدِش ما حاضر نِ وَر کَمک گردَ اَتِ چُنْگَلِ خا تَک ب د. ۴۷ وای وَر ش ما کِ وَر پیغمبَرِنِ کِ اجدادِش ما اُشَن بَکَشَت، مَقَبَرَه د رُس مِی! ۴۸ نَف ایطُ ش ما شاهدِ کارِ اجدادِخا اَسَت ن کارِشَن تَأیید مِی. اُش پیغمبَرُ ن ب گُشتِ ن ش ما ا مَقَبَرِ اِشَن د رُس مِی. ۴۹ وَر اَمی حکمتِ خدا م گ "م وَر ش پیغمبَرُ رَسولِ رَای مِی. وِل بعضِ رَم ک ش ن بعضِ ر اذیت مِی." ۵۰ ت، خونِ هَم پیغمبَرِنِ کِ خونش از بنایِ عالَم ت اَلَا رِختِ ش ت، وَر گردن ای نسل بَشَن. ۵۱ از خونِ هابیل گ رَفَت ت خونِ زَکریا کِ بَین فُرُبَنگاه ا جا ا مقدس رِختِ شَن. وَ ش ما مِگ کِ مردمِ ای نسل، اِسابِ تمامِ ای کارا رَ پَس م د. ۵۲ وای وَ حالِ ش ما ای عالِمَن شریعت! ش ما ک لیدِ دَرِمَعرفَتِ وَر دِشَت. نَه خود ش ما دَر مِشَن ن نَه مِل اُشَن که مَخو ا، دَر شَن.»

۵۳ دَم که عیسی از اَنجا بیرو ب رَ، مَعِلَمِن توراتِ فریسی گ خ غَضَبِ دوری جَم شِدِن وَر شَرکِ گردِنِ عیسی، اَن سَوالِ پِچِ گردِ. ۵۴ اُش منتظر بود ت از آرفی، چیزِ پِدا بکن ن اَن گیرِ پَرِن.

از ریاکاری دوری بُکن

۱ ام دم، اِزَارُن نَفَرِ یَکجا جَم شَدِ، جُرِ کِ یَکدِگِ خَا لَعِ مِکَرِدِ. عیسی اول خِ شاگردُن خا ارف بَرَنُ بَگ: «از خَمِرما اِ عَالِمُن فرقه فَرِیسی کِ دَوُرْدُورَنگی، دوری بُکن. ۲ ایچ چیز پوشید نیی کِ وِرَمَلا نِ شِی نِ ایچ چیز زِرِ نیی کِ معلوم نِ شِی. ۳ آرچی کِ دَرِ تاریکی گُفت، دَرِ روشنایی آشنید مِ شِ، نِ اُچیزِکِ پِشت دَرِ بَست دَرِ گُشِ اَم گُفت، از رِوَسَرخُنِ آاعلام مِ شِ.»

۴ «اِ دُستَنِم، وَ شِ مِگِ از اُشُن کِ جِسمِ مِکِشِ نِ بَشتَرِ از اِی کارِ از دَسشِ وِرِ نِ مِی، مِترسِ. ۵ وَ لِ وَ شِ مِگِ از کِ با اَد بِ تَرِس: از اَب تَرِس کِ بعد از کِشت، قَدَرَتِ دَا رِ وَ جَانَدَمِ پَرِن. بله، وَ شِ مِگِ، از اَب تَرِس. ۶ مِگِ پَنجِ تا چُفَکِ وَ دُو پُولِ سِیَه نِ مِغُرُشِ؟ وَ لِ، اُتِ یِکِ اِز شِ پِشِ خِدا فِ رَا مِشِ نِ مِشِی. ۷ اُتِ تَمَامِ مِوَا سِرِشِ مِ شِ مَارَدِ شِ ت. نَفِ مِترسِ، وَ خَا طِرِ کِ اِرزِشِ شِ مِ بَشتَرِ از اِزَارُنِ چُفَکِ.»

۸ «وَ شِ مِگِ، اَرکِ مِ نِ پِشِ مَرِ دَمِ اَقْرارِ بُکِن، پِ سِ اِنسانِ اَن پِشِ فَرِشْتَنِ خِدا اَقْرارِ مِ نِ. ۹ وَ لِ اَرکِ پِشِ مَرِ دَمِ نِ اِنکارِ بُکِن، اُ اُپِشِ فَرِشْتَنِ خِدا اِنکارِ مِ شِ. ۱۰ اَرکِ اَرَفِ وَ رِضدِ پِ سِ اِنسانِ بُگِ، بَخَشِیدِ مِ شِ، وَ لِ اَرکِ وَ رُوحِ القُدسِ کَفَرِ بُگِ، بَخَشِیدِ نِ مِ شِ. ۱۱ دَمِ کِه شِ مِ رِ وَ عِبادَتِگِه یَهُودِیگِ، پِشِ اَکِمِ نِ اُشُن کِه قَدَرَتِ دَرِ دِسِشِن، بَرِدِه، دِلِوَاپِسِ نِ بَشِ کِ شِ تِ از خَا دِفَاعِ بُکِنِ یَا چِ زِ بُگِ، ۱۲ وَ خَا طِرِ کِ دَرِ اَدَمِ رُوحِ القُدسِ وَ شِ مِ یَا دِ مَدِکِ چِزِ با اَد بُگِ.»

مَثَلِ ثِروتمند نادُ

۱۳ بعد یِکِ از بِنِ جَمعیّتِ وَ اَب بَگ: «اُستاد، وَ بِ رِمِ بُگِگِ اِرثِ پَدِری رَخِ مِ تَقسِیمِ بُکِن.» ۱۴ وَ لِ عیسی جِوا بَ دَا: «ای مَرِد، کِه مِ نِ وَ رِ شِ مِ حَکَمِ اِنتِخابِ کِ یَا گِسِ کِه اِرثِ بِنِشِما قِسمَتِ بُکِن؟» ۱۵ عیسی وَ مَرِ دَمِ بَگ: «وَ اُشِ بَشِ نِ از اَر جُر طِ مَعِ دُورِی بُکِ نِ، وَ خَا طِرِ کِ زِندِگیِ اِنسانِ وَ زِیادِیِ مَالِ مِنا لِیِ نِی.» ۱۶ بعد اِی مَثَلِ وَ شِ بَگ: «مَرِدِ دَا رَا اِزِ کِشتِ اِ خَا خِلِ مِحْصُولِ بَرِدا شتِ کِ. ۱۷ نَفِ خِ خَا فِکِ کِ، ”چِ کارِ بُکِن، وَ خَا طِرِ کِ جَا اِنِ دَا رِ کِه مِحْصُولِ خَا دَرِیِ اِنبارِگُن؟“ ۱۸ بعد بَگ: ”ای کَا رِ مِ نِ! اِنبارِ خَا خِرابِ مِ نِ نِ»

انبارِ گلتر د رُس مِنْ نُ اَمَّ گندم اُ اموالِ خا دَرِي جَم م ن. ۱۹ بعدِ خِ خا مِ گ: "ای جُن م، تو خِل مالِ جَم گَرِدِه. اذَقِر که وَر سَالِ طولانی وَر تو بَس. آلا رَاَت باش، ب خَارَكِ بَشَمَكِ كَيْفِ ك." ۲۰ وَلِ خِدا وَ اَبِ گ: "ای نادا! اَمی اِمَشُ جُنِتِ رَ مَگِیَرُ. نَفِ چِیزِ كِ جَمِ گَرِدِ، وَرِ كِ مِمُنْ؟" ۲۱ اِینِ آخِرِ عاقِبَتِ كِ سِیِّ كِ وَرِ خا مالُ مِنا لِ جَمِ م ن، وَلِ پِشِ خِدا دَسِیِ خالی.»

دلواپسِ زندگی ن بَش

۲۲ بعدِ عیسی وَ شاگردُنِ خا ب گ: «نَفِ وَرِ اَمی وَشِ مَ مِگ، نِه دِلواپسِ زندگی خا ن بَشِ كِ چِ زِ بِ حَرِ، نُن دِلواپسِ بدنِ خا که چِ زِ پِشِ. ۲۳ وَرِ اِی كِ زندگی ازِ خا رَدِ بالاتَرُنِ بدنِ ازِ پوشید. ۲۴ گِراغا رِ سِ كُن: که نِه مِ كَارِ نُن نِه دُرِ مِین، نِه گُدِ دَارِ نُن نِه انبار؛ وَلِ بارِ خِدا وَشِ رِوزی م د. اِرِزِشِ شِ ما چِنِدِ بِشْتَرِ ازِ مَرَعَن! ۲۵ گَدَكِشِ ما مِتَنِ خِ دِلواپسِی، اَتِی يَكِ سَاعَتِ وَ عَمَرِ خا اِضافِ بَكُنْ؟ ۲۶ نَفِ، اَگِ اِی تِ كَارِ خورِدِ رِ نِ مِتَنِ اِنجامِ بِ دِ، وَرِ چِه دِلواپسِ بقیه كارا اَسْتِ؟ ۲۷ گِلِ که دَرِ عَلفا سوزِ مِین، سِی كُنِ كِ شِ تِ گِلِ مِ شِ؛ نِه رَمَتِ مِ كَشِ نُن نِه مِ رِس. وَشِ مَ مِگِ اَتِی سَلِیمانِ پادشاهِ خِ اَمِ شَكوهِ اُ جلالِ خا، مِثِلِ يَكِ ازِ اَشِ اِیذَقِرِ پَرِ رُزُقِ بَرِقِ، لِباسِ بَرِی نَشَن. ۲۸ نَفِ اَگِ خِدا عَلفِ صَحرا رِ كِ اِمْرُزِ اَسْتِ نُن فِرِدا دَرِ تَنَدورِ پَرِزَنِدِ مِشُ، اِیطومِ پِشَن، چِنِدِ بِشْتَرِشِ مَ رَمِ پِشَن، اِی گَمِ اِیمان! ۲۹ نَفِ رَدِ اِی نِ بَشِ كِ چِ زِ بِ حَرِ یا چِ زِ بِ شَمِ؛ دِلواپسِ اِیشِ نِ بَشِ. ۳۰ وَخاطِرِ كِ اَمِ مَلَّتِ دِنیا رَدِ اِی تِ چِیزا اَسْتِ، وَلِ پِدرِ اَسْمُنِ شِ مَ مِ قَمِ كِ وَ تَمامِ اِی چِیزا نِيازِ دَارِ. ۳۱ وَجائِ شِ مَ، رَدِ پادشاپی خِدا بَشِ، كِ اِیچِیزا وَ شِ مَ دادِ مِ شُ.

۳۲ «اِ گله خورِد، مَتَرِسِ، وَخاطِرِ كِ خوشی پِدرِ اَسْمُنِشِ مَ اِینِ كِ اُ پادشاپی رِ وَشِ مَ بِ دِی. ۳۳ اَرِ چِی كِ دَارِ بَفَرُشِ نُن وَ فَقْرُ بِ دِ؛ وَرِ خا كِیسِ اِ اَمادِ بَكُنِ كِ پُوسِیدِه نَشِی نُن گِنِجِ دَرِ اَسْمُ که ازِ تَمامی نِی، جا اِ كِ نِه دوزِ بَیِ نُن نِه بَدِ اُنْ ازِ بِنِ بَ رِ. ۳۴ وَخاطِرِ كِ اَرِجا گِنِجِ شِ مَ اَسْتِ، دِلِشِ مَ اِ اَمَجِی.

آماده بَش

۳۵ «كَمَرِ وَ خِدمتِ بَنِدِ نُن چِراغِ خا رُشِ نِ گِ دَرِ. ۳۶ مِثِلِ اَشِینِ بَشِ كِ چَشِ وَرِ اَسْتِ که اربابِشِ ازِ جِشَنِ عروسِی وَرِگَرِدِ، تِ دَمِ که ازِ رِ بِ رَسِ نُن دَرَبِ رَن، بِ مَعظَلِی دَرِ وَرِ اُ واگِن. ۳۷ خوشِ وَ حَالِ خادِمُنِ كِ دَمِ که اربابِشِ وَرِگَرِدِ، اَشَنِ بِدَارِ اُ اَشِیارِ بِینِ. اَقَمَتِ وَشِ مَ مِگِ كِ، خودِیو كَمَرِ وَ خِدمتِشِ مِ بَنَدِ؛ بِلِه،

أَشْنَسَ سَرَّ سَفْرَهَ مِ رُشْنِ نِ بِشِ مِيَا أَنْ، وَشِ خِدْمَتِ مِ نَ. ٣٨ خوش وَ حَالِ خَادِمِنِ كِي دَمِ كِه آرِبَاشُ اَز رَبِ رَسَنِ، اَشْ نَ بِدَارِ اُ شِيَارِ بَيْنِ، چِه نِصْفِ شِ بَشِ، چِه صُبِ پِگِ. ٣٩ خَاطِرْجَمِ بَشِ كِي اَكْ صَابُخَنِ مِ قَمِي دُوزِ دَرِ چِه سَاعَتِ مِ يَا، نِ مِشْتَكِ اَز خُيِي دُوزِي بُكِنِ. ٤٠ نَفْ شِ مَآ بَا آدِ آمَادِ بَشِ، وَخَاطِرِكِ پِ سِي اِنْسَانِ دَرِ سَاعَتِ مِ يَا كِي اِنْتِظَارِ نِ دَارِ.»

٤١ پِطْرُسِ پَرِسِي: «إِ آقَا، مَنْظُورْتُو اَز اِي مَثَلِ مَا اَسْتِ يَا اَمَّ؟» ٤٢ خِدَاوَنْدِ عِيسِي دَرِ جَوَابِ بَگِ: «أُنَاظِرِ اَمِينِ اُدَانَا كِي نَ كِي اَرِبَائِي اَنْ مَسْئُولِ خَادِمِنِ خُنْ خَا اِشْتِ تِ سَمِ خُورَاكِ شِ نَ وَ مَوْعِ بِ دِي؟ ٤٣ خوش وَ حَالِ اُ خَادِمِ، كِي دَمِ كِه اَرِبَابِ يُو وَرْگَرْدُ اَنْ اِيجُورِ، مَشْغُولِ كَارِ بَيْنِ. ٤٤ اَقَقَتِ وَشِ مَآ مِگِ كِي نِظَارَتِ اَمَّ دَارَائِي خَا وَ اَمِدَ. ٤٥ وَلِ اَكْ اُ خَادِمِ خِ خَا بُگِ "اَرِبَابِ دَرِ كَرْدِ"، نُو خَادِمُنْ كَنْيَرُنْ بَرَنْ نُو مَشْغُولِ وَخَارْدَنْ شَمِيدَنْ مَسْتِي شِي، ٤٦ دَرِ رِزْ كِه اُ خَادِمِ مَنْتِظِرِ اَرِبَابِ خَانِي نُو دَرِ سَاعَتِ كِي مَقَمِ، اَرِبَابِ مِ رَسَنِ، اَنْ دُوشَقِّ مِي، نُو دَرِ جَا اِكِه وَرْ خَائِنِ اَمَادَشْتِ مِ پَرَنْ.»

٤٧ خَادِمِ كِي خَوَاسْتِ اَرِبَابِ خَا مِ قَمِ نُو بَارِ خُودِ خَا وَرْ اِنْجَامِي اَمَادَنْ مِي، خِلِي شِلَاقِ مِ خَارِ. ٤٨ وَلِ اُ كِي خَوَاسْتِ اَرِبَابِ خَا نِ مَقَمِ نُو كَارِ مِ نَ كِي سَزَائِي چُ خَارْدَنْ، كَمْتَرِ چُ مِ خَارِ. وَ اَرَكِه بَشْتَرِ دَادِ شِي، اَز اُ بَشْتَرِ خَوَاسْتِ مِ شِ؛ وَ اَرَكِ مَسْئُولِيَتِ يُو بَشْتَرِ بَشِ، جَوَابْگُويِ يُو اَبَشْتَرِ مِشُ.

اَشْدَادِ دَرِبَارَهِ اِخْتِلَافُ تَفْرَقَه

٤٩ «مِ اَمْدَا تَا رُوزِي اَيْشِ رُشِ بُكُنْ نُو كَاشِ كِي تِ اَلْرِشِ شِ تِ بُو! ٥٠ وَلِ مِ غَسَلِ تَعْمِيدِ دَارِ كِه بَا آدِ بِ گَيْرِ، وَ تِ دَمِ كِه اِيكَارِ بِ شِي خِلِ دَرِ فِشَارِ. ٥١ شِ مَا گَمِ مِي مِ اَمْدَا تِ اَشْتِي وَ زَمِي بِيَرِ؟ وَشِ مَا مِگِ وَرْعَكْسِ، مِ اَمْدَا تِ جِدَائِي پَرَنْ. ٥٢ وَرْ خَاطِرِكِه اَز اِي وَ بَعْدِ، بِنِ پَنَجِ نَفَرِ اَز اِهْلِ يَكِ خُنْ جِدَائِي مِ يَفْتِ؛ سَنِ تَا وَرْضِدْ دُوتَا مِ شَنِ نُو دُوتَا وَرْضِدْ سَنِ تَا. ٥٣ بِنِ اَيْشِ جِدَائِي مِ يَفْتِ؛ بَبُ وَرْضِدْ پِ سَرِ اُ پِ سَرِ وَرْضِدْ بَبُ، مُكْ وَرْضِدْ كِنَجِ نُو كِنَجِ وَرْضِدْ مُكْ، حُشِ وَرْضِدْ عَرَسِ اُ عَرَسِ وَرْضِدْ حُشِ.»

تَعْبِيرِ زَمَانِ

٥٤ بَعْدِ عِيسِي وَ جَمَاعَتِ بَگِ: «دَمِ كِه مِ بَيْنِ اَبْرِ اَز غَرَبِ دِيدَه مِ شِ، فُورِي مِ گِ: "بَارِشِ مِي،" نُو بَارِشِ مِي. ٥٥ وَ دَمِ كِه بَادِ شَبِ مِيَا آ، مِ گِ: "اَوَا گَرَمِ مِ شِ،" نُو اَمْتُ اَمِشُ. ٥٦ اِي دُورُ دُورَنُگِ! شِ مَآ كِي خُوبِ مِ قَمِ شِ تِ ظَااِرِ زَمِي

نُ اَسْمَ نَ تَعْبِيرُ بُكْنِ، چَ کَارِکِ نَ مِثْنِ نَ شَوْنِی اِی زَمَانَ تَعْبِيرُ بُکْنِ؟^{۵۷} «وَرِچَه خُودِشْمَا دِرْبَارَه چِرِزَ کِه دَرُست قِضَاوَت نَ مِینِ؟^{۵۸} دَمَ کِ خَ کَسِ کِه اَزتو شَاکِی پِشِ قَاضِی مِرِ، تَلَاشِ کُ تَ دَرِ رَاپی، خَ اُ صِلَح بُکْنِی، نَوَدَات رَ پِشِ قَاضِی بَرِ نَ قَاضِی تَ رَدَسِ نَگْبَانِ بَ دِی نَ نَگْبَانِ تَ رَوَزِنْدُ پِرَنِ.^{۵۹} وَ تُو مِگُ تَ قِرْنِ اَخَرِنِ دِ، اِیچَوَقَت اَز زِنْدُ بِیرونِ مِ ی.»

۱۳

توبه بُکن

۱) اَمَ دَمَ، عَدَه اُنْجَا بُوَدِ کِه وَ عِیسی دِرْبَارَه جَلِیلِیگِنِ بَ گُفَتِ کِ پِیلاَتْسِ، وَالی رُمِی، اَشَنَ جُورِ قَتْلِ عَامِ گَرَدَ بُو کِه خُونِشُ خَ خُونِ قِرْبِنِی شُ قَاطِی شُ تَ بُو.
 ۲) عِیسی دَرِ جُوابِ بَ گُ: «گُ مِ مِینِ اُ جَلِیلِیگِنِ کِه اِیْتُ زَجَرِ کَشِیدِ، اَز بَقِیَه جَلِیلِیگِ گُنَه کَارْتَرِ بُوَدِ؟^۳ مَعْلُومَ کِه نِه! وَ شَ مِ مِگُ اَگَ تُوْبَه نَ کِنِ، اِمِ شَ مِ اُ مِثْلِ اَشُ اَلَاکِ مِ شَنِ.^۴ یَا گُ مِ مِینِ اُ هَجْدَه نَفَرِ کِ بَرِجِ سِیلُوآمِ رُوشُ بَ لَمِی نَ اَشَنَ بَ کُشْتِکِ، اَز بَقِیَه مَرْدُمِ کِه دَرِشَرِ اُورِشَلِیمِ زِنْدِگی مِکَرْدِ، خَطَاکَارْتَرِ بُوَدِ؟ مَعْلُومَ کِه نِه! وَ شَ مِ مِگُ اَگَ تُوْبَه نَ کِنِ، اِمِ شَ مِ اُ مِثْلِ اَشُ اَلَاکِ مِ شَنِ.»

مَثَلِ دَرِخَتِ اَنْجِیرِ

۶) بَعْدِ عِیسی اِی مِثَلِ بَ یَاوِ: «مَرْدِ دَرِخَتِ اَنْجِیرِ دَرِ تَاکَسْتِنِ خَا بَ کَاشْتِکِ. دَمَ کِه مِخُواسْتِکِ مِیوه نَ بَ چِینِ، اِیچی وَدِ رِخْتِ نَبُو.^۷ نَفَ وَ بَاغِبُ بَ گُ: "سِ کُ، مِ سَه سَالِ دَارُ اِینْجَامِ یَا اُنُ رُو اِی دَرِخَتِ اَنْجِیرِ وَرَدِ مِیوه مِ گَرْدُ، وَ لِ اِیچی پِدَانِ مِینُ. اُنَ بُرْکِ، وَرِچَه اَلِکی زَمِینِ بَ گِیرَه."^۸ وَ لِ بَاغِبُ وَ اُبَ بَ گُ: "آقا، بَلْکِ اِمْسَالِ مَنَ تَ مِ دُورِنَ بَ گُنُ نَ وَ پُی کُودِ بَ رِزُ.^۹ اَگَ سَالِ دِ گَ مِیوه بَ یَرِ خَا چَه بَرُ؛ اَگَ نَ یَاوِ اُنَ بُرْکِ»

عِیسی یِکِ زِنِ عِلِیلِ شَفَا مِدَ

۱۰) دَرِ یِکِ اَز رُزِ شَنْبَه مَقْدَسِ، عِیسی دَرِ عِبَادَتْگَاهِ یَهُودِیگو تَعْلِیمِ مِدَادَکِ.
 ۱۱) اُنْجَا زِنِ بُو کِه یِکِ رُوحِ اُنَ کِ هَجْدَه سَالِ، عِلِیلِ کَرْدَه بُو. کِ مَرِی دُولَاش تَ بُوَدَ نَ مِئِنِستِ رَاسْتِ بَستِ.^{۱۲} دَمَ کِه عِیسی اُنَ بَ دِی، پِشِ خَا صِدَا کُنُ وَ اُبَ بَ گُ: «اِی رَ، تُو اَز اِی عِلِیلی خَا اَزَادِ شَدِی!»^{۱۳} بَعْدِ عِیسی دَسْخَا رُو اُ رِ بَشتِکِ اُمَ لِحْظَه اَز رَاسْتِ بَستِ تَاذَکُ خَدَا رَ سَتَایشِ کِ.^{۱۴} وَ لِ رِئِیسِ عِبَادَتْگَاهِ

از ایک عیسیٰ، دَر رُزِ شنبه مقدس شفا دادَ بو، غَضَبِ کَنْ وَ مردم بَگ: «دَر هفتَه شش رُز وَر کارگردَ تعیینش ت. دَر اُرزا ب ی اِن شفا ب گیر، نه دَر رُزِ شنبه.»^{۱۵} خداوند عیسیٰ دَر جوابی بَگ: «ای دوردورنگ! بِنِش ما گسِ پدا مِشْ که دَر رُزِ شنبه گُ یا خَر خا از طوله وَا نَکَن ن اَن وَر اُ خاردَ بیرون بَر؟^{۱۶} نَف چه عیبِ دازه که ای زَن کِ از نسل برآم ن هجده سال بو که شَط اَن اَسیر کردَ بو، دَر رُزِ شنبه از ای اسارت آزاد شی؟»^{۱۷} دَم کِه عیسیٰ ای اَرَف بَر، اَم اُشَن کُ وَرَضدِی بو، خِجالت بگشید، وَلِ مردم اَمگی از اَم کار پَر شکوه جلالِ عیسیٰ، شادی مِکرد.

مَثَل دُنِ خردل

^{۱۸} بَعَدِ عیسیٰ بَگ: «پادشایی خدا مِثَلِ چیزی؟ اُن وَ چ ز تشبیه بُکن؟^{۱۹} مِثَلِ دُنِ خردلی کِ مرد اُن وَرِدشتکُ دَر باغِ خا ب کاشتک. اُدُنْ گُشَن ن درختِ بَش، طوَرِ کِ مَرغَنِ اَسَم ب یومَدِ ن رو شاخِ ای لُن گَرِد.»

مَثَلِ خَمِرَمَا

^{۲۰} باز بَگ: «پادشایی خدار وَ چ ز تشبیه بُکن؟^{۲۱} پادشایی خدا مِثَلِ خَمِرما اَسَت کِ زَن اُن خِ سَن کیسه اَرَد قاطی کَت تَمَامِ خَمیرت رُوشِ ش.»

در تنگ

^{۲۲} عیسیٰ دَر رِ اورشلیم، وَ سَر اُده آ اَم رِفَتکُ تعلیم مِدادک. ^{۲۳} دَر ای بِن، یَکِ از اُ پرسی: «آقا، اُشَن که نجات پدا مِ ن، گِم؟» وَ ش بَگ: ^{۲۴} «خِلِ ت لاش بُکن ت از دَر تنگ دَر ش، وَ خا طَرِکِ وَ ش ما مِگ، خِلِ اَم خا اَدَر ش، وَ لِ ن م تِن. ^{۲۵} دَم که صابحَن پُشی ن دَر بَنَد، یَگِم بِنِ که بیرومَنَد، بعد دَر م زِن ن م گِ: «آقا، دَر وَر ما وا کُ!» وَ لِ اُ جوابِ مِ د: «ن مَقَم از اگج اَمَد.»^{۲۶} بعد ش ما مِ گِ: «ما خ تو ب خوارد ن ب شمید ن تو دَر کوچِ ا ما تعلیم مِ دادی.»^{۲۷} وَ لِ اُ وَ ش ما مِگ: «ب گُفَتُ که، ن مَقَم از اگجا اَمَد. ای بدکار اَم دور ش.»^{۲۸} دَم که ب دیدِه برآ اِم اسحاقُ یعقوبُ هَم اِبِغَمبَرُ اَدَر پادشایی خدا اَسَت ن خودِش ما از اُنجا بیرو پَزَنَدش ت، گَرِیَه مِ ن ن دِنْدُق رِیچک مِ ن. ^{۲۹} مردم از شَرَقُ غَرَبُ شَب اُبالا مِ یا اُنْ دَر پادشایی خدا سَر سَفَرَه مِر شین. ^{۳۰} بله، اُشَن که اُخری اَسَت اَوَّلِ مِ شَن ن اُشَن کِ اَوَّلِ اَسَتِ اُخَر مِش.»

غَمِ عیسیٰ وَر اورشلیم

۳۱ آم دم، چَندتا از عالِمَن فرقه فریسی، پش عیسی ب یومَدِ نُب ب گُفت: «از اینجا وَ جا اِدْگِ بَر، وَ خَاطِرِکِ هیرودیس آکِم م خَا اَت ر بکش.» ۳۲ عیسی وَشُ ب گ: «ب ر ن وَا رِبَه بگ: ”م امزُ ا فردا ارواح شیطانِ ر از آدمُ بوروم نُن اَشَن شفا مِدا ن دَر رَز سَوَم کارِ خَا تمام مَن. ۳۳ وَ لِ امزُ ا صبا اُ پس صبا با اَد و رِ خَا ادامه ب دَا، وَ خَاطِرِکِ امکان نِدازه پیغمبر، جا اِ غِر از اورشلیم کشت شی.“ ۳۴ ای اورشلیم، ای اورشلیم، ای شَر که پیغمبرن مِکش ن رِسولن کِ پِشی رایی م ش، سَنگسارمن! چَند ل ب خاستُ مِثل مَرغ کِ چوچگن خَا زِرِ بَالِ خَا جمع م ن، گچگن ت ر جَم گن، وَ ل ن خواستی! ۳۵ اَلَا خُن ش ما وُل مِمن. وَ ش ما مِگ کِ دِگ م ن ن م بِن ت دَم کِ بگ: ”متبارک بَش ا کِ وَ نُم خداوند م یا آ.“

۱۴

شفای یک مرد در رُزِ شنبه

۱ در یک از رُزِ شنبه مقدس کِ عیسی وَر غذا خارد وَ خُن یک از رهبرن فرقه فریسی رفت بو، اَشَن که اُنجا بود و دقت اُن زِر ن ظَر دِشت. ۲ اُنجا مرد بو کِ بدنی اُرد بو. ۳ عیسی از عالِمَن شریعت عالِمَن فرقه فریسی پرسى: «شفا داد در رُزِ شنبه جائز یا نه؟» ۴ اَش ساکت مَند. ۵ نَف عیسی دَس اُ مرد بگر، اُن شفا ب دَا ن مرخص ک. ۶ بعد رو وَشُ ب ک ن پرسى: «کِ ن از ش ما کِ پ س یا گوی در رُزِ شنبه مقدس در چ ب یفت ن فوری اُن بیرون یز؟» ۷ اَش جواب دِشت.

مَثَلِ جشنِ عروسی

۷ دَم که عیسی ب دِی مِمنُ ش ت پِشِنِ مجلسِ مِرشین، ای مَثَلِ وَرِشُ ب گ: ۸ «دَم که گسِ ت ر وَ مجلسِ عروسی دعوت بکن، پِشِنِ مجلسِ مِرشى، وَ خَاطِرِکِ شاد گسِ محترمتر از تو دعوت ش د بَش. ۹ نَف صاب مجلس کِ هر دوئش ما ر دعوت کرد، م یا اُن وَ تو م گ: ”جاخا وَ ای آقاب د.“ بعد تو خ شرمندگی پایین مجلس مِ رشینی. ۱۰ وَ لِ اَرَدَم گسِ ت ر دَوَت ک، بَر ن پایین مجلسِ بَرشى، ت دَم که صاب مجلسِ بى ی، ت ر بگ: ”زَفیق، بفرما جا اِلاترِ بَرشى.“ بعد پش بقیه مِمنُ سریلند مِ ش. ۱۱ وَ خَاطِرِکِ اَرک خود خَا کَل ب گیر،

خوارم شُنْ نُونِ آرکَ خودِ خا خوار بگیری، کلْم شُنْ.»

^{۱۲} بعدِ عیسی و صاب مجلسِ خا ب°گ: «دَم که شُم یا مِمونی مِدِ، رَفِیْقُنْ ب رَاذَرُنْ خِشْ یا اَمَسْگِنِ پولداریِ خا دعوتِ مَكْ؛ نَكْنْ اَشْ اَت رَ دعوتِ بُکْنِ نُونِ وَای جورِ عوضِ کارِخا بگیری. ^{۱۳} وِلْ دَم که مِمْنی مِدِ، فقیرُنْ علیلُنْ لَنگْ نُونِ کُرْنِ دعوتِ کُ ^{۱۴} اِی بَرگت مگیری؛ وَاخاطِرِکِ اَشْ چیزِ نَداریهِ کِ دَرِ عوضِ و توبِ دَن تو پاداشِ کارِخا دَر رُزِ قِیامتِ صالحُ، مگیری.»

مَثَلِ جَشَنِ کَلْ

^{۱۵} دَم کِ یِکْ از مِمْنِ کِ خِ عیسی اَمَسْفَرِ بو ای نَ بَیْشِنی، ب°گ: «خوش و حال اُ کِ دَر پادشاییِ خدا نُونِ ب حَز.» ^{۱۶} وِلْ عیسی دَر جوابِ ب°گ: «شخصِ مِمونی گَلْنِ بَگَرُنْ خِلِ اَرِ دعوتِ کِ. ^{۱۷} دَم که مَلِ شُم شَ، خادِمِ خا راپی کَتِ وَاَشْنِ که دَعوتِ شِ تَدِ بَگْ، ”بِی اِ کِ اَمَّ چیزِ اَمادِی.“ ^{۱۸} وِلْ اَرِ گَدَکِشْ بُنِ ب یَاو. یِکْ ب گ: ”ز مینِ س تندا کِ با اَدِ بَرَا اَن بَیْنِ. خوا اِش مِنْ عذِرِمْ نَ قبولِ بُکْنی.“ ^{۱۹} د گِکِ ب گ: ”پنج جفتِ گُ س تندا، نُونِ اَلَا دَارِ مِراتِ اَشْ نَ امتحانِ بُکْنِ. خوا اِش مِنْ عذِرِمْ نَ قبولِ بُکْنی.“ ^{۲۰} یِکد گُ اَب گ: ”تازه ز گَرْدانِ نُونِ وَرِ اَمی ن مِتْنِ ب یَا.“ ^{۲۱} نَفِ خادِمِ وِرگِشْتِکِ اَمَّ چیزِ وَا قِ خا خَوْرِ ب دَا. صاب حُنْ نارا اَتِ شَنْ نُونِ و نوگَرِ دستورِ ب°دا فوری دَر کُوچِه اُ بازارِ شَرِ ب رُونِ فِقْرُنْ علیلُنْ کُرْنِ لَنگْ نُونِ ب یارک. ^{۲۲} خادِمِ ب گ: ”اقا، دستورِ رَ انجامِ دادُ، وِلْ اَنو جا اَسْت.“ ^{۲۳} نَفِ اَقِ ب گ: ”وَجَدَا نُونِ کِهْرَا بَرُنْ خِ اصرارِ مَرْدَمِ و جَشَنِ م ب یارکِ ت حُنِمِ پَرِ شِی. ^{۲۴} و ش°ما مِگْ کِ هیچ گَدکِ از اَشْنِ که دعوتِ شِ دَدِ، از شِمِ م، حتی یِکِ ذَرَه اَن م چَشِ.“»

بها اِ پیرویِ از مسیح

^{۲۵} جمعیتِ زیادِ خِ عیسی بود. اُ رو وَشْ ب°ک نُونِ ب°گ: ^{۲۶} «اَرکِ پِشِ م بَی ی نُونِ از بَب نُونِ مُکْ، زَن اُ گِچْ، ب رَاذَر اُ خواهرِ اَقِی از جُنْ خا نَگَدَرَه، ن مِتْنِ شاگردِ م بَشَنْ. ^{۲۷} و اَرکِ صلیبِ خا وَنْ دَر نُونِ وَرْدِ م ن بَی، ن مِتْنِ شاگردِ م بَشَنْ. ^{۲۸} گَدکِ ش°ما اَسْت که بخوَا اُ بَرچ ب سَار نُونِ اولِ نَرشِیْنِ اسابِ کتابِ بُکْنِ نُونِ بَیْنِ مِتْنِ اَن تَکْمیلِ بُکْنِ یا نه؟ ^{۲۹} وَاخاطِرِکِ اَگْ پِی نُونِ ب رَر وِلْ از تَکْمیلِ بنا درْمَنْ، اَرکِ بَیْنِ، اَن مَسخَرَه مَن نُونِ ^{۳۰} م گ: ”ای شخصِ ساختنِ بنا اَر شروعِ ک، وِلْ از تَکْمیلِ درْمندا!“

^{۳۱} و یَا ک اُ پادشاهِ اَسْت کِ و جَنگِ پادشاهِ د°گِ بری، ب اِکِ اولِ بَرشِیْنِ نُونِ

فِكَ كُنَّ كِي تَوَارِخِ دَهْزَارِ سَرِيَازِمِ تَنْ خِ كَسِي كِي خِ بِيَسْتِ هَزَارِ سَرِيَازِ وَ جَنْگِ اُ
 مِ يَا اَبِ رِي نُ رُووَرُوشِي؟ ۳۲ وَ اَكْ بِيْنِ كِي قَدْرَتِ جَنْگِ نِ دَاَرَه، تِ دَمِ كِه لَشْكِرِ
 دَشْمِ اَنُو دَوْر، اَزِ سُوْنِ خُوْدخَا كَسِي رِ رَايِي مِيْنِ كِه شَرَايِطِ صُلْحِ پَرَس. ۳۳ وَ اِمِ
 جُر، اِيچِ كَدَكِشِ مَ اَتِ دَمِ كِه اَزِ اَمِ دَاَرُنْدَا رِ خَا دِلِ وِرِنِ كُن، نِ مِتَنِ شَاكِرْدِ مِ بِ
 ش.

۳۴ «نِ مَكِ خُوْب، وِلِ اَكْ شُوْرِي خَا اَزِ دَسِ بِ دِي، شِ تِ مِشُ اُنِ دِ كِ لِ
 شُرِ بُكْنِ؟ ۳۵ نِه وَ دَرْدِ خَا كِ مِ خَاْرَه نُ نِه مِشُ اُنِ كُوْدِ بُكْنِي؛ فَقَطِ بَا اَدِ اُنِ دَوْرِ
 بِ رِي. اَرَكِ كُشِ شَنُوَا دَاَر، بِ يَشِن!»

۱۵

مَثَلِ گُسْفِنْدِ گُمِشْتِ

۱ بَعْدِ اَمِ خِرَاكِجِي نُ كُنْهَ كَارِ پِشِ عِيْسِي جَمِ شَدِ تِ اَرْفِنِ بِ يَشِن. ۲ وِلِ
 عَالِمِنِ فَرْقِهَ فَرِيْسِي مَعْلَمِنِ تُوْرَاتِ خِ غِرْغَرِمِ كُفْتِ: «اِي مِرْدُ كُنْهَ كَارُنِ قَبُوْلِ مِيْنِ
 نُ خِ شِ اَمَكَاَسِ مِش.»

۳ نَفِ عِيْسِي اِي مَثَلِ وَرَشُ بِ يَاو: ۴ «كَدَكِشِ مَ اَسْتِ كِه صَدَا تَا گُسْفِ دِشْتِ
 بَشِ نُ دَمِ كِه يَكِ اَزِ شِ گَمِ شِي، اُنُوْدِ اُنِه تَا رِ دَرِ صَحْرَا نِيْلِ نُ وَرْدِ اُ گُمِشْتِ نِ
 رِي تِ اُنِ وُدِي بُكْنِ؟ ۵ دَمِ كِه اُ، گُسْفِنْدِ گُمِشْتِ رِ وُدِي بُكْنِ، اُنِ خِ ذُوْقِ رُو
 كِفْتِ خَا مِلِ ۶ خُنِ مِ يَا اُنِ رَفِيْقُنِ اَمَسْگِنِ خَا صَدَا مِيْنِ نُ مِگ: " خِ مِ شَادِي
 بُكْنِ، وَ خَا طِرِكِ گُسْفِنْدِ گَمِ شْتِ خَا وُدِي كَرْدَا. " ۷ وَ شِ مَ مِگ، وَ اِمَجْرُ وِرِ يَكِ
 كُنْهَ كَارِ كِي تُوْبِهِ مِ نِ، جِشِنِ اُ شَادِي كَلْتَرِ دَرِ اَسْمِ پُ مِشُ تِ وِرِ نُوْدِ اُنِه اَدَمِ
 صَالِحِ كِي نِيَازِ وَ تُوْبِهِ نِ دَاَرِ.

مَثَلِ سَكَهْ گُمِشْتِ

۸ «يَا كُدُ زَنِ كِي دَ سَكَهْ نَقْرَه دِشْتِ بَشِ نُ دَمِ كِه يَكِ اَزِ اَشُ گَمِ شِي، چِرَاغِ رُشِ
 نَكْنِ نُ خُنِ رِ جَارُو نَكْنِ نُ تِ دَمِ كِه اُنِ وُدِي نَكْنِ، اَزِ گِشْتِ دَسِ وَ نِ دَر؟ ۹ دَمِ
 كِه اُنِ وُدِي كِ، رَفِيْقُنِ اَمَسْگِنِ خَا صَدَا مِيْنِ نُ مِگ: " خِ مِ شَادِي بُكْنِ
 وَ خَا طِرِكِ سَكَهْ گُمِشْتِ خَا وُدِي كَرْدَا. " ۱۰ وَ شِ مَ مِگ، وَ اِمِ جُر، وَرِ تُوْبِهَ كَرْدِنِ
 يَكِ كُنْهَ كَارِ، پِشِ فَرِشْتَكُنِ خُدَا جِشِنِ اُ شَادِي پُ مِش.»

مَثَلِ پِ سِ گُمِشْتِ

۱۱ بعدی عیسی ب گ: «مرد دوتا پ سر دشت. ۱۲ روز پ س خورد و بب خا ب گ: «بب، سهم کی از دارایی تو و م م رس ر و م بد.» نف بب دارایی خا بین دوپ س خا تقسیم ک. ۱۳ انو چیز نگدشت بو که پ س خورد آچی کی دشت جم ک ن و ملک دور ب ر ن ثروت خا در آنجا خ عیاشی و باد ب دا. ۱۴ بعد از ایکه آرچی دشت خرج ک، قطنی شدید در ا ملک ب یوم ن ا و نداری بیفتی. ۱۵ ا ا ب ر ن نوگر یک از آدم ن ا ملک ش. ا ا ای پسرک و زمین خا رایی ک ت و خوگ غذا ب دی. ۱۶ پ سرک آرزو دشت ش گم خا خ خوراکی کی ور خوگم ریز، سیر بکن، ول ایچ ک و ا چیز ن مدا. ۱۷ آخری و خا ب یوم ن ب گ: « نوگرن بب م غذا اضافی ا دار ن م اینجا دار از گشنگی میمیر. ۱۸ نف پ مشا ن پش ببخا میرا ن مگ: «بب، م ور ضد خدا ا ور ضد تو گناه گدا. ۱۹ د گ لایق ای نی کم ن پ س تو بگ. خ م مثل یک از نوگرن خا رفتار ک.»

۲۰ نف پش ن سون خن بب خا ب ر. ول انو آز خن بب خا دور بو کی پی از دور ا ن بدی ن دلی ورا ب سختک و سوئی ب داوی، ا ن در کل خا بگرن بوس ک. ۲۱ پ سرک ب گ: «بب، م ور ضد خدا ا ور ضد تو گناه گدا. د گ لایق ای نی کم ن پ س تو بگ.» ۲۲ ول بب و خادم خا ب گ: «زود ب ر! بهترین عبا ر بترن بری بکن. انگشتر و دسی ن کش و پی بکن. ۲۳ ا گسل پرواری ر ب یر ن سر برت ب خرن جشن ب گیر. ۲۴ و خاطر کی ای پ س م مرد بو، زنده ش؛ گم ش د بو، پدا ش!» نف و جشن ا شادی مشغول شد.

۲۵ «پ س گل سر زمی بو. دم که ورگشتک و خن نزدیک ش، بیثنی که داره م زن نم رقص، ۲۶ یک از خادم صدا ک ن از ا پرسى: «چه خ ورا؟» ۲۷ خادم و ا ب گ: «ب ر تو آمد، بب تو ا خاطر کی پ س خا صحیح و سالم ودی گرد، ا گسل پرواری ر سر بزید.» ۲۸ ول پ س گل عصبانی ش ن مخواستک در خن بری. نف بب بیرو ب یوم ن و پ سخا التماس ک که در خن ب ری. ۲۹ ول ا در جواب بب خا ب گ: «س ک، سالیان سال که ت ر خدمت کردا ن اصلا ارفتر وزمی ن پزندا. ول تو آتی ک ر ب و م ن داد ت خ رفیقن خا خوش بگذرن.» ۳۰ و آلا کی ای پ س تو ورگشت، پ س کی دارایی ت ر خ فاشگ و باد داد، و ا، ا گسل پرواری ر سر بزید!» ۳۱ بب ب گ: «پ س م، تو امش خ م آستی ن آچی کی دار، مال ت ر. ۳۲ ول آلا د رستی این که جشن ب گیر ن شادی بکن، و خاطر کی ای ب ر تو مرد بو، زنده ش؛ گم ش د بو، پداش!»

مثَل مباشرِ چَمَك باز

۱ بعد عیسی وَ شاگردُنْ خا ایشن رَ بَگ: «دارا اِ مباشرِ دِشت. دَم که شکایت وَ اُ پرسی کِ مباشرِ دارایی نَ وَ باد مَد، ۲ نَ صداک نَ پرسی: "ایشنُ چیزی کِ درباره تو مَ یِشنُ؟ حساب کتابِ اموالِ که دَس تو دادا رَ بُکَنک کِ دَگ نَ مِتنی مباشرِ مَ بَشی.»

۳ مباشرِ آخِ خابِ گ: "آلا که اربابِ مَ خا آ م نَ آز ای کار برکنار بُکَن چ کار بُکَن؟ مَ خانه زُر زِمی کِنَدَن دَارُنْ نه رو گدایی کردَن. ۴ فَمیدُ چکار با اَد بُکَن تَ دَم که از مباشری وَرکنار شُد، کسانِ بَشِ کِ مَ نَ وَ خُنِ خارَب دَ." ۵ نَف، اُشَن که وَ اربابی بَدِهکار بودِ رَ یک وَ یک پشِ خا صدا کَ. از اوّلی پرسی: "چِنَدِ وَ اربابِ مَ بَدِکاری؟" ۶ جوابِ بَ دا: "صد تین روغَن زیتون." بَ گ: "بَ گیرک، ای حساب تو آست. زود بَرشِیُنْ بنویس پنجاه تین!" ۷ بعدیُ از دوّمی پرسی: "تو چِنَدِ بَدِهکاری؟" اَبِ گ: "صد خروار گندم." مباشرِ وَ اَبِ گ: "حسابِ خابِ گیرک بنویس هشتاد خروار!"

۸ ارباب، از زرنگی اُ مباشرِ چَمک باز تَعریفِ کَ، وَر اِیکِ وَر اِستی گُچَگَن ای دنیا در رفتارِ خا خِ مَرَدُمِ دنیا از گُچَگَن نور زرنگتر. ۹ وَ شَ مَ مِگِ کِ مالِ ای دنیا اِ فاسد اُ وَر پداگردَن رَفیقِ خَرَجِ بُکَن تَ دَم که از اُ مالِ چِیزِ نَ مَن، شَ مَ رَ دَر خُنِ اِ اَبَدی رَ بَ دَ.

۱۰ «اُ کِ دَر کارِ خُورَدِ امانتِ دارِ بَش، دَر کارِ کُلُ اِ امانتِ دار، وَ اُ کِ دَر کارِ خُورَدِ امانتِ دارِ نَ بَش، دَر کارِ کُلُنْ امانتِ دار نَ.» ۱۱ نَف اَگ شَ ما دَر مالِ ای دنیا اِ فاسد امانتِ دارِ نَ بَش، کِ نَ کِ اُ مالِ حقیقی رَ وَ شَ مَ بَ دِی؟ ۱۲ وَ اَگ شَ ما امانتِ دارِ مالِ بقیه نَ بَش، کِ نَ کِ مالِ خودِ شَ مَ رَ وَ شَ مَ بَ دِی؟ ۱۳ هِجِ خادِمِ نَ مِتنْ دوتا اربابِ اِ خدمتِ بُکَن، وَ خاطرِ کِ یا از یکِ بدی مِیا اُنْ وَ یکدگِ محبتِ مَ نَ، وَ یا وَ یکِ وفادارِ مِمنْ یکدگرِ خوارِ مِن. شما نَ مِتنِ اَمِ خدایِ رَ خدمتِ بُکَن، اَمِ پول.»

۱۴ عَالِمُنْ فرقه فَرِیسی که خِلِ پول پرست بودِ خِ اَشَنیدنِ ای اَرَفا، عیسی رَ وَ روشخند بَگَرَفِت. ۱۵ عیسی وَ شُ بَگ: «شَ مَ وَ چَشِ مردمِ خودخا جورِ شونی مَد که مِگی اَدَمُنْ دُرُستِ آست، وَ لِ خدا از دِلشِ ما خِ وَ دار. اُچیزِ کِ وَر مردمِ خِلِ با اَرِزش، خدا از اُ بَزار!»

۱۶ « تَ زَمَانِ یَحِیٰی اِ کِه غَسَلِ تَعْمِیدِ مِدا، تورات اُن وِیشت اِ پِغَمبَرُ شِ مَ رَ رَا تَمَایِ مِگَرِد. اَز اُ وِبعَد، خِ وِرِ خُوشِ پادشاییِ خِدا دَا دَ مِشُ نُ اِمِ مَرْدُمِ مِ خَا اِ وِ رُ رَ وِ پادشاییِ خِدا دَر ش. ۱۷ وِل، اَسُ تَرَا اَسْمُ نُ زَمیِ اَز بِنِ بَرِی تَ اِیْکِ یِکِ نِقْطَه اَز توراتِ باطلِ شی!

۱۸ «اَرکَ زَنِ خَا طَلاقِ بِ دِیِ نُنِ زِنِ دِگِ بِ گِیر، زَنَا کَرَدَ نُنِ اَرکَ زِنِ طَلاقِ دَا دَ شِ دَرِ وِ زِنِیِ بِ گِیر، زَنَا کَرَد.»

دارا ایلعازر فقیر

۱۹ «دارا اِ بُو کِ جُلِّ کَتْنِ جِلافُ بِنَفشِ بَرِ خَا مِکَ نُنِ اَر رُزِ مِشْغُولِ خُوشِگِذَرْنِیِ بُو. ۲۰ فِقِرِ وِ اِسْمِ ایلعازر اِ بیرو دِرِ حُنیِ خُ مِشِ کِ اِمِ بَدنیِ پَرِ زَحْمِ بُو. ۲۱ ایلعازر اَرزُو دِشْتِ خِ پَسِ مُنْدِه غِذا اِ سَفِرِه اِ دارا، خُودخَا سِرِ کُن. اَتیِ بَدتر اَز اِی، سَگُ اِمِ یُومِدِ نُنِ رَحِمِ نِ لِسِ مِرْد. ۲۲ بِلَاخَرِه، اُ فِقِرِ مَرْدَکِ اُ فَرِشْتِگُو اُنِ پِشِ بَرَا اِمِ پِغَمبَرِ بَرِد. اُ دارا اَمَرْدَکِ اُنِ خَاکِ گَرِد. ۲۳ اُ مَرْدِ دارا وِ جَهَنَمِ بَرِ نُنِ اَمْتُو کِه دِشْتِ عِذابِ مِ گِشِیِ بِلَا رَسِیِ کُنِ اَز دُور، بَرَا اِمِ پِغَمبَرَا بِ دِیِ کِه ایلعازر پِشِیِ اَسْت. ۲۴ نَفِ خِ صِدا اِ بِلنْدِ بِ گَ: "اِیِ پَدَرِ مِ بَرَا اِمِ، وِرِ مِ رَحْمِ کُ نُنِ ایلعازرِ رَا یِیِ کُ تَ سَرِ چُنْگَلِ خَا دَرِ اُوکِ خِیسِ بُکَنِ نُنِ زُبْنِ مِ نِ خِ نَکِ کُن، وِخَا طِرِکِ دَرِ اِیِ اِیْشِ عِذابِ مِ گِشُ." ۲۵ وِلِ بَرَا اِمِ جِوابِ بِ دَا: "اِیِ فَرزَنْدِ، وِیادِ بِیَارِ کِ دَرِ زَنْدِگِیِ، چِیزِ خُوبِ تُو بَگَرَفْتِی، وِلِ چِیزِ بَدِ ایلعازر. اَلَا اِیْنجا دَرِ رَا حْتِیِ اَسْتِ نُنِ تُو داریِ عِذابِ مِ گِشِی. ۲۶ غِر اَز اِی، بَینِ مَ اُشِ مَ اِشِ کَافِ کَلْتِیِ تَ اُشْنِ کِ بِ خَا اِ اَز اِیْنجا پِشِ تُو بِ یِ نِ تِنِ نُنِ اُشْنِ کِ اُنْجا اَسْتِ نِ تِنِ پِشِ مَ اِ بِ یِ." ۲۷ بِ گَ: "نَفِ پَدَرِ، وِ تُو التماسِ مِ ایلعازر اِ وِ حُنِ بَبِ مِ رَا یِیِ گِی، ۲۸ وِخَا طِرِکِ مِ پَنجِ تا بِ رَا دَرِ دَار. ایلعازرِ رَا یِیِ کُ تَ وِ بِ رَا دَرْنِ مِ اِخْطَارِ بِ دِیِ، نُو دَا اُشُ اِ اِیْنجا بِ یِ نُنِ عِذابِ بِ گِشُ." ۲۹ بَرَا اِمِ جِوابِ بِ دَا: "اُشُ نِ وِیشتِ اِ مِوسِیِ اُ پِغَمبَرُنِ دَا رِه، وِ اُشُ گِشِ بَد." ۳۰ اُ مَرْدِ بِ گَ: "نِه، اِیِ پَدَرِ بَرَا اِمِ، اِگِ یِکُ اَز مَرْدَگُ پِشِ شُ بَرِیِ، اُشُ تُو بَهِ مِ نِ." ۳۱ بَرَا اِمِ وَا بِ گَ: "اِگِ اُشُ وِ مِوسِیِ اُ پِغَمبَرُ گِشِ نَکِنِ، اَتیِ اِگِ گِسیِ اَز مَرْدَگُ اَزَنْدِه شی، قانِعِ نِ مِ ش."»

۱ عیسی و شاگردن خا ب^۰گ: «وَسَوَسَه آوَر گناه گردَ امِشَ آسَت، وِل وای وَحَالِ گس که باعثِ ای وسوسه آ بشی. ۲ ورا آدم بتر بو کِ سنگ آس و گردنی آورُ شی ن و دریا پَزنده شی ت ایکی یک از ای آدمِن ساده دِل و گناه پَرَن. ۳ نَف آوایش ما و خودِش ما بش. آگ ب ر ت دَر آق تو گنا بکن، اَن نِهَب ب ر ن آگ توبه ک، اَن بَخَشک. ۴ آگ رز آف ل دَر آق تو گنا بکن ن آف ل آوسون تو وِرگرد ن ب گ: ”توبه م ن،“ تو باید اَن بَخشی.»

۵ حواری گ و خداوند عیسی ب گفَت: «ایمن ما ر زیاد ک!» ۶ خداوند عیسی جواب ب دا: «آگ ایمن و خوردی دِن خردل دِشت بَش، مِتَن و ای د رختِ توت بگ از ریش دَر ب پی ن دَر دریا کاشته شی، و از ش ما فرم م بَر.

۷ «گَدکِ ش ما است که خادمِ دازه که ز مین شخم م رَن یا گَسفِنَدَن چُپنی مَن ن دَم که ا خادمِ از صحرا وِرگرد، اربابی و ا بگ: ”زود باش، بیاسر سفره بَرشی“؟ ۸ مگ و جا ای و ا ن م گ ک: ”شام م ن اَصِر ک، لباسِ دُرس بَرخا ک ن دَم که م دارُ مخوار ن م شَم، م ن خِدْمَت ک، بعد تو م خاری اُم شمی“؟ ۹ مگ ا ارباب وَر ایکه خادمی دستورِن انجام داد تشکر مَن؟ ۱۰ نَف، ش ما ا اَمَتو. دَم که تمام چیز ک و ش ما دستور داد ش ت، اَنجام ب داد، ب گ: ”ما خادمِن ب مَن ن فقط وظیفه خا اَنجام داد.“»

عیسی د تا جذامی ر شفا مَد

۱۱ عیسی سَر ر خا و شَر اورشلیم، از جا ا که بِن منطقه سامِرَه ا ولایتِ جلیل بو، گرا مِش. ۱۲ ا می که و یک دِه ا دَر شَن، خ د تا جذامی رووَر و ش. ا جذامیگ دور س تادِن ن ۱۳ صدا خا ب لِ گرده ن ب گفَت: «ای عیسی، ای اُستاد، وَر ما رَحَم ک.» ۱۴ دَم که عیسی اُش ن ب دی، و ش ب گ: «ب ر خود خا و کاهُنن معبَد شوئی ب د.» و اُش ا اَمَتو که دِشت مَرَفَت شفا بگرفت. ۱۵ بعد یگ ا ز اُش، دَم که ب دی شفا پدا گرد، اَمَتو کِ خ صدا ا بلند خدا ر ستایش مِک، و رگشتک ۱۶ ا خود خا و پ عیسی پَزندک از ا تشکر ک. ا مرد سامری بو. ۱۷ عیسی ب گ: «مگ ا د نَفَر شفا نگرفت؟ نَف نُه ت د گ آگ ج ا؟ ۱۸ غراز ای غریب، گس د گ پدا نَش که وِرگردن خدا ر ستایش بکن؟» ۱۹ بعد و ا ب گ: «پُش بَر، ایمانِ ت ر شفا داد.»

اَمَدِن پادشایی خدا

۲۰ اَمَلِن فرقه فَریسی از عیسی پَرسید پادشایی خدا کِ م یا؟ عیسی دَر جواب

ب°گ: «أمدن پادشایی خدا رن میش خ دید قمی،^{۲۱} و گسی آن م گ ک سی ک اینجی یا آنجی ی، و خاطریک پادشایی خدا در بن ش ما است.»
 ۲۲ بعد و شاگرد ب°گ: «ملم رس ک آرزوم ن یک از رز پ سی انسان بین، ول ن م بین. ۲۳ مردم و ش° ما م گ: "سی ک آنجی ی،" یا "سی ک اینجی." و لیش ما بیرو مرن و ردش رن یفت. ۲۴ و ر ایک پ سی انسان در رز خا مثل برق پا است که در یک لظ از ای گشت ت ا گشت اسم ن رُش م ن. ۲۵ ول اول با آد خلی زجر ب گشت ن از سون مردم ای نسل رد شی. ۲۶ رز پش از طوفان نوح ش ط بو؛ رز پ سی انسان امتومش. ۲۷ ت رز ک نوح س و ا کشتی ش، مردم م خارد ن م شمید ن ر میگرفت ن شو مگرد. بعد سیل ب یم ن ام ر آلاک ک. ۲۸ در دوره لوط آ امت بو. مردم م خاردنم شمید، مستند ن مفرخت ن مکاشت ن مساخت. ۲۹ ول روز ک لوط از سر سدوم بیرو ب°ر، آتس ا گوگرد از اسم باری ن ام آشن آلاک ک. ۳۰ رز ظهور پ سی انسان مثل ام دم. ۳۱ در آرز، گسی ک سر خن خا بش ن اثای ی در خن، و ر و ر دشتن ش پای ن تی. و اک سر زمی بش آ ورن گرد. ۳۲ زن لوط و یاد ب یر! ۳۳ آرک ب خا آجن خا حفظ بکن، ان از دس م د، و اک از جن خا بگذر، ان افظ من. ۳۴ و ش° ما مگ، در اش از دو تا ک رو یک نالین، یک برده میش ن یکد گ ممن. ۳۵ و از دور ک خ ام گندم آس م ن، یک برده میش ن یکد گ ممن. [۳۶ امتو از دو تا مرد ک سر زمی است، یک برده میش ن یکد گ ممن. ۳۷ پرسید: «آگجا، آقا؟» عیسی ب°گ: «آرجا لاشه بش، لاشخر آنجا جمع میش!»

۱۸

مثل بیوه زن سمج

۱ عیسی و ر شاگرد مثل ب یوا ت شونی ب دی ک با آد امش دعا بکن ن دلسر د ن ش. ۲ عیسی ب°گ: «در یک شهر یک قاضی ای بو ک نه از خدا متریسین نه مردم و ر ارزش دشت. ۳ در ام شر بیوه زن بو ک امش پش قاضی م یم ن و قاضی مگفتک: "اقم ن از دشمن م ب گیرک." ۴ قاضی چن وقت و اعتنا نک. ول آخر سر خ خا ب گ: "خ ایک نه از خدا م ترس ن نه مردم و ر م ارزش داره ° ول و خاطریک ای بیوه ز امش م ن زمت م د، اققن مستن ت د گ ایدقر ن ی ی ن م ن ذله بکن!" ۱ بعد خداوند عیسی ب°گ: «ب یشید ای قاضی

پانصاف چ زم گ؟^۷ مگ خدا و دادِ آدمن که خودی اشن انتخاب گردن
 مرس. امش ک شورز و درگاهی دعا مین؟ مگ خدا ای کار عقب م پرن؟^۸ و
 ش^۹ ما مگ ک وزودی و دادِ ش م رس. ولِ خ ای هم دم ک پ سی انسان ور
 گرد، اثر از ایمان روزی پدا م ن؟»

فریسی اُخراجگیر

^۹ عیسی ور آدمن ک دلش و صالح بودنش خوش بو ن بقیه آدمن خوردتر
 میدید، ای مثل ب گ: ^{۱۰} «دو نفر ور دعا گرد و معبد ب رفت، یک عالم فرقه
 فریسی بو، یکد گ اُخراجگیر بو. ^{۱۱} اُ فریسی بستادکُ خ خا ای ت دعا ک:
 ”ای خدا، ت ر شکر من ک مثل بقیه مردم، رُگیر، پ انصاف، زناکار یا آتی مثل
 ای خراجگیر نی. ^{۱۲} دُولِ در آفته رُ م گیرن اُمتو که اُکم ش ت، از آرچی که گیرم
 م یا، ده یک میدا. ^{۱۳} ولِ اُخراجگیر دور بستادکُ ن مخواستک آتی چش خا و
 سون آسم ب ل گن ن رو سینه خا مرن م گفتک: ”خدایا، ور مین گنه کار رحم
 ک. ^{۱۴} و ش^{۱۵} ما مگ ک ای خراجگیر بخشیده ش ن و خن ب ر، نه اُ فریسی.
 آرک خود خا گل ب گیر، خوار م ش، ن آرک خود خا خوار کن، کل م ش.»

عیسی و گجگ برکت مد

^{۱۵} مردم آتی گجگن بُندکی ر پش عیسی م آرد ت روش دس بل ن اشن برکت
 ب دی. شاگرد دم که ای ن ب دید، اشن نهب بداد. ^{۱۶} ولِ عیسی گجگن پش
 خا صداک ن ب گ: «بل گجگ پش م ب ی؛ پششن مگیر، و خاطرک
 پادشایی خدا مال ایتو آدم است. ^{۱۷} اَقَقَت و ش^{۱۸} ما مگ ک آرک پادشایی خدا ر
 مثل یک گچ قبول نکن، اصلا و آر پدان من.»

رئیس دارا

^{۱۸} یک از رهبرن قوم یهود از عیسی پرسى: «ای استاد خوب، با آد چکار بکن
 ت وارث زندگی ابدی ب شا؟» ^{۱۹} عیسی ب گ: «ورچ و م م گی خوب؟ ایچ ک
 خوب نی، غیر از خدا. ^{۲۰} اُکم خدا ر م فمی: زنا مک، قتل مک، دوزی مک،
 شهادت د رُغ مده، احترام بَب ن مک خا دشت باش.» ^{۲۱} اُ مرد ب گ: «آمه
 ایشن از گجگی انجام دادا.» ^{۲۲} عیسی دم که ای ن بیسنی، ب گ: «آنویک چیز
 کم داری؛ آرچی ک داری بفرش پول ن بن فقز تقسیم ک، ت در آسم گنج
 دشت بشی. بعد بیا ن از م پروی ک.» ^{۲۳} اُ مرد دم که ای ن بیسنی، غم دلن

بَگَر، وَخَاطِرِکِ خِلِ ثَرَوَتِ دِشْت. ۲۴ عیسی دَم که ب دی اُمَرِد دِلَنَ غَم بَگَر، ب°گ: «چِنْدِ مُشِکَلِ که اَشُ که مالُ مَنالِ دَارِه وَ پادشاییِ خدَا رَ پِدا بُکَن! ۲۵ وَرَ اِیکِ گَرَاشِ تِنِ اَشُتَرُ از سوراخِ سوزو، آسُ تَرُ از رِیدَا گَرَدَنِ پولدَاوَرِ وَ پادشاییِ خدَا.»

۲۶ اَشُنِ کِ ای نَ ب یَشَنیدِ، پَرسیدِ: «نَفَ کِ م ت نَ نجاتِ پِدا کُن؟»
 ۲۷ عیسی ب°گ: «اُچیزِکِ وَرَ اِنسانِ غَرِمَمکَن، وَرَ خدَا مَمکَن.»
 ۲۸ پِطُرُسُ ب°گ: «س ک، ما حُنُ اُ زَندگیِ خَا وِلِ گَرَدَتَ از تو پَروی بُکَن!»
 ۲۹ عیسی وَشُ ب°گ: «اَقِقتَ وَشُ ما مِگُ کِ گَسِ نِیَّ کِ حُنُ یا رِیا ب رادَرُنُ بِنُ مُکُ یا گُجَگَنُ خَا وَخاطرِ پادشاییِ خدَا بِلَّ ۳۰ نُ دَرِ اَمی دِنیا چِنْدِ بَراوَرِ وَدَسِ نَ یَرُ نُ دَرِ اُ دِنیا اُ زَندگیِ اَبَدیِ نَصیبیِ نَ شِ.»

عیسی مرگِ خا بارَ پِشگوپیِ مَن

۳۱ عیسی دِ وَاوَدَ شَاگَرِدِخَا وَ گُشِ بَرَدَکُ وَشُ ب°گ: «سِ گُنِ ما دَارِه وَ شَرِ اورشَلیمِ مِرُنُ هَمَّ چِیزِکِ پِیغمَبَرُ از سونِ خدَا دِریارِه پِ سِ اِنسانِ نَ وِیشْت، اِتفاقِ مِ یَفْت. ۳۲ پِ سِ اِنسانِ وَدَسِ غَیریهودیگُ دَاَدَه مِ شُ. اَشُ اُنَ رُوشَخَنْدِ مِینِ، وَ اُ بِ اُرمَتیِ مِینِ اُو دَنخا رُویِ مِ پَرِن. ۳۳ بَعْدِ از شِلاقِ زَدَنی، اُنَ مِ کِ شِ نُ اُ دَرِ رِزِ سَومُ زَنده مِشُ.» ۳۴ شَاگَرِدُ هِیچِ گَدَکِ از ای اَرفا رَن فَمیدِ. مَعنیِ ای اَرفا از شُ زِر بَوُ نَ فَمیدِ عیسیِ از چِ زِ اَرَفِ مِ رَن.

عیسی یَکِ گَدَا اِکَرِ شِفا مِد

۳۵ دَم که عیسی وَ شَرِ اَریحا نَزدیکِ شَ، مَرِدِ گَرِ دُو رَ شِ نَسْتَه بَوُ نَ گَداییِ مِک. ۳۶ دَم کِ صَدَا اِ جَمعیّتِ کِ از اَنجا گِ رَا مِشِ بَیَشَنی، پَرسی: «چَه خِ وَرَ ا؟» ۳۷ اَشُ ب گُفْت: «عیسایِ ناصِری دَا رَ گَرَا مِشُ.» ۳۸ اُ خِ صَدَا اِ ب لِنْدِ بَگ: «ای عیسی، پِ سِ داوودِ پادشاه، وَرِ مِ رَحْمِ کُ!» ۳۹ اَشُنِ کِ پِشِ پِشِ جَمعیّتِ مِرَفْت، وَرِ جُنُیِ پَرخاشِ گَرِدِ نُ وَ اُ مِگُفْتِ سَاکِتِ شِی. وَ لِ اُ صَدَا خَا ب لِئِرِ مِکَ نُ مِگُفْتِک: «ای پِ سِ داوودِ پادشاه، وَرِ مِ رَحْمِ کُ!» ۴۰ بَعْدِ عیسیِ پِستَا نُ اَمَرِ کِ اُ مَرِدِ پِشِ یو ب یَر. دَم که نَزدیکِ ب یوم، عیسی از اُ پَرسی: ۴۱ «مِ خَا اِی وَرْتُ چِکارِ بُکُن؟» ب°گ: «اَقا، مِ خَا اُ چِشِمِ وَاشِی.» ۴۲ عیسی وَ اُ ب°گ: «چِشِ تو وَاشِی! اِیْمِنْتُ ت رَ شِفا دَا.» ۴۳ اَم دَم چِشِ اُ مَرِدِ وَا شِ نُ اَمْتُ که خدَا رَ سَتایشِ مِک، وَرِدِ عیسیِ ب ر. دَم که مَرِدَمِ ای نَ ب دِیدِ، اَمگیِ خدَا رَ سَتایشِ گَرِد.

عیسی اَزگی

۱ عیسی وَ شَرِ اَریحا ب یومَ نْ از دَر شَهرِ دِشتِ گِ رَا مِشَن. ۲ اُنجا مَرِدِ وَ اِسْمِ رَگا بو که رئیس خراجگیر بو نْ خِلی اَدارا بو. ۳ اُ مِخواستکِ عیسی رَ بَین، وَ لِ وَرِ ایکه جمعیت زیاد بو نْ مِتنِست، وَرِ ایکه قَدی کُتْ بو. ۴ وَرِ اِمِ خَاطِر، پِشَتَرِ بِ داوی نْ از یِکِ دِ رَختِ اَنجیرِ وَشی بَلا ب رَ تِ عیسی رَ بَین، وَ خَاطِرِکِ عیسی قراربو از اَر گِراشِی. ۵ دَمِ که عیسی اُنجا بَرسی، بَلا رَ سِ کَ نْ وَ اَبِ گَ: «زَگی، زودِ بیا پاپی وَرِ ایکه امزُ با اَدِ دَرِ خُنِ تو مَن.» ۶ رَگا بِ مَعطَلی پاپی بِ یَمِ نْ خِ شادی اُنْ خُنِ خا بَرَدک. ۷ مردمِ دَمِ که ای نْ بِ دیدِ، همگی غرغرِ گَرِدِ کِ: «عیسی مِمنی رَفتِ خُنِ یِکِ گُنه کار.» ۸ وَ لِ زَگی از جا بُشَن نْ وَ خِداوندِ عیسی بَ گَ: «سِ کِ اَقا، نِصفِ داراپی خا وَ فِقرِ مِدا نْ اَگِ چِیزِ وَ نَاحقِ از گِسِ سِ تَنده بَشو، چارِ بَراوَرَنِ وَ اُ وِرمِ گَرَدَن.» ۹ عیسی خِ اَبِ گَ: «امزُ نجاتِ خِدا وَ ای خُنِ اَمَد، وَرِ ایکه ای مردِ اَز نَسَلِ بَرا اِمِ پِیغمَبَر. ۱۰ وَ خَاطِرِکِ پِ سِ اِنسانِ اَمَد تِ گِمشَتِ رَ پِدا کُن نْ نجاتِ بِ دِی.»

مَثَلِ سِکِّ اِطِ لا

۱۱ عیسی وَرِ اَشُ که ای اَرفا رَمِ بَشنیده ای مَثَلِ بیاو، وَ خَاطِرِکِ نِزدِیکِ شَرِ اورشَلیمِ بو نْ مردمِ گِ مْ مِگَرِدِ اِمِ نْ که پادشاپی خِدا بِ یِ ی. ۱۲ نَفَتِ عیسی بَ گَ: «نَجیبِ زایدِ وَ مَمَلِگَتِ دُورِ بَ رَ تِ مَقامِ پادشاپی رَ وَ دَسِ بِ یَرِ نْ وَرِ گَرَد. ۱۳ نَفَت، دَ نَفَرِ از خادِمَنِ خا صِدا کَ نْ وَ اَرگَدکِ یِکِ سِگِهِ طَلا بِ دَ اَدکِ که بَراوَرِ مَزِدِ سَهِ ماهِ یِکِ کارگَرِ بو نْ بِ گَ: "تِ دَمِ که مِ وَرِ گَرُدُ خِ ای سِکِّ اِ کاسِبی بُکن." ۱۴ وَ لِ مردمِ جا اِ کِ قرارِ بو ای مردِ پادشاهِشُ بِ شی، از اُ بَدبَری دِشت؛ اَشُ پِشتِ سَرِی قاصِدِنِ رَ اِپی گَرِدِ تِ بُگِ: "ما نِ مِخا اِ ای مردِ وَرِ ما سَلَطَتِ بُکن." ۱۵ اُ اَدَمِ بَعدِ از ایکه مَقامِ پادشاپی رَ دِشت، وَرِ گِشتکِ، اَمَرکِ تِ خادِمَنِ کِ وَ شُ سِکِّ دَ اَدِ بو، پِشی بِ یِرِ تِ بَینِ چَندِ سِودِ کَرَد. ۱۶ اَولی بِ یومِ نْ بِ گَ: "اَقا، سِکِه تُو دَ سِکِه دَ گَ سِودِ گَرَد." ۱۷ پادشاهِ وَ اَبِ گَ: "اَفرین، ای خادِمِ خُوب! وَ خَاطِرِکِ دَرِ کارِ خُوردِ اَمانتِ دارِ بودی، اُکومتِ دَ شَهرِ وَ تُو مِدا." ۱۸ دُوی بِ یومِ نْ بِ گَ: "اَقا، سِکِه تُو پَنجِ سِکِه دَ گَ سِودِ گَرَد." ۱۹ پادشاهِ وَ اَبِ گَ: "تُو اُ اَکِمِ پَنجِ شَهرِ بِ شُ." ۲۰ بَعدِ دِ گِکِ بِ یومِ نْ بِ

گ: "آقا، بفرما ای سکه تو! اَنْ دَر جُلِّ پَچیدُنْ یِگ گُشِ بَشت. ۲۱ وَخاطِرِکِ از تو م تَرسیدُ، چُن مَرِدِ سَخْتِگِیرِ اَسْتِ. اَز پُولِ کِ نِشْتِ، سَوَدِ مِستونی اُ چِیزِ کِ ن کاشتِ، دُر مِنی. ۲۲ وَ اُ ب گ: "ای خادِمِ بَدکار، ت رَخ اَرَفِ خود تو مَکوم م ن. تو کِ م فَمیدی م اَدَمِ سَخْتِگِیرِ اَسْتُ که اَز پُولِ کِ نِشْتا، سَوَدِ مِستونُ ن اُ چِیزِ کِ ن کاشتا، دُر مِین، ۲۳ وَرِچِ پُولِ م °ن وَ صَرافُ ن دادی ت دَم که وَرِگَرْدُ اَنْ خِ سَوَدِی پَس بَسْتُنْ؟" ۲۴ نَف وَ اَشُ که اُنجا بُوْدِ ب گ: "سکه رَا اُ بَسْتُنْ ن وَ اُ کِ دَ سکه دار، ب د. ۲۵ وَ اُ ب گُفْت: "آقا، اُ خا خودیو دَ سکه دار!" ۲۶ جَوابِ ب دا: " وَ ش °ما مِگُ کِ وَ اَرکَ دار، بَشتَرِ دادَم ش؛ وَ لِ اُ کِ ن دار، اَتِ اُم اُ کِ دارِ اَز اُس نُنْدَه م ش. ۲۷ اَلَا اُدِشْمُنْ م °ن کِ ن مِخاسْتِ م وَر شُ اَکومت بکنُ اینجا بَیرُ نُ پِش روم گَرْدِش نَ ب رَن. ۲۸"

ورود شأنه عیسی و شَر اورشلیم

۲۸ بعد از ای آرفا، عیسی پِش پِش بَقِیَّه وَ سونِ شَرِ اورشلیم وَرَش. ۲۹ دَم که نَزْدِیکِ دِ اُ بَیتِ فاجی اُ بَیتِ عَنبیا کِ دَر کُ اُ زیتون بو بَرسی، دُوتا از شاگَرْدُنْ خا رایی کَ نُ ب گ: "۳۰ «وَ دِه اُ کِ پِش رُوش ما است، ب ر. وَ مَضِ ای که دَرِ دِه دَر شَدِ، گُرْخَرَم بَینِ که بَسْتِ ن ت اَلَا گَسِ رُوی سوار نَشَد. اَنْ وَ اُ گُن ن اِنجا بَیر. ۳۱ اَگ گَسِ از ش °ما پَرسی: "وَ رِچَه اُن وَ ا م ن؟" بَگ: "خداوند اَنْ لَازِم دار." ۳۲ اُ دوتا ب رَفْتِ ن اَم چِیزِ اَمْتو کِ عیسی وَ شُ گُفْتَه بو، ب دید. ۳۳ دَم که گَرَه رَ وَ ا مِگَرْدِ، صابا بُنی ازش پَرسید: "وَ رِچَ گَرَه رَ وَ ا م ن؟" ۳۴ شاگَرْدُ جَوابِ ب داد: "خداوند اَنْ لَازِم دار." ۳۵ اَشُ گُرْخَر پِش عیسی ب یارد. بعد قبا اُ خا رُ گُرْخَر پَرْنِدُ ن عیسی رَ بایی بَرَشْنِد. ۳۶ اَمْتو که عیسی پِش مَرْنَدک، مَرْدَم قبا اُ خا سَر رِ عیسی مَقْنِد. ۳۷ دَم که نَزْدِیکِ سَرارِری کُ زیتون بَرسی، اَم شاگَرْدُ خِ شادی خدَا رَ وَ صدا اُ ب لِ وَ خاطر هَمَّ مَعْجَز اُ کِ از اُ دیدد ستایش مِگَرْدِ ۳۸ ن مِگُفْت:

«م بازک بَشَن پادشاهِ کِ وَ اِسْمِ خداوند م یا اُ

صَلْح اُ سَلامت دَر اَسْم، شَکوه جلال دَر ب لِترین جا اُ اَسْم!»

۳۹ بعضِ از عَالِمِینِ فرقه قَرِیسی از بِنِ جَمعیتِ وَ عیسی ب گُفْت: «اُستاد، شاگَرْدُنْ خا سَاکتِ کُ!» ۴۰ عیسی اُ جَوابِ ب دا: «وَ ش °ما مِگ اَگ ایشُ سَاکتِ ش، ای سِنِگا وَ صدا مِش!»

۴۱ دَم که عیسی وَ شَرِ اورشلیم نَزْدِیکِ شَن ن شَر ب دی، وَر اُنجا گِری کَ ۴۲ ن

ب°گ: «کاش کی تو، بله تو، اِمرُز م فَمیدی که چه چیز وَرْتْ صُله اُ سلامتی م یار. وَلِ اَلا ای چیزا از چَشِ تو زَر. ۴۳ رُز م رَس کی دَشْمُن تْ دورتادور تو سنگر دُرس مین از آرسوت رَ دَوْرَه مین ن ت رَ دَر فِشار مِل؛ ۴۴ ت رَ وَ خاک اُ خون م گَش. تو ن اُشْن که دَر تو آسْت. اُشْن مِل یَک سِنِگِ رو سِنِگ مَن؛ ای بلا آ و سَر تو م یَا، وَر ایکه دَم که خدا وَ کَمک تو ب یُم غافل شَدی.»

عیسی کاسِبُن از معبد بیروک

۴۵ عیسی دَر معبد ب یُم ن اُشْن که مشغول کاسی دَر معبد بود بیروک، ۴۶ ن وَ ش ب°گ: «دَر ن ویشْت اِ مقدس ن ویشْت شَد کیه «وَحْن م حُن دَعَا مِگ»؛ وَلِ ش° ما اُن « پَانَقِ دَوُرُ » گَرَد.»

۴۷ عیسی آر رُز دَر معبد تعلیم مِدَادک. وَلِ کَلُن کاهِن، معلِمَن تورات سَرِن قوم یهود مِخواسْت عیسی رَ از بِن بَر، ۴۸ وَلِ چیز پِدان مِگَرِد که کارِ کِم خَوَا ا بُکِن، وَ خَاطِرِک اِم مردم خ ذوق شوق آرف عیسی رَ گَش مِگَرِد.

۲۰

کیه ای حَقَّ وَ تو داد؟

۱ یگ رُ کی عیسی دَر معبد مردم تعلیم مِدَادک خ وَر خوش وَ ش اِعلام مِک، کَلُن کاهِن، معلِمَن تورات شُخ پِش عیسی ب یومِد ۲ ن وَ اُب گَفْت: «وَ ما بُگگ، وَ چه حَقَّ داری ای کارا ر مینی؟ کیه ای حَقَّ وَ تو داد؟» ۳ عیسی جواب ب°د: «م آ از ش° ما سوالِ دار؛ وَ م بُگ، ۴ از سونِ کی وَ یحیی ای حَق دادش ت بو که غسل تعمید ب دی؟ از سونِ خدا یا از سونِ انسان؟» ۵ اُش خ هم مشورت گَرِد، که: «اگ بُگ از سونِ خدا، م گ، «نَف وَرچ وَ ا ایمان ن یارِد؟» ۶ وَ اگ بُگ از سونِ انسان، همگی مردم ما ر سِنِگسار م ن، وَ خَاطِرِک اُش اعتقاد داره کی یحیی پیغمبر بو.» ۷ نَف جواب ب داد: «ن م فَم از سونِ کی بو.» ۸ عیسی ب°گ: «م آ وَ ش° ما ن مِگ وَ چه حَقَّ ای کارا ر م ن.»

مَثَل باغبُن بدکار

۹ عیسی ای مَثَل وَر مردم بیاوُن ب گ: «یَک باغ انگور دُرس ک ن اُن وَ چَند تا باغِبُ اجاره ب° دادک مدت زیاد وَ مَمِلِگَت د گ ب°ر. ۱۰ دَم چیندن انگورا، خادِم پِش باغِبُ رای کی ت سَهْمِن از میوه باغ از ش ب گیر. وَلِ باغِبُ اُن ب

رَدُّنْ دَس خَالِی رَآیِی گَرِد. ^{۱۱} صَابِ بَاغِ خَادِمِ دَگِ رَایِی کَ، وَلِی اُنْ بَ رَدُّنْ وَ اُ
بِ اُرْمَتِی گَرِدُنْ، اُنْ دَس خَالِی رَایِی گَرِد. ^{۱۲} نَفِّ لِ سَوَمِّ خَادِمِ رَایِی کَ، وَلِی اُنْ
زَخْمِی گَرِدُنْ، بَیرو پَرِنْدِ.

^{۱۳} «نَفِّ صَابِ بَاغِ بَ گَ: "چَ کَارِ کُنْ؟ پَسِ اَزِیَزِی خَا رَایِی مِیْنُ؛ وَلَکِه اُرْمَتِ
اُنْی گَ دَرِ." ^{۱۴} وَلِی بَاغِبُنْ دَمِ کِه پَسِ صَابِ بَاغِ بَ دَیْدِ، خَ اَمِ بَ گُفَتِ: "ای
وَارِثَ. بَ یِی اُنْ بُکْشِی تَ مِیْرَاثِ وَ مَابِ رَسَ." ^{۱۵} نَفِّ اُنْ اَزِ بَاغِ بَیرو پَرِنْدِ، بَ
گُشَتِ.

«اَلَا وَ گَمُنْ شِ مَ صَابِ بَاغِ خِ شِ چَکَارِ مِ نَ؟ ^{۱۶} اَمِ یَا اُنْ بَاغِبُنْ نَ اَزِ بَیْمِ بَرِنْ
بَاغِ وَ بَاغِبُنْ دِ گِ مِ دَ.» دَمِ کِه مَرْدُمِ اَیْنِ بَ یِشْنِیْدِ، بَ گُفَتِ: «نَه، خُدا نَکُنْ!»
^{۱۷} وَلِی عِیْسِی وَ شِ سِی کَ نْ بَ گَ: «نَفِّ مَعْنِی اُنْ وَ یِشْتِ چِزِی کِ مِ گَ:

«اُمِّ سِنِگِ کِ مَعْمَارُ رَدِ گَرِدِ،

سِنِگِ اَصْلِی بِنَا شِ تَ» ؟

^{۱۸} اَرِکَ رَوِ اَسِنِگِ بَ یِفْتِ، تَکَّ تَکَّ مِ شِ نْ اِی سِنِگِ اَرِو سَرِ اَرِکِه بَ یِفْتِ، اُ
نَ نَرْمُغِ لُرِ مِیْنِ.»

سوال درباره پرداخت خراج

^{۱۹} مَعْلِمُنْ تَوْرَاثِ کَلُنْ کَاهِنْ، وَرَدِ رَا بُوْدِ تَ اَمِ دَمِ عِیْسِی رَبِ گِیْرِه وَرَایِکِه فَمِیْدِ
کِ عِیْسِی اِی مَثَلَّ دِرَبَارِه اَشْ مِ گَ، وَلِی اَزِ مَرْدَمِ مِ تَرَسِیْدِ. ^{۲۰} نَفِّ اَشْ عِیْسِی رَ
زِرِ نَ ظَرِّ بَکَرَفَتِ نْ چِنْدَا جَاسُوسَ کِه خُودِخَا اَدَمُنْ دَرُستِ شُونی مِدا دِ پِشِ
عِیْسِی رَایِی گَرِدِ تَ اُنْ خِ اَرَفِ خُودِی گِیْرِ پَرِنِ تَ اِیْثُ بَتِنِ عِیْسِی رَ وَ مَکَمِه وَالی
تَوِیْلِ بَ دَ. ^{۲۱} اَشْ اَزِ عِیْسِی پَرَسِیْدِ: «اَسْتَا دَ، مَامِ قِمِ کِ اَرَفَا اُ تَعْلِیْمَتُ دَرُستِ،
اَزِ کَسِ طَرَفِ دَارِی نَ مِیْنِ رَا خُدا رَا وَ دَرُستِ یَا دِ مِیْدِ. ^{۲۲} وَرَطْبِقِ شَرِیْعَتِ وَرِ مَ
جَائِزَ کِه وَ اِمِپَرَاطُورِ رُومِ خِرَاجِ بَ دَا یَا نَه؟» ^{۲۳} وَلِی عِیْسِی مَکَرِشِ نَ قَمِی نْ وَ شِ
بَ گَ: ^{۲۴} «یِکِ دِیْنَارِ وَ مِ شُونی بَ دَ. نَقْشُ نُمِ کِه رَوِ اَسْتِ؟» ^{۲۵} جَوَابِ بَ
دَا دِ: «اِمِپَرَاطُورِ.» عِیْسِی وَ شِ بَ گَ: «نَفِّ مَالِ اِمِپَرَاطُورِ وَ اِمِپَرَاطُورِ مَالِ خُدا
رَا وَ خُدا بَ دَا!» ^{۲۶} وَ اِی جُرِ، نِیْنِیْسَتِ پِشِ مَرْدَمِ عِیْسِی رَخِ اَرَفِی گِیْرِ پَرِنِ، وَلِی اَزِ
جَوَابِی اِرْ شَدِنْ سَاکِتِ مُنْدِ.

زنده شدن مردگ

^{۲۷} بَعْدِ چِنْدِ تَا اَزِ عَالِمُنْ فَرَقِه صَدُوقِ پِشِ عِیْسِی بَ یُمِیْدِ. صَدُوقِ گُ مَنکِرِ
زِنْدَه شِ دَنِ بَعْدِ مَرگِ اَسْتِ. ^{۲۸} اَشْ اَزِ عِیْسِی پَرَسِیْدِ: «اَسْتَا دَ، مَوْسِی پِیْغَمْبَرِ وَرِ

ما ای اَکَمَن نَوِیْشَتِ کِ اَکَب رِ مَرْدِ مِیْرَنُ اَز خَا زِنِ بِ گُجِ وَ جَا بِلْ، اُمْرَد بَا اَدَا
 بِیَوَه رَو زِنِ بِ گِیْرَتِ وَر بَر خَا نَسْلِ وَ جَا بِلْ. ۲۹ اَلَا هَفْتِ تَا بِ رَا دَر بُوَد. بِ رِ
 اَوَّلِ زِنِ بَکَرَنُ بِ گُجِ مَرْدِک. ۳۰ بَعْدَ اَز اَدَوْمِی ۳۱ اَسُوْمِی اُنْ وَ زِنِی بَکَرَفَتِ نْ وَ اِمِ
 جَوْر اِمِ اَف بِ رَا دَر خِ اُر عَرُوْسِی گَرْدِ وَ لِ بِ اَکِ اَز خَا گُجِ وَ جَا بِلْ، مَرْدِ.
 ۳۲ اَخِرْسَر اُر زَنِ مَرْدِک. ۳۳ اَلَا، دَمِ کِه مَرْدِگُ زِنْدَه مِشَن، اُر، زِنِ کِ دَک مِشْ؟
 وَ خَا طِرِکِ اُر اَف بِ رَا دَر اُنْ وَ زِنِی بَکَرَفَتِ.»

۳۴ عِیْسِی جَوَابِ بِ دَا: «مَرْدَمِ اِی دَنِیَا رَمِ گِیْرَنُ شُوْمِ نِ. ۳۵ وَ لِ اَشُ کِ لَاقِیْ
 رَسِیْدَ وَ اَدْنِیَا اُ زِنْدَه شَتِ اَز مَرْدِگُ اَسَتِ، نِه رَمِ گِیْرَنُ نِه شُوْمِ نِ ۳۶ وَر اِیْکِ
 اِمْکَانَ دَا رَه کِه دِگِ مِیْر؛ وَ خَا طِرِکِ اَشُ خِ فَرِشْتِگُو بِ رَا وِر مِشَن وَر اِی
 خَا طِرِ کِه اَز مَرْدِگُ زِنْدَه مِشَن، گُجِگَنِ خُدا اَسَتِ. ۳۷ وَ لِ دَر بَا رَه اِیْکِ مَرْدِگُ زِنْدَه
 مِشَن، حَتِی خُودِ مَوْسِی اَدْر بُتِ کِه اَتِشِ گِ رَفَتِ بُو، شُوْنِی مِ دَ، اَمْجَا کِ
 خُدا وَ نْدَ خُدا اِبْرَا اِمِ اُ خُدا یِ اسْحَاقِ اُ خُدا یِ یَعْقُوْبِ صِدا مِ نِ. ۳۸ خُدا خَا خُدا اِ
 مَرْدِگُ نِ، اُ خُدا اِ زِنْدِگُ اَسَتِ وَ خَا طِرِکِ پِشِ اُمِّ زِنْدَا.» ۳۹ بَعْدَ بَعْضِ اَز مَعْلِمِ نِ
 تَوْرَاتِ بَگَفَتِ: «اَسْتَا دَ، چِنْدِ خُوبِ بِ گَفْتِ!» ۴۰ دِهْگِ اِیْچِ کِ جَرِئَتِ نَکِ اَز
 عِیْسِی سَوَالِ پَرَسِ.

مسیح موعود پَسِ کِ نْ؟

۴۱ بَعْدَ عِیْسِی وَ شُ بِ گَ: «شُ تْ مِشْ بُگِ مَسِیْحِ مَوْعُوْدِ پَسِ دَاوُوْدِ
 پَا دِشَا یِ؟ ۴۲ وَ رِجِ کِه دَاوُوْدِ خُودِی دَر کِتَابِ زَبُورِ مِ گَ:
 "خُدا وَ نْدَ وَ خُدا وَ نْدِ مِ بِ گَ:"

دَسِ رَا سْتِ مِ بَرِشِی

۴۳ تْ دَمِ کِ دِشْمَنُ تِ رِ زِرِ پُتِ پَرْنُ.»

۴۴ اَگِ دَاوُوْدِ وَ اُمِگِ "خُدا وَ نْدَ" نَفْتِ شُ تْ مِشْ کِه مَسِیْحِ مَوْعُوْدِ، پَسِ
 دَاوُوْدِ بَئِشْ؟»

خودخا از معلّمین تورات دور ن گِ دَرِ

۴۵ دَر اَمِ اَلِ کِ اَمِ مَرْدَمِ گُشِ مِدا دَ، عِیْسِی وَ شَا گَرْدُنِ خَا بِ گَ: ۴۶ «اَز مَعْلِمِ نِ
 تَوْرَاتِ دَوْرِی گُنْ. اَشُ دُسِ دَارِ خِ قِبا لِ دِ رَا زِ رِ بَرِ، مَرْدَمِ دَرِ کُوْچِ اُ بَا زَارِ وَ شُ سَلامِ
 بُگِ، دَرِ عِبادَتِگَا اَدْرِ بَترِیْنِ جَا بَرِشِیْنِ نْ دَرِ مِموْنِی اُ بَا لِ مِجْلِسِ بَرِشِیْنِ. ۴۷ اَز
 یَکِ سُو خُنْ اِ بِیَوَه زِنُنْ غَا رْتِ مِ نِ نْ اَزِ سُوْنِ دِ گَ، وَ رَا یِکِه خُودِ خَا خُوبِ شُوْنِ
 بِ دَ، دَعَا خَا طُوْلَانِی مِ نِ. جِزَا اِ اَشُ خِلِ سَخْتِ تَرِ مِشْ.»

پشگش بیوه‌زنِ فقیر

۱ عیسی دوزورخا سی کَن ب دی که پولدار، پشگش خا درِ صندقِ پشگشی معبد م پزند. ۲ یک بیوه‌زنِ فقیر ر ب دی کِ دُو سکه ناچز درِ صندقِ پزندک. ۳ عیسی ب°گ: «وراستی و ش° ما مگ، ای بیوه‌زنِ فقیر از امه شُ بیشتر پول ب دا. ۴ وَاخاطِرِکِ اَمُّ اَشُ از اضافی دارایی خا ب داد، و لِ ای ز، خ ایکه دسی تنگ بو، تمام روزی خا ب°دا.»

عیسی ورنی معبدِ پشگویی مَن

۵ دَم که بعضی از شاگردِ دَرباره معبد ارف میزد کی ش° ت اَن خِ سَنگِ مقبولِ پشگشا، آرا گیرا گرد، عیسی ب°گ: ۱ «مَلِ مِشُ کِ آرچی کِ داره اینجا م بین، طور وُر مِشُ که سَنگِ رو سَنگِ د°گِ ن مِمُن.»

۶ اَشُ پرسید: «اُستاد، ای چیزا کی اتفاق میفت نُن شونی نزدیک ش دن ای اتفاقا چیزی؟» ۷ عیسی جواب ب°د: «وَهُشُ بَشِ کِ از ر ب رن ش؛ وَاخاطِرِکِ خِلِ آوَنِمِ مِ مِ یا اِنُ مِ گِ: «مِ اَمُّ اَسْتُ» نُن «رُز موعود رسید.» وَرَدَشُ مَر. ۸ «وَدَم که خ وِر جنگا اُ شلوغی آ ر م یَشِن، مَتَرِس. وَاخاطِرِکِ با آد اول ای اتفاقا ب یفت، و لِ اَخرِ کار و آمی زودی ن ی.» ۹ بعد و ش ب°گ: «مِلَّتِ وِر ضَدِّ مِلَّتِ د°گِ نُن پادشایی و رَضَدِّ پادشایی د°گِ پُ م ش. ۱۰ زَلِزَلِ اِکُلُ مِ یا اَنُ دَر جَا اِ مَخْتَلَفِ قَحطی اُ طاعون م یا ا. اتفاقا ترسناک م یفت نُن دَر آسَم، ن شونی اِکُلُ دیدَه م ش.»

۱۱ «وَلِ پش از اَم ای اتفاقا، ش° ما رَم گیرنُ شِکَنجَه مَد. ش ما ر تَویلِ عبادتگا ها اُ زَنَدَنَّا مَد. وَاخاطِرِکِ نُم م، ش° ما ر پش پادشا اُن والی م گُشِن. ۱۲ ای وِر ش ما فُرَصَتِ مِشُ ت شهادت ب دَا. ۱۳ ای وِ یادش ما بَش کِ پش پش دلوایس ن بَش که شَطُ از خا دفاع بکن. ۱۴ وَاخاطِرِکِ مِ اَمْتُ قَوْتُ اِکَمَتِ دَر صُحَبَتِ کَرَد و ش° ما مِ دا کِ هیچ گَدک از دشمنن ش ما نِتَن دَر ب راورش ما بَسْت یا اَرَفِش ما رَد بکن. ۱۵ اَتی بِنُ مِکِش ما، برادرُنُ خِشُ ن رَفِیقِنِش ما، ش° ما ر تَویلِ م د نُن بعضی ش ما رَو گُشت مَد. ۱۶ مردم اَم وَاخاطِرِکِ نُم م از ش° ما بدبری پدا مین. ۱۷ و لِ اَتی یک تاریمو ا از سریش ما گم ن م ش. ۱۸ خِ اسْتِقَامَت، جُن خا نجات م د.»

عیسی ورنی سَر اورشلیم پِشگویی مَن

۲۰ «دَم که بین لَشکر دُشم سَر اورشلیم از آم سو دوزَه گردَ، فَم کِ مَلِ ورنی اورشلیم نزدیک. ۲۱ دَر اُ دَم اُشَن که دَرولایتِ یهودیّه آسَتِ وَ کُ آ فرار گُن، اُشَن کِ دَر شَر، از شهر بیرو بَرَن اُشَن کِ بورونِ شَر دَر دَشَت صَرا آسَتِ، وَ شَهَر نِ ی. ۲۲ وَرایکه اُرزا، رُز انتقام، تَ آمَن ویشَتِ اِ مقدس وَ انجام بَ رَسَن. ۲۳ وای وَ حالِ رُنن که دَر اُرزا آمَلِ آسَتِ یا گُجِ شیرمَدَه ! وَخاطِرِکِ مصیبتِ گُنن دُمَن ای زمین مَ گیر نُ غضب وَر ای قوم مَ یا آ. ۲۴ خ شمشیر کَشَت مِشَن نُ دَر بِنِ آمِ قومِ دَهگِ وَ اسیری بَرده مِ شَن نُ غریهودیگِ سَر اورشلیم لَع مالِ مِ نِ تَ دَم کِ دورانِ غریهودیگِ وَ آخِر بَ رَسَن.

اُمَدَنِ پِ سِ اِنسان

۲۵ «دَر خورشید، ماه اُ س تارگ، ن شونی آدیدَه مِشَن نُ روزمی، مردم از غرش دریا اُ موجا نگران مِ شَن. ۲۶ مردم از فکرِ ایکه قَرارِ سَرِ ای دنیا جِزبِ ی، از ترس بَ هُش مِ شَن، وَخاطِرِکِ نظمِ آسَمنا وَآمِ مرز. ۲۷ بَعَدِ پِ سِ اِنسان مِ بِنِ کِ خِ قدرتِ اُ شکوهِ اُ جلالِ گُننِ رو اَبِر مِ یا آ. ۲۸ دَم که ای اتفاقا شروع شَن، ش ما صاف بَسَتِ نُ سَرِ خا بَ لِ بَ گیر، وَخاطِرِکِ مَلِ آزادی شَن ما نزدیک!»

دَرسِ از دَرختِ اَنجیر

۲۹ عیسی وَر شُ مَثَلِ بَ یاوَن بَ گ: «دَرختِ اَنجیرُ درختِ دَهگِ رَسِ گُنن. ۳۰ وَ محضِ ایکی برگِ مِ دَه، ش ما بِنِ نُ مِ فَمِ کِ تابَسَتُ نزدیک. ۳۱ آمَتو آردَمِ بِنِ که ای اتفاقا مِ یَفَت، فَمِ کِ پادشاییِ خدا نزدیک شَن ت. ۳۲ اَقَقَت وَ ش ما مِگِ کِ، تَ دَم که آمِ ای چیزا اتفاق نِ یَفَت، ای نسل از بِنِ نِ مِری. ۳۳ آسَم نُ زعی از بِنِ مِر، وَ لِ اَرِفِ مِ از بِنِ نِمِری.

وَ اَشِ بَشِ

۳۴ «وَ اَشِ بَشِ که نَوَدَا دِلِشِ ما خِ عِشِ اُنُشِ اُ مَسْتی اُ دلواپسیِ زندگی سِنگی بَ شِ نُ اُرزِ یِگَلِ مِثَلِ دُمِ رو سَرشِ ما بَ یَفَت. ۳۵ وَخاطِرِکِ اُرزِ سَرِ آمِ مردمِ دنیا مَ یا آ. ۳۶ نَفِ آمِشَن وَ اَشِ بَشِ نُ دَعَا بُکِنِ که قوتِ دِشَتِ بَشِ که از آمِ ای چیزِ که باَدِ اتفاقِ بَ یَفَت، فرارِ بُکِنِ نُ پِشِ پِ سِ اِنسانِ بَسَتِ.»

۳۷ عیسی اَر رُزِ دَرِ مَعْبَدِ تَعْلیمِ مَدادک، وَ لِ اَرِشِ از سَرِ بیرو مِ رَفَتکُ دَرِ کُ اِ زیتونِ شُو صَبَحِ مِک. ۳۸ صُبِ پِگ، اَمِ مردمِ وَ مَعْبَدِ پِشِ عیسی مِ یَمِدَتِ اَرِفَنِ

نقشه کشتن عیسی

۱ عید نین بِ حَمِرِ مَا آ کِ وَ عیدِ پَسَخِ معروفِ نزدیکِ مِش، ۲ کَلْنِ کاهِنِ نْ معلُمنِ توراتِ وَرَدِ ای بودِ که شَطْ عیسی رِ بِ سرصدا بِ گیرِ نْ بُکَشِ، وَخاطِرِکِ از آشِبِ مَرْدُمِ مِ تَرَسیدِ.

خیانتِ یهودا

۳ بَعْدِ شَطْ دَرِ وجودِ یهودا معروفِ وَ اسْخَرِیوِطِ بِ رِ. یهودا یک از اُدِ وازَدِ شاگردِ بو. ۴ یهودا بِ رَنْ خِ کَلْنِ کاهِنِ اَفَسَرِنِ معبدِ صَحَبَتِ کِ، تِ بَیْنِ شِ تْ عیسی رِ وَ شِ تَویلِ دِی. ۵ اَشْ خوشالِ شَدِ نْ توافِقِ گِرِدِ که وَ یهودا پولِ بِ دِ. ۶ یهودا اِ راضیِ شِ نْ رَدِ فرصتِ مِگَشْتِ تِ دورِ از چَشِ مَرْدَمِ، عیسی رِ وَ شِ تَویلِ بِ دِی.

شامِ آخِرِ

۷ نَفِ رُزِ عیدِ نینِ بِ حَمِرِ مَا آ بِ رَسی، کِ دَرِ اُرُزِ قَرُبِنِ گِرَدِنِ برهِ پَسَخِ، واجبِ بو. ۸ نَفِ عیسی، پَطْرُسِ اِ یوحنا رِ رَآبِی کِ نْ بِ گِ: «بِ رَا نْ شُمِ پَسَخِ وَرما آمادَه بُکِنِ تِ بِ حَرِ». ۹ اَشْ پَرَسیدِ: «شُمِ پَسَخِ مِ خَا اِبِی اِگْجَا آمادَه بُکِنِ؟» ۱۰ عیسی جوابِ بِ دِ: «سِ گِنِ آمِی کِ دَرِ شَهْرِ مِرِ، مَرِدِ که کوزه اُوَرِ دارم بَرِ خِ شِ مَ رووَرِو مِش. وَ رَدِی بِ رَنْ وَ خُنِ کِ اِ مِرِ، بِ رَا ۱۱ نْ خِ صابْحَنِ بُگِ: «اَسْتادِ وَشِ مَ مِ گِ: «مِمْنَحْنَه اِگْجِی تِ مِ شُمِ پَسَخِ خِ شاگردنِ خَا اُنْجَا بِ حَرِ؟» ۱۲ اُ بِلَاخِنَه کَلْنِ که از پِشِ آمادَه شِ تِ، وَ شِ مَ شَوْنِی مِ دِ. شُمِ پَسَخِ اُنْجَا آمادَه گِنِ». ۱۳ اَشْ بِ رَفَتِ نْ اَمِّ چِ رِ اَمْتو کِ عیسی وَ شِ گَفْتَه بو بِ دیدَه نْ شُمِ پَسَخِ آمادَه کِرِدِ.

عیسی خِ شاگردنِ خَا عَدِ تازِمِ بِنَدِ

۱۴ دَمِ که ساعتِ مقررِ بِ رَسی، عیسی خِ حواریگنِ خَا سَرِ سفره بَشَنِ. ۱۵ بَعْدِ وَ شِ بِ گِ: «خِلِ دُسِ دِشْتِ پِشِ از زَجِرِ گَشیدِنِ خَا، ای شُمِ پَسَخِ خِ شِ مَ بِ حَرِ. ۱۶ وَ شِ مَ مِگِ کِ دِگِ از ای شُمِ پَسَخِ نِ مِ حَرْتِ دَمِ کِ ای پَسَخِ دَرِ

پادشاهی خدا انجام شیء.»^{۱۷} نَفَّ پِیَالَهٗ وَرِدِشْتَكُ شُكْرَکِ نُّ بَ°گ: «ای نَب گِیرِ نُّ اَمِشْ مَا از اَب شَم.»^{۱۸} وَخَاطِرِکِ وَ شَ°مِگ از آلا وَ بعد از ای ثَمِرِ اَنگور دَ°گ ن مِشَمُ تَ دَم که پادشاهی خدا ب ی ی.»^{۱۹} اَمْتو نُّ ن وَرِدِشْت، شُکْرَکِ، تَکَّ کِ، وَ شُ ب دَادَکُ بَ°گ: «ای بَدَنِم نَّ کِ وَر شَ°م اَدَا دَا مِش؛ ای نَب وِیاد مِ وَ جَا ب یِر.»^{۲۰} وَ اَم جور، بعد از اینکه شَم ب خَارِدِ، پِیَالَهٗ رَ وَ شُ ب دَادَکُ بَ°گ: «ای پِیَالَهٗ، عَد تازی که خ رِخْتَش تَنِ خُونِ مِ، خِش مام بَنَد.»^{۲۱} وَ لِ سِکُ، دَسِ گَسِ که وَ م خِیانت مَن، خِ دَس مِ دَر ای سَفَرِی. ^{۲۲} اَلْبَتَّ که پ س انسان وَ سونِ چِیزِ که وَر اُ مَقْدَرِشْت، مِ رَ، وَ لِ وای وَر اُ گَسِ کِ پ س اِنسان تَوِیلِ دِشَم مِ د.»^{۲۳} حواریگُ شروع کرد از یَکدِگِخا پَرسید: دَر بِنِ مَا کِنِ که ای کار بَک نَب؟

که از اَم گَلْتَرَه

^{۲۴} اَمْتو دَر بِنِ شَاگِرْدُ بَحْثُ جَدَلِ پُ شَ که بِنِشَوِکِ اَز اَم گَلْتَر. ^{۲۵} عِیسی وَ شُ بَ°گ: «پادشاهان قوم د گ وَر شُ اَقایی مِ نِ نُّ اَکِمَن شُ خُودِخَا «خَبِر» صَدَا مِین. ^{۲۶} وَ لِ شَ°م اِیْتَن بَیْشِ. وَ جَائِ گَلْتَرِیْنِشِ مَا بَا اَد اَز اَم خُورِدْتَر بَیْشِ نُّ رَهَبَرِ بَا اَد گَسِ بَیْشِ که خُدَمَت مِین. ^{۲۷} کِ اَز اَم گَلْتَر، اُ کِ سَر سَفَرِه مِرِشِیْنِ یَا اُ کِ خُدَمَت مِین؟ مَگ نَه اُ کِ سَر سَفَرِه مِرِشِیْنِ اَز اَم گَلْتَر؟ وَ لِ مِ دَر بِنِ شَ°م اَکَسِ اَسْتُ که خُدَمَت مِین.»

^{۲۸} «شَ°م اَکَسانِ اَسْتِ کِ دَر اَمْتَحانِ مِ پِش مِ بَستاد. ^{۲۹} نَفَّ اَمْتو کِ پَدِرِ اَسْمُنِ مِ پادشاهی ای وَ مِ ب دَا، مِ ا وَ شَ°م مام بَخْشُ، ^{۳۰} تَ سَر سَفَرِه مِ دَر پادشاهی مِ ب خَرِ نُّ ب شَم نُّ رُو تَخْتا بَرِشِیْنِ نُّ د وَازَدَ قَبیلَهٗ اِسْرَائیلِ دَاوَرِی بُکِن.»

عیسی اِنکار کردنِ پَطْرُسِ پِشگوپی مِین

^{۳۱} «شَمْعون، شَمْعون، سِ کُ، شَطُّ اِجازه پَرسی شِ مَا ر مِثْلِ گَنَدَمِ ب گَز. ^{۳۲} وَ لِ مِ وَر تُو دَعَا کَرْدُ تَ اِیْمَانِیْتُ اَز بِنِ نَرِی. نَفَّ دَم که وَر گِشْتِ، وَ بَرادَرِ نُّ خَا قُوت ب دِه.» ^{۳۳} پَطْرُس دَر جِوابِ عِیسی بَ°گ: «اَقا، مِ اَضْرُخ تُو وَ زِنْدُ ب یَفْتُ نُّ مِیْر.» ^{۳۴} عِیسی جِواب ب دَا: «پَطْرُس، وَ تُو مِگ، اَمْرُز پِش از اِیکه خ رُس بُنْگ ب دِی، تُو سَ لِ اَشَا مِنی کِ مِ ن مِشْناسی.»

^{۳۵} بعد از شُ پَرسی: «مَگ دَم کِ شَ°م رَ ب کِیْسِ پُولِ اُ بَغْجَه اُ گِشِ اَضافَ رایی کَرْدُ، وَ چِیزِ مَحْتاجِ شَد؟» اَشُ اَب گُفْت: «نَه، اِیچی.» ^{۳۶} بعد عِیسی وَ شُ

ب^۰گ: «وَلِآلِآرِكَ كَيْسَهُ يَابِغِجَه دَارَ، اُنَّ وَدَرْنُ اَگْ كَسِ شَمِشِرِ ن دَارَ، پِنِ خَا بَفَرُشْ نُّ، شَمِشِرِ بَسْتَن. ۳۷ وَخَا طِرِكِ وَشْ مَا مِگْ اِي ن وَيَشْتِ كَلَامِ خُدا كِه دَرِبَارَه مِ مِگْ: «اُخْ گَن كَارِيكْ مِشْ.» بَا اَد اَنجَام شِي. وَر اِيكِه اُچِيز كِه دَرِبَارَه مِ ن وَيَشْتِ شَت، نَزْدِيكْ كِه اَتْفَاقِ ب يَفْت. ۳۸ شَاگَرْدُ بِ گَفْت: «آقَا، سِ كُ، مَا دُوْتَا شَمِشِرِ دَارِه. «عَيْسِي وَشْ ب^۰گ: «بَسْ!»

عَيْسِي دَرِكُ اِزْتُونِ دَعَا مِ ن

۳۹ بَعْدِ عَيْسِي اَز اَنجَا بِيرو ب يَمِ نُّ بِنَا وَ عَادَتِ اَمِشْگِي وَ سَوِنِ كُ اِزْتُونِ ب^۰رِ نُّ شَاگَرْدِي اُخْ اُ بُوْد. ۴۰ دَم كِه وَ اَنجَا ب رَسِيْد، وَشْ ب^۰گ: «دَعَا بَكِنِ تَ دَرِ اَمْتَحَانِ ن يَفْت.» ۴۱ بَعْدِ وَ اَندَازَه اَلْفَجِ گَرْدِنِ سِنِگِ اَز شُ دُورِش، زِيْنِي بَزْ نُّ اِيْتُ دَعَا كُ: ۴۲ «اِي پَدْر، اَگْ خَوَاسْتِ تُو اَسْت، اِي پِيَالَه رِنِجِ اَز مِ دُورِ كُ؛ وَ لِي بَارَ نَه خَوَاسْتِ مِ، خَوَاسْتِ تُو اَنجَام شِي.» ۴۳ بَعْدِ يَكِ فَرِشْتَه اَز اَسْمُ وَرِ عَيْسِي ظَاهِرِ شْ نُّ وَ اُقُوْتِ بِ دَا. ۴۴ اَمْتُو كِه دَرِ عَذَابِ بُو، بِشْتَرِ دَعَا كُ نُّ عَرَقِ يُو مِثْلِ قَطْرَ اِ كَلْنِ خُونِ رُو زِي مِ چَكِي. ۴۵ دَم كِه اَز دَعَا پُ شْ نُّ بِشِ شَاگَرْدُ وَرِگِشْت، بِ دِي اَز شَدْتِ غَصَه خُشْتِ ت. ۴۶ عَيْسِي وَشْ ب^۰گ: «وَ رِجِ خُ وَ؛ پُ شْ نُّ دَعَا بَكِنِ تَ دَرِ اَمْتَحَانِ ن يَفْت.»

دَسْتِگِرِ گَرْدِنِ عَيْسِي

۴۷ عَيْسِي اَنُو اَرَفِ مِرْزِ كِ جَمْعِيَّتِ اَز رِ ب رَسِي. يَهُودَا، كِه يَكْ اَز اُ دِ وَازْدَه شَاگَرْدِ بُو، بِشِ بِشِ اُ جَمْعِيَّتِ رِ مِرْفَتَكُ اُشْ اَبَالِ رَدِي مِ يُمِدِ. اُ وَ عَيْسِي نَزْدِيكِ شَتْ اُنَّ بَسْ گَن، ۴۸ وَ لِي عَيْسِي وَ اَب^۰گ: «اِي يَهُودَا، تُو پِ سِ اِنْسَانِ وَ يَكِ بُسِ تَسْلِيْمِ مَنِي؟» ۴۹ دَم كِه شَاگَرْدِنِ عَيْسِي قَمِيْدِ كِه چِ اَتْفَاقِ دَارَمِ يَفْت، پَرَسِيْد: «آقَا، شَمِشِرِ خَا بِ گِشْ؟» ۵۰ دَم كِه يَكْ اَز شَاگَرْدُ وَرِ خَا دِمِ كَاهِنِ اعْظَمِ شَمِشِرِ بِ گِشِي، شَمِشِرِ وَ گِشِ اُنُو گَرِ بِ خَا رَدَكُ گِشِ رَا سِي نُ بُرِيْدَه شْ. ۵۱ وَ لِي عَيْسِي ب^۰گ: «دِگْ بَسْ!» نُّ دَسْ خَا رُو گِشِ اُ مَرْدِ بِشْتَكُ اُنَّ شَفَا ب^۰دَا. ۵۲ بَعْدِ عَيْسِي وَ كَلْنِ كَاهِنِ، اَفْسَرِنِ مَعْبَدِ اُ شِخْ كِ وَرِ ضِدِّي اَمْدِدِ، ب^۰گ: «مِگْ مِ رَزْنِ كِي خِ چُو شَمِشِرِ اَمْدِ كِي مِ نَّ بِ گِيْر؟» ۵۳ دَم كِه اَرِزْمِ دَرِ مَعْبَدِ خِ ش^۰ مَا بُوْد، مِ نَّ نَكْرَفْتِ. وَ لِي اَلَا مَلِي شَمِي، مَلِي قَدْرْتِ تَارِيكِي.»

پِطْرُسِ حَاشَا مِ ن كِه عَيْسِي رِ مِشْنَا سَ

۵۴ بَعْدِ عَيْسِي رِ بَكْرَفْتِ نُّ وَ خُنِ كَاهِنِ اعْظَمِ بِ يَارِدِ. پِطْرُسِ اَز دُورِ وَرْدِشْ

مِیْم. ۵۰ وَسَطِ س رَآخُنِ كَاهِنِ اَعْظَمِ، اَیْشِ رُیْشِ كِرْدَدِیْنُ چِن نَفَرِ دَوْرِیْ شِ نَسْتَه دِ. پَطْرُسْ بِ یَمْنُ بِنِشُ بَشْنِ. ۵۱ دَرِ اِیْ دَمِ، یَك كَنِیْزُ اَنْ دَرِ نُوْرِ اَیْشِ بِ دِیْدَكُ وَاْخِیْرَه شَنْ نُبْ ۵۲ گُ: «اِیْ اَخْ اُبُو.» ۵۳ وَلِ پَطْرُسِ اَشَابْ ۵۴ بْ ۵۵ گُ: «اِیْ رَ، اَنْ نِ مِشْناسُ.» ۵۶ گِمْ بَعْدِ، گِیْسِ دِگِ اَنْ بِ دِیْدَكُ بْ ۵۷ گُ: «تُو اِیْكُ اَزِشُ اَسْتِ.» پَطْرُسْ دَرِ جَوَابِ بْ ۵۸ گُ: «اِیْ مَرْدِ، مِ اَزِ اَشُ نِی.» ۵۹ تَقْرِیْبَا بَعْدِ اَزِ یَكِ سَاعَتِ اَنُوْ گِیْسِ دِگِ خِ اَصْرَارِ بْ ۶۰ گُ: «بِ شَكِ اِیْ مَرْدِ اَخِ عِیْسِیْ بُو، وَاْخِاطِرِكِ اُ اَزِ جَلِیْلِ.» ۶۱ پَطْرُسْ دَرِ جَوَابِ بْ ۶۲ گُ: «اِیْ مَرْدِ، مِ نِ مِقْمُ چِ زِ مِگِی.» اَنُوْ اَرَفِ مَزْ كِ خِ رُسِ بُنْگِ بِ رَ. ۶۳ بَعْدِ خِداوَنْدِ عِیْسِیْ وَرِ گِشْتَكُ وَ پَطْرُسْ سِ كِ. پَطْرُسْ اَرَفِ خِداوَنْدِ عِیْسِیْ رَ وِیَادِ بِ یَاوَكِ خِ اُ گَفْتَه بُو: «اَمْرُزِ پِشِ اَزِ بُنْگِ خِ رُسِ، سَلِ حَاشَا مِ نِیْ كِمْ نِ مِشْناسِی.» ۶۴ پَطْرُسْ اَزِ اُنْجَا بِیْرُو بَرَنْ سُوْرَه بَرَنْ.

عیسی ر مسخره من

۶۵ اَشْنِ كِ عِیْسِیْ رَ گِ رَفْتَدِ، اَمْتُو كِه اَنْ چُ مَزْدِ اَنْ مَسْخَرَه مِكْرَدِ. ۶۶ اَشُ چَشِ عِیْسِیْ رَ مَبَسْتِ نُو، مِ گَفْتِ: «پِیْغَمْبَرِ بُوْدَنْ خَا شُوْنِیْ بِ دِنُ بْ گُگِ، كِه تِ رَمِ زَنْ؟» ۶۷ وَ اَرَفِ زِیَادِ دِگِ اَوْرِ ضِدْیْ مِگَفْتِ نُو اَنْ دُو مِداَدِ.

عیسی پش شورا

۶۸ دَمِ كِه صَبْحِ شَنْ، شُوْرَایِ شِخْنِ قَوْمِ، یَعْنِ كَلْبُنْ كَاهِنُنْ مَعْلَمُنْ تُوْرَاتِ، جَلِسه بِ شَتِ نُو عِیْسِیْ رَ پِشِ خَا صِدا كَرْدِ. اَشُ بِ گَفْتِ: ۶۹ «اَگِ تُو مَسِیْحِ مَوْعُوْدِ اَسْتِ، وَ مَا بُنْگِ.» وَ لِ عِیْسِیْ وَشُ بْ ۷۰ گُ: «اَگِ وَشْمَا بْ گُ، اَرْفَمَنْ بَاوَرَنْ مِ نِ، ۷۱ نُو اَكْرَ اَزِ شِ مَ پَرِسُ، وَ مِ جَوَابِ نِ مِ دِ. ۷۲ وَ لِ اَزِ اِیْ وَبَعْدِ، پِ سِ اِنْسَانِ وَدَسِ رَاسْتِ قَدْرَتِ خِدا مِ رَشِیْنِ.» ۷۳ اَمْگِیْ پَرَسِیْدِ: «نَفْ تُو پِ سِ خِدا اَسْتِ؟» عِیْسِیْ وَشُ بْ ۷۴ گُ: «شِ مَ مِ گِ كِ اَسْتِ.» ۷۵ اَشُ اَبِ گَفْتِ: «دِگِ وَ شِهادَتِ دِگِ اِحْتِیاجِ نِی؟ خُوْدْمَا اَزِ زَبْنِیْ بِ یَشْنِیْدِ.»

۲۳

عیسی دَر مَكْمِه پِیلاَتُسِ وَا لِی

۱ بَعْدِ اَمَّ اَشْنِ كِه دَرِ مَجْلِسِ بُوْدِ، پُ شَدِ نُو عِیْسِیْ رَ پِشِ پِیلاَتُسِ وَا لِی رُوْمِیْ بَرْدِ. ۲ اَشُ عِیْسِیْ رَ مَتَهْمِ مِكْرَدِ نُو مِگَفْتِ: «مَا قَمِیْدِ كِه اِیْ مَرْدِ دَاْرَه مَرْدَمِ مَ اَزِ

رَبِّ رَمَنْ مَارَنْ مِلَّ وَ امپراطور روم خراج بَدَنْ ادعا مین که خودی مسیح موعود یعنی پادشاه است.»^۳ بعد پیلاؤس از عیسی پرسید: «تو پادشاه یهودیگ هستی؟» عیسی جواب بَدَا: «خودتو ایط تو ب گفتی!»^۴ بعد پیلاؤس وَ کلُنن کاهنن ن جماعت ب گ: «م در ای مرد ایچ تقصیرن مین»^۵ وَ اَش اصرار مگردن مگفت: «ای مرد دازه در سرتاسر یهودیه مردم خ تعالیم خا شرک م ن. از ولایت جلیل شروع کردن اتی آلا و اینجا آرسید.»

عیسی در مگمه هیرودیس آیم

۶ دَم که پیلاؤس ای ن بیثنی، م خواستک فَم توار عیسی آل جلیل. ۷ دَم که پیلاؤس فمی، عیسی مال جایی که هیرودیس آیم وَ ر آنجا اکومت مین، عیسی ر پشی رایی ک، وَ خاطرک هیرودیس خودی در ا زمان در شر اورشلیم بو. ۸ دَم که هیرودیس، عیسی ر ب دی، خِل خوشحال ش، وَ خاطرک درباره عیسی خِل آشنید بو ن خِل وقت بو مخواستک عیسی ر بین ن امدوار بو چندتا معجزه از عیسی بین. ۹ نَف از عیسی خِل سوال پرسید، وَ عیسی وَ ا جواب ندا. ۱۰ کلُنن کاهنن ن معلمن تورات ک آنجا س تادد، وَ عیسی اِتهام سنگین مَرَد. ۱۱ هیرودیس آیم ا سرازنی وَ عیسی ب ارمی گردن ا ن وَ مسخره بگرفت. بعد لباس پَر رَرُق بَر عیسی گردن ا ن پش پیلاؤس والی رومی، وَ رگردند. ۱۲ در ا رز، هیرودیس پیلاؤس خ ام رفیق شد، وَ خاطرک پشتر ینش دشمنی بو.

۱۳ پیلاؤس کلُنن کاهنن، کلُنن قوم ا مردم ا پش خا صدا ک^{۱۴} ن وَ ش ب گ: «ش ما ای مرد وَ جرم ای ک مردم از ر ب ر م ن، پش م ب یارد. م پش چش ش^{۱۵} ما ا ن پُرس پاس گردن ایچ تقصیر در ای مرد پدان گرد که ثابت کن تم که ش^{۱۶} ما وَ ام زن، د رست. ۱۵ هیرودیس ایچ تقصیر در ا پدان گرد، وَ خاطرک ا ن پش ما وَ رگردند. س کن! ای مرد ایچ کارن کرده که سزاوار مرگ بش. ۱۶ نَف ا ن چ م زن ن آزاد م ن.»^{۱۷} [پیلاؤس هر عید، یک زندنی ر ورش آزاد مک.]

۱۸ وَ اَم خ ام فریاد م گشید ن مگفت: «این خطن گر ک ن باراباس وَ ر ما آزاد ک!»^{۱۹} باراباس وَ جرم ا شَب در شهر قتل، وَ زند آفتیده بو. ۲۰ پیلاؤس ک دلی مخواستک عیسی ر آزاد بکن، یک ل دگ خ مردم ارف ب ر. ۲۱ وَ اَش ا متو فریاد مَرَد: «وَ صلیب ب گش! ا ن وَ صلیب ب گش!»^{۲۲} پیلاؤس ل سوم وَ ش ب گ: «وَرچ؟ چه کار بد کرد؟ م خا ایچ دلیل وَ ر کشتنی پدان گرد. نَف ا ن شلاق م زن ن آزاد م ن.»^{۲۳} وَ اَش خ اصرار، فریاد مَرَد ن مگفت ا ن وَ صلیب

ب گش. آخر سر فریادش ز ورش. ^{۲۴} نَف پیلانَس تَصمِیم بَکَر، اَکِم که اُشَم خَا، صَادِر بُکَن. ^{۲۵} نَف اَمَتو که مَرْدُم مِخَواستِ، پِیلانَس اُ کَسِ کِ وَجَرِمِ اَشْبُ قتل در زَنَد بو، آزاد کِ وَلِ عِیسی رِ وَ اِختِیار اُش بَشت.

وَ صَلِیبِ گَشی دَنِ عِیسی

^{۲۶} دَم که سَرِیازِی رُعی عِیسی رِ مِبرِدِ که اُن وَ صَلِیبِ ب گَش، مَرِدِ وَ اِسْمِ شَمَعون که از شَرِ قِیروان بو ن از سَرِ زَمی وَ شَهر مِ یَم، بَگَرَفِتِ ن صَلِیبِ عِیسی رِ وَ شُئِ بَشتِ ن اُن مَجبور گَرِدِ که صَلِیبِ بَشتِ سَرِ عِیسی بَر. ^{۲۷} جَمعِیتِ زیادِ از مَرْدُمِ زَنگنِ کِ وَرِ عِیسی مائِم گِ رَفَتِدِ ن زاری مِگَرِدِ، وَرَدِ عِیسی مِرَفِتِ. ^{۲۸} عِیسی رِو خا ب گَرْدُنَدَکُ وَ شُ ب گ: «اِ کِنجَکُن شَرِ اورشَلِیم، وَرِ مِ گَرِیَه مَکِن؛ وَرِ خودخا ن گَچَگن خا گَرِیَه بُکِن. ^{۲۹} وَخاطِرِکِ دَمِ م رَسَ کِ مِ گ: «خوش وَ حال زَنگنِ ن مِتین بَزَا، ش گِمِ کِ اصلا گَچَ وَ دَنیا ن یارَدِ ن سِینَه اِ کِ اصلا شیر ن دادا! ^{۳۰} اُ دَم، اُش وَ کُ اَمِ گ: «رو ما ب یَفِتِ! ن وَ تَپِ اَمِگ: «ما رِ پُشِن!» ^{۳۱} وَخاطِرِکِ اَگِ خِ چُ وَ تَرای کَارِ مِین، چِزِ وَ سَرِ چُو خَشکِ مِ یَا؟» ^{۳۲} دُوْتا مَرِدِ دِ گِ رِکِ اَرِ دُوْتا خِلافکار بو، مِبرِدِ تِ خِ عِیسی بُکَش. ^{۳۳} دَم که وَ جَا اِ وَ اِسْمِ جَمجمه ب رَسِیدِ، عِیسی اُ دُوْتا خِلافکار وَ صَلِیبِ ب گَشِیدِ. یِکِ رِ سُونِ رِاستِ یو ن یِکِدِ گَرِ سُونِ چِی. ^{۳۴} عِیسی ب گ: «ای پَدَر، اِیش ن بَخَشکِ، وَخاطِرِکِ ن مِقمِ چکار مِ ن.» بعد سَرِیازُ قَرعَه پَرِنِدِ تِ جُلِّ عِیسی رِ بِنِ خا قِسمَتِ بُکِن. ^{۳۵} مَرْدُمِ وَرِ تَمُشا س تادَه دِ ن کَلُنِ قَوْمِ وَ مَسَحَرِ مِ گَفِتِ: «بَقِیَه رِ نجات ب دَا! اَگِ ای مَرْدِ، مِسیحِ موعودِ خدایِ، اُمِ بَرگَزِیدَه، بِلِ خود خا نجات دِی.» ^{۳۶} سَرِیازُ عِیسی رِ رِوشخند مِگَرِدِ، نَزدِیکِ عِیسی مِرَفِتِ شَرابِ تِ رُوشِ پِشِ دَنی مِگَرَفِتِ ^{۳۷} ن مِ گَفِتِ: «تو اَگِ پادشاهِ یهودیگِ اَسْتِ، خود خا نجات ب دِه.» ^{۳۸} بَالِ سَرِعیسی اُن وِیشتِ بو دِ «اِینِ پادشاهِ یهودیگِ.» ^{۳۹} یِکِ از دُوْتا خِلافکارِ کِ وَ صَلِیبِ گَشِیدِ ش د بو، خِ توهینِ وَ عِیسی مِگَفِتِک: «مَگِ تو مِسیحِ موعودِ نی پی؟ نَف ما اُ خود خا نجات ب دَا!» ^{۴۰} وَلِ یِکِ دِ گِ اُن نِیبِ ب رُن ب گ: «از خدایِ مِ تَرسی؟ تو اَزِرِ اُم اُکمی! ^{۴۱} جَزَا اِ ما وَ حَقِّ، وَخاطِرِکِ سَزَا اِ کَارِ ما اَسْتِ. وَلِ ای مَرْدِ هِیچِ کَارِ بَدِنِ گَرَدِ.» ^{۴۲} بعد ب گ: «ای عِیسی، دَم که وَ پادشایی خا ب رَسِیدِ، م ن ا وِیادِ ب یازک.» ^{۴۳} عِیسی جِوابِ ب دَا: «اَقِقتِ وَ تو مِگِ کِ، اَمْرُزِ خِ مِ دَرِ بَهِشتِ اَسْتِ.»

مرگِ عِیسی

٤٤ اودود ساعت دوازده بو کی تاریکی، تمام ا منطقه ر بگر ن تا ساعت سه بعداز ظهر انو امجا تاریک بو، ٤٥ و خاطر کی خورشید از تابید بستا. ام دم، پرده معبد از بالا و پایی دو تک ش. ٤٦ آدم عیسی خ صدا اب لند ب گ: «ای پدر، روح خا دس تو مدا.» ای ن ب گ ن ن فس آخر بگشی. ٤٧ دم که افسر رومی ب دی که ای چیزا اتفاق ب یفتی، خدا ر ستایش ک ن ب گ: «مطمئن کی ای مرد ب گناه بو.» ٤٨ ام مردم کی و تمشا جم شت د، دم که ب دید که ای چیزا اتفاق ب یفتی، ا متو که رو سینه خا مژد، و خن ورگشت. ٤٩ ام اشن که عیسی ر میسناخت ن زنگن کی از ولایت جلیل ورد عیسی امدد، دور س تا دد ن ای اتفاقا ر سه مگرد.

دفن عیسی

٥٠ انجا مرد واسم ا سف بو که مال یک از شهر یهودگ و اسم رامه بو. ا سف آدم خوب درس کار بو ن عضو شورای یهود بو. ٥١ ا خ رای عمل ا ش موافق نبو ن منتظر پادشایی خدا بو. ٥٢ ای مرد پش پیلاتس، ب ر ن جنازه عیسی ر ب خواستک. ٥٣ بعد جنازه ر از رو صلیب پایی ب یاوه، در پارچه گتن ان پچیدک در مقبره بشت که در یک صخره سنگی ت راشید شد بو. ت آدم ایچ ک در ا مقبره نشت د. ٥٤ ا رز، رز ا ماد ش ت، ور شنبه مقدس بو ن چیزن مند بو که شنبه شروع شی. ٥٥ زنگن کی از ولایت جلیل خ عیسی امدد، و رد ا سف ب رفت ن مقبره ر ب دید ن س گرده که ش ت جنازه عیسی ر مل. ٥٦ بعد ورگشت، عطرا ا روغن خشب ا ماد گرد. ا ش در رز شنبه مقدس بناور حکم خدا، استراحت گرد.

٢٤

زندش تن عیسی مسیح

١ رز اول هفته صب پگ، زنگ عطر خشب ا کی آماده کردد، خ خا وردشت ن و مقبره ب رفت. ٢ ا ش ب دید سنگ که دن مقبره ر پشنده بو و یک نیم غلند ش ت. ٣ ول دم که در مقبره در شد، جنازه خداوند عیسی ر ودی نگرده. ٤ انو زنگ از ای کار ا ر بو که یگ ل دو تا مرد که لباسش س فد نورانی بو، بعلش بستا د. ٥ ا متو که زنگ خل ترسیدد ن سر خا پایی پزندد، ا دو تا مرد وش

بِ گُفَتِ: «وَرَجِ دَارِهِ وَرَدَ زَنْدَه دَرِ بِنِ مَرَدُگُم گَرْدَه؟^۶ اَیْنِجَا نَبِی، زَنْدَش تَ! وَ یَادِخَا بَ یَرِ دَمِ کِ اَنُو دَرِ وِلَایَتِ جَلِیلِ بُو، وَ شَ مَ چَ زَ بَ گَ.^۷ بَ گَ پَ سِ اِنْسَانِ، بَا آدِ وَ دَسِ گَنَه کَارُ تَوِیلِ دَادَش، وَ صَلِیبِ گَشِیدَش نُو دَرِ رُزِ سَوَمِ زَنْدَه شِی.»^۸ بَعْدَ زَنْکِ اَرِفِ عِیْسِی رَ وِیَادِ بَ یَارِدِ.^۹ دَمِ کِه اَز مَقْبَرَه وَرگَشَتِ، اَمَّ چِیزِ وَ اَیَزَدَه شَاگِرْدُ بَقِیَّه، بَ گُفَتِ.^{۱۰} اَ زَنْکُنِ کِ اِی خَ وَرَ وَ حَوَارِی گَ بَ دَادِ، اِیْشُ اَسَتِ: مَرِیْمِ مَجْدَلِیَّه، یُوآنَا، مَرِیْمِ مُکِ یَعْقُوبِ اُ چِنْدَا زِنِ دِ گَ کِه خِشُ بُوَدِ.^{۱۱} وَ لِ اَرِفِ زَنْکِ وَ نَ ظَرِ حَوَارِیْگِ بَمَعِنِ بِی مَ نَ اَرِفِشِ نَ بَاوَرِ نَ گَرِدِ.^{۱۲} وَ لِ پَطْرُسِ پُ شَ، وَ سَوْنِ مَقْبَرَه بَ دَاوِی. اُ حَمِ شَ نُو دَرِ مَقْبَرَه رَ سِ کَ، وَ لِ غِرَا زِ کَفِنِ کُنِ پِیچِیدَه شَ تَ چِیزِ نَدِی. نَفِ اِرُ اَز چِیزِ کِ اِتْفَاقِ اَفْتِیدَ بُو، وَ حُنِ وَرگَشَتِ.

دَرِ رَا عِمَانُوسِ

^{۱۳} اَمُّ رُز، دُو نَقَرِ اَز اَشُ وَ دِه وَ اِسْمِ عِمَانُوسِ مِرْفَتِ، کِه دُو فَرَسَخِ اَز شَرِ اَوْرَشَلِیْمِ دَوَرِ.^{۱۴} اَشُ دِرْبَارَه تَمَامِ اِتْفَاقِ کِ اَفْتِیدَ بُو، خَ یِکْدِگِ خَا گُفَ مِرْدِ.^{۱۵} اَمْتُو کِ دِشَتِ خَ اَمِ گُفَ مِرْدِ نُو بَحْثِ مِکَرِدِ، عِیْسِی، خُودِیو، پِشِ شُ بَ یَوْمِ نُو خَ شُ اَمْرَا شَ.^{۱۶} وَ لِ چِشِشُ بَسَتِ شَ، تَ اَمْتُو کِه دِشَتِ عِیْسِی رَنَ گَا مِکَرِدِ اَنُ نَشْناسِ.^{۱۷} عِیْسِی اَز شُ پَرِسی: «دَرِ رَ، دِرْبَارَه چَ زِ خَ اَمِ گُفَ مِرْدِ؟» اَشُ بَسْتَادِ نُو غَمِ غُصَّه اَز رُوشَمِ بَارِی.^{۱۸} یِکُ اَز شُ وَ اِسْمِ کَلِئُوپَاَسِ، دَرِ جَوَابِ بَ گَ: «مَگَ دَرِ بِنِ غَرِیْبِگُنِ کِه وَ شَرِ اَوْرَشَلِیْمِ مَ یَا، تُو یِکَ اَسْتِی کِه اَز چِیزِ کِ دَرِ اِی چِن رُزِ اِتْفَاقِ اَفْتِیدَ، بَ خُورِی؟»^{۱۹} عِیْسِی پَرِسی: «کَ اِتْفَاقَا؟» اَشُ بَ گُفَتِ: «اِتْفَاقِ کِ سَرِ عِیْسَایِ نَا صَرِی اُمَدِ. اُ مَرْدِ بُو کِه دَرِ اَرِفِ عَمَلِ اَمِ پِشِ خُدَا، اَمِ پِشِ اَمِ مَرْدُمِ، یِکِ پِیغَمْبَرِ پَرِ قُوتِ بُو.^{۲۰} وَ لِ کَلِئُنِ کَاهِنُ نُو کَلِئُنِ قُومِ مَا اُ نَ تَوِیلِ بَ دَادِ تَا وَ مَرِگِ مَکُومِ شِی نُو وَ صَلِیبِ گَشِیدَه شُ.^{۲۱} وَ لِ مَا اَمِیدِ دِشَتِ کِه اِی اَمُّ کَسِی کِه قُومِ خُدَا رَ اَزَادِ مِیْنِ وَ اَمِ اِیکِه اَلَا اِمْرُ سُو مِیْنِ رُزِی کِه اِی اِتْفَاقَا اَفْتِیدَ.^{۲۲} اَز اِیکِ بَگَدَرَه چِنْدَا اَز زَنْکُنِ اَ کِ بِنِ مَا اَسَتِ، مَا رَ اِرُ گَرِدِ. اَشُ اَمْرُزِ صَبْحِ پِگِ وَ مَقْبَرَه بَ رَفَتِ،^{۲۳} وَ لِ دَمِ کِه جَنَازَه نَ وَ دِی نَ گَرِدِ، وَرگَشَتِ نُو مِگُفَتِ کِه اَتِی چِنْدَا فَرَشْتَه دَرِ رُویَا دِیدِ کِ وَ شُ گُفَتَ عِیْسِی زَنْدِی.^{۲۴} چِن تَا اَز مَا وَ مَقْبَرَه بَ رَفَتِ نُو اَمِ چِی رَ اَمْتُو کِه زَنْکِ گُفَتِیدَ بَدِیدِ، وَ لِ عِیْسِی رَنَ دِیدِ.»^{۲۵} عِیْسِی وَ شُ بَ گَ: «اِی نَا فَمُ کِ وَرِ بَاوَرِ کَرْدِنِ اَرِفِ پِغَمْبَرُ دَلِ دِرِ قِیمِ دَارَه! مَگَ نَبَا اَدِ مَسِیحِ مَوْعُودِ پِشِ اَز اِیکِه وَ شِکُوه اُ جَلَالِ خَابِ رَسِ، اِی رَجْرَا رَ

بگش؟»^{۲۷} بعد، از نویشْتِ اِ موسی اَمِ پَعْمَبْرُ شروع کَ نُ چیزِ کِ دَر اَمِ کلامِ خدا درباره خودی بو، وَرْشُ توضیح ب°دا.

^{۲۸} دَم که وَا اِدِه کِ مِخواسِتِ ب رَ نزدیک شَد، عیسی جورِ شونی بَدَا کِ مِ خَا اَ دورتر ب°ری. ^{۲۹} اَش اصرارِ گِرْدِ نُب گُفَت: «پِش ما مُنک، وَاخاطِرِکِ چیزِ ن مُنَد که رُز فُر شَی نُ شُ نزدیک.» نَف عیسی وَا خُنِشُ ب رَ ت خِ شُ مَن. ^{۳۰} دَم که عیسی خِشُ سَرِ سَفَرِه ش نَسْتِه بو، نُن وَا وَرِدِشْتِکُ شُکْر کِ، بعد اَن تَکَّ کَ نُن وَا شُ ب°دا. ^{۳۱} اَم دَم، چِشُ شُ وَا شُ نُن اَن بَشناخت، وَا لِ در دم از ن ظَرْشُ غِ ب ش. ^{۳۲} اَش از یَکدِگِ خَا پَرسید: «بدیدِ دَم کِ دَر رَخِ ما اَرَفِ مِرَن کلامِ خدا رَ وَرما توضیح مِدا، شَت قَلِبِ ما مِر؟» ^{۳۳} نَف اَمَدَم پُ شَدِ نُن وَا شَرِ اورشلیم وَرْگِشْت. اَنجَا اَ یازده تا شاگِرْدِ ب دیدِ کِ خِ شاگِرْدِ ن دِگَ دورِ اَم جَمعِ ش دَدِ ^{۳۴} نُن مِگُفَت: «ای اَقِقتِ دَا رَ کِ خداوند عیسی زنده ش ت نُ خودخَا وَا شَمعون شونی داد.» ^{۳۵} بعد، اُ دَوْتَا اَب گُفَتِ کِ دَر رَ چِ اِتفاقی اَفْتیدَنُ ش ت عیسی رَ دَم که نُن پازم گِرْدِ ش ناخت.

عیسی وَر شاگِرْدِ ن خَا ظَائِرِ مِشُ

^{۳۶} شاگِرْدِ اَنو دِشْتِ درباره ای چیزا گُف مِرْدِ کِ خود عیسی دَر بِنِشُ بَسْتادِکُ ب°گ: «سلام وَر ش ما!» ^{۳۷} وَا اَش وَا شْتِ گِرْدِ نُب تَرسید، وَا ن ظَرْشُ بِي مِ که رُوحِ مِ بِن. ^{۳۸} اَزْشُ پَرسِی: «وَرچِ ایدِقَرِ مِضطرب؟ وَرچِ وَا دِلخَا شِک رَ مِدا؟» ^{۳۹} دَس پُ م ن سِ کِن. خود مِ اَسْت! دَسخَا وَا مِ ب رِن ن بِن؛ وَر ایکه رُوح، گُشْتُ اَسْتُخ ن دَا رَ، وَا اَمْتو کِه م بِن مِ دَا رَا!» ^{۴۰} عیسی ای ن ب°گ نُن دَس پُ خَا وَا شُ شونی ب°دا. ^{۴۱} شاگِرْدِ که از خوشحالی اُ تعجب اَنو ن تِنَسْتِ دِ ای چیزا رَ باور بُکِن، عیسی وَا شُ ب°گ: «چیزِ وَر خَا رَدِ دَا رَا؟» ^{۴۲} تَکَّ مایِ بَرِیونِ وَا ب دَا د. ^{۴۳} عیسی اُن وَا دِشْتِکُ پِش چِشُ شُ ب خَا رَدِک.

^{۴۴} بعد وَا اَشُ ب°گ: «دَم که اَنو خِ شَمَا بو دُ ای چیزا رَ وَا شُ ما گُفَت بو دُ که اَر چی که درباره مِ دَر توراتِ موسی اُن ویشْتِ اِ پَعْمَبْرُ ن دَر کِتَابِ رِیور، ن ویشْتِ ش د°، با اَد اِتفاقِ ب یَفْت.» ^{۴۵} بعد عیسی ذهنِ ش ن رُش کَ ت کلامِ خدا رَ قَمِ ^{۴۶} نُن وَا شُ ب°گ: «ن ویشْتِ ش د° اِکِ مِسیحِ موعودِ با اَد زجرِ ب گِش نُن دَر رِز سَوم از مَرگِ زنده شِی، ^{۴۷} نُن وَا اَمِ قوما اِعلامِ شُ کِ وَا نِم اُ توبه بُکِن نُن گُنا اِشُ بَخشید شُ که شِروعی از شَرِ اورشلیم. ^{۴۸} ش° ما شاهد ای چیزا اَسْت. ^{۴۹} مِ وَا عِدِه پَدِرِ اَس مِنی خَا وَر شُ ما رَا یِ مَن؛ وَا لِ دَر اورشلیم مِنی ت دَم که اُ

قَوْتِ كِه اَز آسْمُ م يَا آش مَار پَر كُن.»

رَفْتَنِ عِيسَى وَ آسْمُ

°٠ بعد عيسى اُشَنَ بورو از شَر، تَ نَزْدِيكَ دِإِ بَيْتِ عَنِّيَا بَرْدَكِ اُدَسِ خَابِ لِ
كَ نُ وَشُ بَرَكْتِ بَدَا؛ °١ وَ اَمْتَوَكِ اُشَنَ بَرَكْتِ مِدَا اَزْشُ سِوَا شَنِ نُ وَ آسْمُ
بَرْدَه شَنِ. °٢ اُشُ اَنَ پَرَسْتِشِ كَرْدِ نُ خِ شَوْقُ ذَوْقِ زِيَادِ وَ شَرِ اَوْرَشَلِيمِ وَرْگِشْتِ.
°٣ اُشُ اَمَشَنَ دَر مَعْبَدِ خَدَا رَ سَتَايشِ مِگَرْدِ.

